Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Bødtcher, Ludvig.
Titel | Title:	Digte : ældre og nyere.
Udgavebetegnelse | Edition Statement:	4. Udgave /
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kjøbenhavn : Andr. Fred. Høst & Søns Forlag, 1878
Fysiske størrelse | Physical extent:	XXVIII, 221 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

53, -238

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 53 8°

1 1 53 0 8 04869 2

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023407834

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

53-238

DIGTE

ÆLDRE OG NYERE

AF

LUDVIG BØDTCHER

KJØBENHAVN
ANDR. FRED. HØST & SØNS FORLAG
1878

ANDR. FRED. HØST & SØNS FORLAG

BAGGESEN
Udvalgte Digte
ved **Kr. Arentzen.**
Pris 3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 25 Øre.

Udvalgte
komiske og satiriske Poesier
ved **Kr. Arentzen.**
Pris 3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 25 Øre.

C. J. BOYES
Udvalgte poetiske Skrifter.
4 Bind. 5 Kr.

JOHANNES EVALDS
Udvalgte Skrifter
ved
F. L. Liebenberg
Pris 3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 25 Øre.

LUDVIG HOLBERG
Peder Paars
komisk Heltedigt
med 100 Træsnit af Klæstrup

NIELS KLIMS
underjordiske Rejse
oversat af **Dorph.**
Pris 3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 50 Øre.

ADAM ŒHLENSCHLÆGERS
Udvalgte Digterværker
i eet Bind
(Nordens Guder, Helge, Yrsa og Hroars Saga, Hrolf Krake, St. Hans-Aftenspil, Aladdin, Fiskeren etc. etc.)

H. C. ØRSTED
Aanden i Naturen.
3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 25 Øre.

LUDVIG BØDTCHER

DIGTE

ÆLDRE OG NYERE

1948 Lg 722

DIGTE

ÆLDRE OG NYERE

AF

LUDVIG BØDTCHER

FJERDE UDGAVE

Med en biografisk Pennetegning

af

Kr. Arentzen.

KJØBENHAVN
ANDR. FRED. HØST & SØNS FORLAG
1878

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
KØBENHAVN

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

SALLY B. SALOMONS BOGTR.

Ludvig Bødtcher.

En biografisk Pennetegning

af

Kr. Arentzen.

Aaret 1793 var, som bekjendt, et blodigt Vendepunkt i Verdenshistorien. Den nys oprettede franske Republik lod i Januar Ludvig den sextende henrette og gjorde kjækt Front mod sine talrige indvortes og udvortes Fjender. I dette rædselsfulde Aar fødtes i Hovedstaden i vort lille Land, der stod udenfor den store Krisis, som rystede Alt rundtomkring, en Foraarsdag vor fredelige Sanger Ludvig Bødtcher. H. V. Kaalund har i et smukt lille Digt »Et Fugleskjul« skildret en dunklædt Sangfuglerede dybest nede paa Bunden af en stor, hul Bombe. Man kommer uvilkaarligt til at tænke paa dette Digt ved vor Sangfugls Fødsel midt under Revolutionskrigene.

Det attende Aarhundredes sidste store Digter Jens Baggesen sluttede hint Aar Udgivelsen af sin aandfulde Reisebeskrivelse »Labyrinten«. Den

Frederiksbergske Slotsforvalterfuldmægtigs Søn, der skulde vorde »vor Adam paa Parnasset« i det nittende Aarhundrede, gik dengang som Dreng i Kronprindsens høirøde vendte Kjole og i Kongens stive Støvler i Efterslægtsselskabets nys oprettede Skole, hvor Forstanderen, den norske Digter Edvard Storm, da Aviserne bragte Efterretning om den franske Konges Henrettelse, med stille Lune udbrød: »De kalde ham Ludvig Capet, nu er det Ludvig Caput!« og hvor Alvoren ude i den vide Verden blev til Leg for Drengene, der i Gaarden paa Østergade agerede Republikanere.

Ludvig Bødtchers Fader, en høi, blond, alvorlig og streng Jyde, der havde Sands for Digtekunsten og især elskede Holberg og Evald — de æsthetiske Interesser kunde Ingen let i hine Dage unddrage sig i vor Hovedstad — var som ungt Menneske bleven Kontorist hos en Renteskriver i Kjøbenhavn, der havde med de Laurvigske Sager at bestille. I Renteskriverens Hus saae den unge Jyde en lille, brunet, livlig og godmodig Pleiedatter af Grev Danneskjold-Laurvig. De bleve gifte sammen, og Greven gjorde ham til Inspektør ved det Laurvigske Jernmagasin, hvad der senere blev et kongeligt Embede. Jernmagasinet var paa Hjørnet af Ny Kongensgade og Frederiksholms Kanal skraas overfor Kristiansborg i en anselig rød Murstensgaard, over hvis sirlige

Port en i Træ udskaaren Overdel af en Figur med ungdommeligt Ansigt og rige Lokker holder Husnummeret i Hænderne. I denne store røde Gaard fødtes Ludvig Bødtcher som den yngste af fem Søskende — han var altsaa en Benjamin ligesom N. F. S. Grundtvig, B. S. Ingemann og C. Hauch.

Oehlenschläger kom i sin Skoletid i det Bødtcherske Hus, og der blev undertiden opsat et lille Theater i et af de rummelige Værelser — det var jo Privattheatrenes Tid. Den strenge Inspektør var nemlig ofte fraværende; og hans Hustru, der var godmodig og desuden holdt meget af Skuespil, som af Poesi i det Hele taget, tillod gjerne Musene at spille lidt paa Bordet i Kattens Fraværelse. Endnu som Olding troede Ludvig Bødtcher, uagtet han dengang var ganske lille, at kunne erindre, hvorledes hans ældste Broder, som gik i Borgerdydskolen i Kjøbenhavn med en af Oehlenschlägers Frederiksbergske Kammerater, og den senere store Digter laa henstrakte paa Gulvet for at male Kulisser. Blandt de Sager, som bleve givne, indtoge Scener af Evalds »Balders Død« — ifølge Ludvig Bødtchers Meddelelse til disse Liniers Forfatter — en fremragende Plads. Oehlenschläger spillede Balder og Bødtchers Søster Nanna. I sine »Erindringer« dvæler Digterkongen ved disse Privattheater-Historier ved Frederiksholms Kanal og fortæller, at han ud-

førte den politiske Kandestøber og Jeppe paa Bjerget.

I Slutningen af 1802, altsaa da Ludvig Bødtcher var henved en halvsnes Aar gammel, udkom Oehlenschlägers banebrydende første Samling »Digte« med »Sankt Hansaften-Spil« o. s. v. og Aaret efter Schack Staffeldts første Bind »Digte«. 1805 udkom »Poetiske Skrifter« med »Vaulundurs Saga«, »Aladdin« o. s. v., og Oehlenschlägers herlige Ungdomsværker fulgte saa Slag i Slag i Napoleons Keisertid. 1808 udgav Staffeldt »Nye Digte«, 1809—11 N. F. S. Grundtvig »Optrin af Kæmpelivets Undergang i Nord« og 1811 Ingemann sit første Bind »Digte«. Hvad Under, at Kjærlighed til Poesi henrev Ludvig Bødtcher som Dreng! Han begyndte alt at skrive Vers i Borgerdydskolen i Kjøbenhavn, hvori han var bleven sat, og hvor han ikke var synderlig flittig med de kjedelige Lektier, og fik en alvorlig Irettesættelse af Skolens Bestyrer, da han til Pædagogens Forbauselse engang gav sig til at oversætte sit Pensum af Horats i rimede Vers. Faderen erfarede Brøden og passede nu nøie paa Sønnen, for at denne ikke skulde »spilde Tiden«. Men Naturen gik over Optugtelsen. Som Direktør i »Det venskabelige Selskab«, en anset Klub, overværede Faderen i Sønnens sidste Skoletid Stiftelsesfesten og viste Dagen efter, som sædvanligt, de

forfattede Sange. Blandt disse var der især en, som han ikke noksom kunde rose; og da Sønnen havde set den og tav, spurgte Faderen spodsk: »Naa, hvad siger Du, Poet?« Nu havde Drengen under Tausheds Løfte selv skrevet den og svarede derfor: »Aa ja, den er ret god!« idet han skød den fra sig. »Ret god!« udbrød Inspektøren vred. »Den er, min Sjæl! ypperlig; det har Alle sagt.« Her var Fristelsen for stor; og Ludvig yttrede, at han ikke ret vel turde rose den, da den var af ham selv. Efter en komisk Pause sagde Faderen med Heftighed: »Ja, den er, min Sjæl! god — alligevel!« Mangfoldige Smaapoesier og Leilighedsdigte kom til Verden. Ludvig Bødtchers første trykte Digt »Den fromme Clara«, der med kun et Par Smaaforandringer optoges i hans Digtsamling, stammer fra hine tidlige Dage.

Ved Siden af Poesi henrev Musik alt i Drengeaarene Ludvig Bødtcher. Ligesom Oehlenschläger selvfølgelig i poetisk Henseende spillede Hovedrollen for ham, saaledes var det for Musikkens Vedkommende især Mozart, som begeistrede ham. 1807 opførtes »Don Juan« paa vort Theater og vakte Weyse til nyt Liv, efterat hans ulykkelige Kjærlighedshistorie med den rige Grosserer Tuteins unge, smukke Datter Julie i flere Aar havde kastet en mørk Skygge ind i Kunstnersjælen. Poesi og Musik

udgjorde hele Livet igjennem Ludvig Bødtchers høieste Glæde.

Var Bødtchers Fødselsaar et af Verdenshistoriens Vendepunkter, saa var Aaret, hvori han blev Student, det ikke mindre. 1812, da Napoleons Lykkestjerne dalede i Rusland, dimitteredes Bødtcher fra Borgerdydskolen. Danmarks gode Dage vare dengang forbi, og vort lille Land var blevet inddraget i den uhyre Verdenskrisis. Oehlenschläger slap ikke uskadt fra disse Trængsler; og hans Muse, der under Napoleons Seirsgang havde skabt de store ideale Helteskikkelser, dalede som den franske Keiser og syslede tildels med lettere Arbeider. Grundtvig og Ingemann, der nu begyndte at gjøre sig gjældende, ansloge Toner, som stode i stærk Modsætning til Digterkongens livsfriske efter det elektriserende Slag paa Rheden, til hvilket Kjøbenhavns Bombardement dannede et sørgeligt Efterspil. Den æsthetiske Guldalder truedes stærkt, Kamplivet begyndte ogsaa i den literære Verden med Baggesens Feide.

Bødtchers Lyst til et stille Privatlivs dolce far niente, som Restaurationsperioden saa stærkt fristede de fredeligere Aander til, gjorde sig strax fra Begyndelsen af gjældende. Tylvtestriden, der 1818 bragte Studenterverdenen i saa stærkt Oprør, holdt Bødtcher sig saaledes aldeles udenfor, uagtet han elskede Oehlenschläger, hvem han ogsaa har viet

et Par Digte, og ikke lidet paavirkedes af Aladdins straalende Ungdomspoesi — hvad der forresten ogsaa var Tilfældet med Ingemann og J. L. Heiberg, hvilken Sidste, Aaret efter at Bødtcher var bleven Student, udgav sit første større Arbeide »Marionettheater«.

Alt i sine tidligste trykte Digte anslog Bødtcher de for ham eiendommelige milde Toner. I et lille Digt »Strengen«, der, ligesom »Den fromme Clara«, tryktes 1817, men ikke optoges i Digtsamlingen, hedder det betegnende:

„Mit Hjerte søgte længe varmt at finde
den skjulte Vei til Harpens Helligdom;
men stedse famlede min Aand i Blinde,
i vildsom Taage vankede den om.
Da saae jeg Lina første Gang i Lunden,
og se! een Streng paa Harpen alt var funden;
den klang om Kjærlighed, og rødmende og glad
jeg Lina offrede mit første Kvad."

Og den første Halvdel af nogle Verslinier under Titel »Da jeg var syg«, som ligeledes tryktes 1817 og heller ikke optoges i Digtsamlingen, lyder endnu mere betegnende:

„O Lina, hulde Læge! tag mig i din Kur,
før Døden mig til skumle Orkus slæber!
Lad Medicinen være røde Læber
og søde Kys min eneste Mixtur!"

Bødtcher var nemlig tidlig som Student bleven forelsket i en ganske ung, yndig Pige, med hvem han var hemmelig forlovet i henved tre Aar. Det

var en Jomfru Pauline Poulsen, hvis Brødre vare ansatte ved Dandsen ved det Kongelige Theater. Hun døde imidlertid pludselig, ikke 18 Aar gammel, af Brystsyge. I et Digt fra hine Dage, som ikke optoges i Digtsamlingen, i hvilke der tales om, at Blodet rinder brusende ved Synet af de hulde Piger, trykker han Lina til sit Bryst, idet han udbryder:

„Og mangen Fryd gav Herren mild,
og mange Glæder Jorden eier;
men Elskovs første, rene Ild
i Salighed dog Alt opveier!"

Endnu som Olding mindedes han rørt i Digte sin første Kjærlighed. I »Et Varsel« mødes han som Yngling en smuk Sommeraften ved Solnedgang med sin unge Elskede, hvem der kun var beskæret et saa kort Liv, paa Kirkegaarden, hvor intet Blik og Øre speider den skjulte Kjærlighed, hvis klare Lys snart skulde sluges af Dødens Nat. I »En Aften i Hjemmet« sidder han som Olding ene i sit lille Værelse ved Lampen en Vinteraften, medens Ilden flammer i Kaminen, Stormen raser udenfor, og Regnen strømmer ned, fordybende sig med Smil og Taarer i de gamle Breve fra hende, der i Ungdommens Vaar skjænkede ham sit Hjerte. I »Natten« mindes han, ligeledes i sene Aar, i Midnatstimen ved Maanens Skin søvnløs sin tabte Rose, sin Ungdoms Lyst; og hun aabenbarer sig saa for ham i Drømme. I »Høstminde« hedder det:

„Og vandrer ensomt jeg i Kvæld,
da kommer hvert Minut et Bud
fra Himlen selv — et Stjerneskud,
som aander Længsel i min Sjæl,
og Venus staaer i al sin Pragt,
kogler med sine Straalers Magt —
da svæver Du
forbi min Hu,
Du, hvem mit Hjerte hvisker nu!"

Et ret betegnende Digt tryktes 1819 — den elegode Moders Dødsaar — som det første med hans fulde Navn under. Det hed »Nattevandreren« og optoges i forbedret Skikkelse i Digtsamlingen under Titel »Drømmeren«. Slutningslinien lyder: »Ak, Fader! hvi lod Du ei Edvard drømme?« Efter sin Faders Ønske begyndte han, trods sin Lyst til Uafhængighed, en Kontorvei i Overformynderiet, hvorved han selvfølgelig ikke følte sig synderlig opbygget. I Sommeren 1823 skrev Bødtcher det bekjendte smukke lille Digt »Fredensborg«, der tryktes samme Aar og, aldeles uforandret, begynder Digtsamlingen. Mer end mange Ord aabner dets første Vers et Indblik i den trediveaarige, kun Lidet producerende, men Livet i fulde Drag nydende Poets daværende Habitus:

„Omtaage Sandserne Forstanden,
vil Bægret skumme over Randen —
drag, Fredensborg! mig til dit Bryst
og lad det sværmeriske Stille
i dine Skove sødt formilde
det Vilde i min Ungdomslyst!"

Ved Siden af Poesi og Musik havde Skuespilkunsten særdeles Interesse for ham; og da der i hans Ungdom var fuldtop af Privattheatre, prøvede han ogsaa sit Talent i denne Retning. Han spillede i adskillige Selskaber, især i et, hvor Oehlenschläger var tilstede en Aften, da det ved det kongelige Theater forkastede »Freias Alter« blev givet, og lod Bødtcher sige, at denne havde udført Skolemesteren, saaledes som han havde tænkt sig Personen, da han skrev Stykket. I et andet dramatisk Selskab vakte Bødtcher Rahbeks Opmærksomhed i den Grad, at denne foreslog ham at gaae til Theatret. Bødtcher havde vel stor Lyst dertil, saa meget mere som han besad en smuk Tenorstemme; men han indsaae, at hans Fader aldrig vilde give sit Minde, og lod derfor den Fugl flyve. Han besøgte imidlertid flittigt det kongelige Theater, omgikkes Skuespillere, deriblandt den geniale Carl Vinsløv, og skrev under et Mærke Theateranmeldelser, hvilke, blandt Andet, bragte ham, den Fredeligste blandt de Fredelige, i Kollision med C. N. Rosenkilde — Theaterfolk har det til alle Tider været vanskeligt at gjøre tilpas.

Ved Frederiksholms Kanal har Bødtcher sagtens ofte som Dreng stirret paa Skibene og ønsket at kunne gaae ombord og seile ud i den vide, vide Verden. I Efteraaret 1819 gjestede Thorvaldsen sin Fødeby Kjøbenhavn efter over en Snes Aars Fra-

værelse og efter i den evige Stad at have skabt udødelige Værker, hvis Ry gjenlød overalt. Aaret efter drog den feirede Kunstner tilbage til sit elskede Rom. Bødtcher, der altid havde higet mod Kunstens forjættede Land, er vist ved den store Billedhuggers Bortreise bleven grebet af forhøiet Længsel derefter. Denne skulde snart tilfredsstilles. I Foraaret 1824 døde Bødtchers gamle brave Fader i sit 78nde Aar; og da Sønnen derved blev Eier af en beskeden lille Formue, der var tilstrækkelig til at sikkre hans Fremtid, drog han strax »dahin, dahin«. Den sidste Aften i Hjemmet var der et lille Selskab samlet i Laxegade, hvor Bødtcher dengang boede i en Gaard, som Faderen havde kjøbt. Ingemann, hvis Harpeslag, blege Kind og Øies Tankelyn fortryllede den unge Bødtcher, som han siger i et Digt til Skjalden paa dennes 70aarige Fødselsdag, var tilstede. Afskedsglasset tømtes, og Vennerne fulgte den lykkelige Romafarer til Dampskibet. Den i sin Tid saa bekjendte vittige juridiske Kandidat Jørgen Jørgensen ved Kjøbenhavns Politiret, der senere forfaldt, og med hvem det tog en sørgelig Ende, var Bødtchers Reisekammerat. Morgensolen brød frem og beskinnede vor smukke Kyst, som Bødtcher stod ifærd med at forlade og haabede at gjensee om et Par Aar — der imidlertid blev til ikke mindre end elleve.

Reisen gik over Berlin, Dresden, Wien, Prag og München til Tyrol, hvis mægtige Bjergnatur selvfølgelig imponerede Slettelandets Søn. Saa gik det over Alperne til »la bella Italia«. Kjærlighedstragediens By Verona gjestedes af ham, der kjendte Kjærlighedssorg af personlig Erfaring; og snart naaede Bødtcher sin Længsels Maal, Rom. Her sad han ved Livets rige Taffel og nød i fuldt Maal sin glade Tilværelse. Omgivet af Kunstnere og i fortrolig Omgang med Thorvaldsen fløi Aarene som Dage. Mange mærkelige Personligheder saaes dengang i Rom: Napoleons gamle Moder Madame Lætitia, hans Broder Lucian, Kongen af Baiern, Dom Miguel af Portugal, den senere Kong Frederik den syvende og hans Moder, General Bourmont, Walter Scott, Horace Vernet, Cornelius, Küchler, Freund, Bissen, Ernst Meyer, Blunck, Sonne, C. Hauch — der i Rom skrev sin geniale Tragedie »Tiberius« — Chr. Winther, H. C. Andersen, H. Hertz og mange, mange Andre. Bødtcher boede paa Piazza Barberina, hvor Granit-Tritonen paa sin Muslingskal (som det hedder i Bødtchers Digt om Pladsen) hæver sine nøgne Arme med Hornet presset til sin Mund og dybt fra Jorden henter en mægtig Straale, som overskummer Skuldre og Bryst. Bødtcher indlagde sig under sit Ophold i Rom — hvorfra han naturligvis foretog adskillige Udflugter, f. Ex. til

Neapel — ikke liden Fortjeneste ved at bestyrke Thorvaldsen i at skjænke sin Fødeby det herlige Musæum, vi nu eie, og ved ivrigt at deltage i Opsættelsen af Kunstnerens Testamente.

Fregatten Bellona, som 1835 anløb Livorno, for at indtage en stor Del af Thorvaldsens Arbeider, frembød en kjærkommen Leilighed for Bødtcher til omsider efter saa mange Aars Fraværelse at vende tilbage til Fædrelandet; og han sagde det kjære skjønne Italien Farvel. Han skulde aldrig mere gjensee det Sted, hvor han, lykkelig som kun Faa, havde henlevet nogle af sine bedste Aar, det Sted, der fremkaldte ikke faa af hans livsfriske poetiske Minder fra »de skjønne, velske Dage«, som det hedder i Digtet »Lorenzo«, der besynger en hjembragt Reliqvie — en Splint fra Osteri-Bordet i Rom. Hvem mindes ikke den mesterlige poetiske Fortælling »Mødet med Bacchus«, hvor Vingaardsbondens Kjælder magisk forvandles:

„Mig var det, som Kolonner
fra Gulvet steg med Bulder
og skød en Marmorskulder
ind under Kuplens Last,
og Efeu bandt Festonner
om Murens Alabast" —

og hvor den unge Vingaardsmand apotheoseres:

„Da skued jeg bedøvet
til Ynglingen med Smilet.
Han stolt paa Thyrsus hviled,

hans Blikke vakte Gys.
Jeg tumlede i Støvet
og stammed: Dionys!"

I Digtet »Nemi« kalder Bødtcher Rom et fortryllet Bur, idet han tilføier:

„Og ingen Fugl paa hele Kloden,
som holdtes fangen een Gang blot deri,
sig føler siden ganske fri,
men mærker en usynlig Snor om Foden."

Frederik den sjette sad endnu paa den danske Throne, da Bødtcher vendte tilbage til Fædrelandet; men Forholdene vare ikke lidet forandrede siden Poetens Bortreise. Paris havde i 1830 atter reist sig til Kamp for Friheden, Julirevolutionen afrystede Restaurationens trykkende Mareridt og fandt Gjenklang rundtom. Samme Aar som Bødtcher kom hjem, begyndte den første danske Stænderforsamling sine Forhandlinger, og Danmarks Historie indtraadte dermed i et nyt Stadium, hvori Politiken gjorde sig mer og mer gjældende. I Poesiens Verden spillede Oehlenschläger ikke længer saa stor en Rolle som tidligere. J. L. Heibergs Vaudeviller, Moderens Hverdagshistorier, Blichers Noveller indledede en ny Retning; Genrebillederne gjorde Helteskikkelserne Rangen stridig. Og paa samme Tid plantede den Hegelske Filosofi stolt sit Banner, om hvilket Ungdommen flokkede sig.

Sommeren efter sin Hjemkomst samledes Bødt-

cher og hans Søskende hos en Broder, med hvem Digteren i Barndommen havde havt mangen lystig Streg for, paa dennes smukt beliggende Gaard i Veileegnen. I Gaardens Nærhed findes den af Digteren efter Broderens Kone opkaldte »Marthas Kilde«, hvilken blev saa smukt besunget i det lille Digt, der begynder:

„Jeg kommer i den stille Kveld,
vil dvæle hos Dig ene.
Jeg er forelsket i dit Væld,
tidt drømmer smilende min Sjæl,
at Du er Hippokrene."

Digtet ender:

„Farvel, Du altfor korte Drøm,
Du friske, landlig-milde!
Modtag min Tak, saa varm og øm!
Jeg maa igjen i Livets Strøm —
Farvel, Du rene Kilde!"

I Hovedstaden var Bødtcher jo ganske vist »i Livets Strøm«, men han holdt sig afsides ved Bredden uden at vove sig ud paa Dybet. Efter sin Hjemkomst boede han først i den, især dengang, mildest talt, yderst simple lille Kongensgade i et Hus, hvor der var en Dandsebod i Stuen, som ydede ham et Stykke kjøbenhavnsk Folkeliv i Mangel af romersk. Derfra flyttede han hen i den, om end meget beskedne, dog ulige bedre Sværtegade, hvor han blev over en Menneskealder indtil sin Død. Konge fulgte paa Konge, Februarrevolu-

tionen rystede Europa, Danmark fik Friheden, Krigen rasede — for Bødtcher gik den ene Dag omtrent som den anden. Han sagde med Filosofen i sit Digt af dette Navn:

„Der er en Gjæring, siger man, i Tiden.
Maaske! men se, min Vin blev sjelden sur,
naar Flasken altid kjønt blev lagt paa Siden —
Sligt applicerer jeg paa min Natur!"

Han fulgte vel med Interesse Verdensbegivenhederne, men lod sig ikke bringe ud af sin Ligevægt af Rystelserne. Hans Dagsorden var i Regelen følgende. Om Formiddagen modtog han gjerne Besøg af ældre og yngre Venner. Efter at have spist til Middag — altid paa samme tidlige Tid — ude i en Familie, hos hvem han var en kjærkommen Gjest, havde han gjerne om Eftermiddagen nogle meer eller mindre originale Figurer samlede hos sig til The. En af disse Originaler fortalte om sit forestaaende Guldbryllup: »Saa faae vi Alterens Sakramente — og derpaa en god Middag ude paa Skydebanen!« Paa Grund af et indtruffet Uheld fik han dog ikke den forventede gode Middag. En Anden berettede, hvorledes han en Sommeraften gik med Digteren fra Tivoli, og denne ved Synet af nogle unge, smukke Evadøttre skjelmsk hviskede: »Hvilke yndige Forførerinder!« og Fortælleren tilføiede derpaa med en for ham eiendommelig arrig Snærren: »Det liderlige Asen — paa Gravens Rand!« Dog

det vilde føre for vidt at fordybe sig i denne komiske Sværtegade-Krønike! Om Aftenen gik Bødtcher som oftest om Sommeren ud i Tivoli og om Vinteren hen i en Vinstue paa Østergade eller paa et andet offentligt Sted. Om Vinteren var han iført en hos os usædvanlig, fra Italien medbragt blaa Slængkappe med et lille Slag. Under denne bar han af og til om Aftenen sin kjære Guitar, naar han skulde i et Besøg, hvor han havde Brug for den. Hvem har nogensinde klavret op ad den snevre, steile, slidte, mørke Trappe i det lille Hus i den kun sjelden af Solen gjestede smalle Sværtegade og mindes ikke Digterens beskedne Ungkarleværelse med det tilrøgede Loft og de gamle tarvelige Møbler! Paa Væggene hang Haandtegninger af den geniale Carstens og Andre, ved Vinduet Guitaren. Paa Bordet laa en og anden Bog — megen Læsning var forresten aldrig hans Sag — samt Nodeblade. I Vinduet stode Urtepotter. Hvor spøgede han ikke mildt, medens han røg af sin gode Merskumspibe! Saa spillede han lidt paa Guitar, saa oplæste han et nylig skrevet lille fintformet Digt. Hvor spredte han ikke Hygge og Solskin omkring sig, saa det alt Andet end komfortable tilrøgede lille Værelse forvandledes til et lyst Glædens Hjem, gjestet af Gratier og Muser! Hvem har nogensinde en mørk og sludfuld Vinteraften siddet

med den gamle Sanger i den rummelige Vinstue over Gaarden paa Østergade med Lysekronen i Loftet og Sofaer langs Væggene, medens Ilden flammede prægtigt i den store aabne Kamin — vi have ikke havt Mage til denne Vinstue i vor Hovedstad — og mindes ikke, hvor glad Bødtcher løftede sit fyldte Glas op mod Lyset og smilende betragtede Vinens liflige Glands! Til Enhver havde han et venligt Ord, altid var han hjertelig, bramfri, beskeden og skaansom i sin Dom.

Af og til lod Bødtcher et Digt trykke, saaledes, foruden den alt omtalte ypperlige poetiske Fortælling »Mødet med Bacchus«, det sjælfulde danske Pendant dertil »Fuglen«. Først i 1856 udgav han en lille Samling »Digte, ældre og nyere«. Ikke engang en halvsnes Ark — hvoraf ovenikjøbet Noget uden Skade kunde have været udeladt — var Udbyttet af hans Digterliv. Han kunde sige, ligesom H. V. Kaalund, hvem han endog overgik i sparsom Produktion, i Digtet »Kun en Draabe« om Rosenolien:

„Af hundrede Pund Rosenblade faaer
Du kun en Draabe, kun en enkelt liden,
een Draabe kun med Duft af evig Vaar —
o Menneske, hvad naaer Du mer i Tiden?“

Bødtchers lille Digtsamling, der udkom paa en Tid, da vor rige poetiske Blomsterflor snart var kun en Saga, modtoges med meer end almindelig

Velvillie, oplevede i Aarenes Løb flere Oplag og voxede efterhaanden ved ny tilkommende Digte til sin nuværende Størrelse. Hans senere Digte vare ikke mindre friske end de tidligere.

Aaret før sin Død skrev han til en gammel Ven:

„Nu voxe Aftenskyggerne, Du Kjære!
Magnetisk hæmmes Skridtet af vor Fod,
og Ilden svales i det trætte Blod
ved Luftning fra en anden Atmosfære."

En Oktoberdag 1874 hensov den 81aarige Olding stille og blidt, som han havde levet, i Sovekammeret, der vendte ud til den trange, mørke Gaard i Sværtegaden. Ugedagen efter begravedes han fra Helliggeistes Kirke. Den matte Efteraarssol faldt paa hans Kiste, til hvilken Thorvaldsens gamle Kammertjener havde sendt en Efeukrands fra Billedhuggerens Grav i Museet, hvilket vi næppe besad, hvis Bødtcher ikke havde været, og paa Kistens Hovedende hang en Laurbærkrands med Violer i — Blomsterne, om hvilke han havde sunget:

„Dybt indaander jeg med Lyst
Vaarens duftende Violer,
skærmed' kjølt mod Solens Straaler,
hented' frisk fra Jordens Bryst."

Han jordfæstedes paa Assistentskirkegaard.

Aaret efter Digterens Død udkom et lille Efterslæt af hans Poesi, »Ludvig Bødtchers sidste Digte«, der jævnsides med noget Ubetydeligt, indeholdt

flere vakkre Ting, f. Ex. de ovenfor omtalte »En Aften i Hjemmet« og »Til en gammel Ven« samt »Skriftestolen, en Julefortælling«, »En Tyv i Rom« o. s. v.

Som Slutning paa denne lille biografiske Pennetegning — der, hvad det Faktiske angaaer, i alt Væsenligt grunder sig paa skriftlige og mundtlige Meddelelser af Ludvig Bødtcher til dens Forfatter, deriblandt en kortfattet Selvbiografi — skal endnu blot tilføies et Par Ord om Digterens Personlighed og Poesi.

Bødtcher fødtes vel under den store franske Revolution, men i vort lille Land, som i Frederik den sjettes første Regeringstid kun blev svagt berørt af Bevægelsen og, glad over de sociale Reformer, specielt Bondeemancipationen, hengav sig til fredelige Idrætter. Handelen blomstrede, Rahbeks Drikkeviser klang i Klubberne, Privattheatrene florerede. Digterens Udviklingsaar faldt i Napoleons Keisertid, da Revolutionens Krisis afsluttedes, og under Restaurationsperioden, da de offentlige Interesser trængtes tilbage, og Privatlivet spillede Hovedrollen. Oehlenschlägers Muse havde dengang indledet en glimrende æsthetisk Periode hos os, og alle poetiske Naturer følte sig uimodstaaeligt inddragne i denne Tryllekreds. Samtidigt med at Oehlenschläger fremmanede Nordens Guder

i Hjemmet, fremmanede Thorvaldsen i Rom Grækenlands, som Goethe og Schiller begeistret havde viist hen til. I et af Bødtchers sidste Digte, det ovenfor omtalte »Til en gammel Ven«, dvæler han ved Ungdomsaarene og udbryder blandt Andet:

„Og hvilke Skjønhedskilder til at lædske,
da Skjalden aabned Romantikens Land
og seirrig førte Nordens Guder an,
mens Thorvaldsen fremtryllede de græske!

Og Vinteraftenen, den mørke, lange,
lod Arnen vinke med en kvægsom Drik;
og Bægret tømtes uden Politik,
kun fulgt af Rahbeks mesterlige Sange.“

Bødtchers tabte Ungdomselskede bragte vel Vemod ind i hans Sjæl; men det var kun som en Skygge, der et Øieblik kan flyve hen over et solbelyst Landskab. Hun stod for Digteren som et skjønt, huldsaligt Minde i straalende Vaarglands, der vel af og til i en stille Time kunde lokke Taarer i Øiet, men ikke røve Livsglæden. Bødtcher kom nu ovenikjøbet strax ved sin Indtrædelse i Manddomsalderen til Italien og tilbragte der ikke mindre end elleve af sine kraftigste Aar under Sydens straalende Sol i en Natur, som indbyder til sorgfri Nydelse, og i en kunstnerisk Atmosfære, som fremkalder drømmende Hvile i de evige Idealer. Hans lille Formue sikkrede ham tilmed hele Livet igjennem en beskeden Uafhængighed,

og han behøvede ikke at kæmpe den tidt saa haarde Kamp for Existensen, der ved Siden af sine Skyggesider, dog ogsaa, naar den da ikke er altfor overvældende, anspænder Kræfterne og styrker dem ved Brugen. Naar man lægger alle disse Faktorer sammen, forstaaer man let, at en saa mildt anlagt Natur som Bødtcher blev den, han blev: en mere nydende end ydende, en mere kontemplativ end aktiv Personlighed, der gik sin Gang stille gjennem Livet, spillede paa sin Guitar, sang en lille Sang, priste Amor og Bacchus, var elskelig og fordringsløs, af og til blid vemodig, men endnu hyppigere mild skjelmsk. Lidt æsthetisk epikuræisk Egoisme kan han dog neppe frikjendes for. Det Religiøse laa i en dæmrende Frastands-Belysning for ham. At bryde med det, som Saamange gjorde i Strausz'es, Bruno Bauers og Feuerbachs Tidsalder, kunde aldrig falde ham ind; men det stod fjernt i Baggrunden af hans Sjæl og traadte kun i enkelte alvorligere Øieblikke nærmere. I et af sine senere Digte »Mod Slutningen« siger han blødt bevæget:

„End tænker jeg paa Graven
kun med en frygtsom Aand;
og „Ordet", Pilgrimsstaven,
er sjelden i min Haand."

Filosofien kom, uagtet han levede i dens sidste store Udviklingsperiode under Hegel, aldrig til at spille nogen Rolle for ham — et dybere gaaende

Studium var overhovedet ingensinde hans Sag. Af Idealitetens treenige Magter, Religion, Poesi og Filosofi, var Poesiens Mellemsfære helt og holdent hans Livsluft; kun i Kunstens Verden aandede han fuldt ud, let og frit.

Bødtcher hørte til den yngre Digterskole, som J. L. Heiberg var Ordfører for ved Festen for Oehlenschläger paa dennes 70aarige Fødselsdag med Sangen, hvori det hedder:

„Vel synger Hver sin egen Sang,
Hver har sin egen Stemme;
hos Alle dog en fælleds Klang
sig lader grant fornemme.
Fra første Mand i Paradis
nedstamme Smaa som Store,
i Skjaldes Kunst vi ligerviis
Parnassets Adam spore."

Især i Bødtchers tidligste Produktion kan man spore Parnassets Adam, af og til endog temmelig direkte. Bødtchers første trykte Digt »Den fromme Clara«, en Romance — Oehlenschlägers Hovedterritorium — minder saaledes i Slutningslinierne:

„Hun knæler ydmygt, Angerstaaren flyder
og triller paa den Frommes Rosenkrands"

lidt om et Par af de sidste Linier i »Knud den Store«, der første Gang tryktes i »Poetiske Skrifter« 1805. Bødtchers Digt »Elskerens Klage«, der, ligesom »Den fromme Clara«, tryktes 1817, men ikke optoges i Digtsamlingen, er i samme Versemaal som

»Violsamleren« i Oehlenschlägers »Digte, 1803,« og minder ogsaa hist og her om denne Romance og i det Hele taget om Oehlenschläger i hans tidligere Periode. Klangen i Linier som

„Druen vægtig Ranken tynger,
Frugten sval paa Grenen gynger,
liden Smaafugl Psalmen synger
ved det rigt velsignte Bord"

i det 1821 trykte Bødtcherske Digt »Dag og Nat«, der med endel Forandringer optoges i Digtsamlingen, bringer En til at tænke paa »Anders-Skov« i »Langelands-Reise i Sommeren 1804«, der tryktes i »Poetiske Skrifter« Aaret efter.

Ogsaa af Ingemann, hvis blødere Toner bevægede Bødtcher ikke ganske lidet, kan man maaske finde Spor i vor Digters tidligste Poesi. »Den hellige Kilde« o: Taarens Kilde, der tryktes 1817, men ikke optoges i Digtsamlingen, kan saaledes nok føre Tanken hen til Ingemann; og det Samme gjælder om det i Digtsamlingen optagne »Drømmeren«, der tryktes første Gang 1819.

Saadanne Linier som de ovenfor citerede første i »Da jeg var syg« vise dog alt fra Begyndelsen af, at Bødtcher ikke var anlagt til at være en Efterklang, men skulde anslaae eiendommelige Toner. Disse Verslinier ere trykte anonymt, ligesom han endnu ikke ret turde vedkjende sig sit egenlige Væsen. Og i den 1820 første Gang trykte og i

Digtsamlingen med lidt Forandring optagne »Jægerfantasi« spøger Bødtcher med Romantiken, der var tilbøielig til at forfølge »de mange underlige Spor af den natlige Side i Naturen« (for at bruge Romantikeren J. M. Thieles Ord) og tidt saae Spøgelser ved høilys Dag. Et Vers som følgende i »Balvise«, der tryktes 1823, men ikke optoges i Digtsamlingen:

„Held den, som, naar han seer den bedre Morgenrøde
afløse Livets Spas,
kan med et skyldfrit Sind sit Bæger støde
mod Dødens Timeglas!"

savner heller ikke aandfuld Eiendommelighed.

Naar man, ligesom i Rafaels »Skolen i Athen«, vilde gruppere den efter Oehlenschläger fremtraadte yngre Digterskole, maatte man stille Digterkongen paa et ophøiet Stade i Baggrunden som en ung Apollo og Schack Staffeldt bag ham til Siden i Skyggen, for at betegne, at denne ulykkelige Sanger fremtraadte før vor Aladdin og aldeles distanceredes af ham. C. Hauch maatte hensættes i Nærheden af den af ham saa høit elskede, skjøndt vidt forskjellige, Oehlenschläger — C. Bredahl i større Frastand som en ensom, mørk Skikkelse. N. F. S. Grundtvig og B. S. Ingemann maatte stilles sammen, den sidste, blødere Sanger dog lidt bag den Førstes Kæmpeskikkelse. Ligeoverfor disse to Supranaturalister maatte Vaudevillernes Forfatter staae med sin Moder, Saint Aubain og Henrik Hertz.

St. St. Blicher kunde indtage en særegen Plads i Nærheden af dette Firkløver. Poul Møller, Chr. Winther, H. P. Holst, Aarestrup og Bødtcher maatte vistnok stilles sammen i en Gruppe. De øvrige Digterskikkelser, H. C. Andersen, Paludan-Müller, Carl Bagger, C. Ploug, C. Hostrup, M. Goldschmidt o. s. v. vilde det falde ulige vanskeligere at gruppere — Kræfterne sprede sig efterhaanden, jo længere man kommer fra Udgangspunktet, mere enkeltvis. Carl Bagger, C. Ploug og C. Hostrup kunde dog maaske bringes i en vis, om end fjern, Forbindelse.

Ingen vil kunne undgaae at stille Ludvig Bødtcher sammen med Chr. Winther og Aarestrup. Livsglæden er fælleds for dem, de kaste alle tre Glands over Tilværelsen, prise Amor og Bacchus. Chr. Winther var ogsaa en Omgangsven af Bødtcher, der hilste Folmer Sanger paa dennes 70aarige Fødselsdag med et lille Digt. Trods al Ligheden mellem denne Treenighed er der dog ikke liden Forskjel. Aarestrup er hedere, kaadere, mere spillende, Winther varmere, fyldigere og Herre over et langt større Territorium end Bødtcher. Dennes Eiendommelighed er en mildt afdæmpet Fyrighed, blandet med Lune og et Stænk af Vemod; og der er hos ham ikke Spor af det Malcontente, der af og til i Byrons og Heines Tidsalder hos Winther og Aarestrup røber, at deres yppige Livsglæde ikke udvælder af de dy-

beste Kilder. Bødtchers Produktion er jo ogsaa for største Delen fra de senere Aar, da Vinen havde udgjæret. Hans Alderdoms Poesi er som et fint Æble, der paa en klar Høstdag i Solens milde Straaler skjelmsk titter frem mellem det Grønne, i hvilket en Drossel slaaer. Han synger ogsaa i et Digt »Høstminde«, hvoraf en Strofe er anført ovenfor:

„Lad Andre med forelsket Aand
besynge, Mai! din kjælne Lyst
og Rosen ved dit unge Bryst
og Nattergalen i din Haand —
jeg fletter helst til Dig min Krands,
brunlige Høst i Aftenglands!
naar Leens Klang
fra fjerne Vang
blander sig mildt med Droslens Sang.“

C. Hauch, der færdedes med Bødtcher i den evige Stad, og hvis 70aarige Fødselsdag Bødtcher besang, ligesom Chr. Winthers og Ingemanns, har i et Digt »Bekjendelsen« skildret sin poetiske Individualitet som en høstlig. Men den Høst, Hauch fletter sin Krands, er vidt forskjellig fra Bødtchers. Hauch henvistes til en sildigere, dunklere Høst, i hvilken større, mere fantastiske Skyer droge hen over Himmelen, og de evige Stjerner tindrede stærkere i den høitidsfulde Nat.

I Henseende til Formen ere Bødtchers Digte ofte fuldendte smaa Mesterværker, baade hvad det mere

fantasirigt episk malende Moment angaaer og for det mere følelsesfulde lyrisk musikalske Elements Vedkommende; og man har ikke uden Grund sammenlignet dem med yndige, kunstrigt udskaarne Gemmer. Bødtchers Rhythmer ere hyppigt af en betagende Klang og smeltende Vellyd. Man synes at se den lykkelige aldrende Sanger smilende vugge sig paa dem til Accompagnement af sin kjære Guitar. Bødtchers Sprog har i Regelen en for ham eiendommelig sart Klarhed, blid Varme og fin Sødme. Danmark kunde med Føie til den gamle Digter henvende de Ord, hvormed denne hilsede sin tre Aar yngre Ven Chr. Winther:

„Og tifold Tak til Dig og Held,
hvis Sang selv i din Aftens Rødme
opfylder Luften med en Sødme,
lig Honning fra Hymettus' Fjeld!

Lad Tidens Strøm kun rastløs ile —
naar sent Du gribes af dens Elv,
vil Harpen tone af sig selv
og aldrig, aldrig gaae til Hvile!"

Bødtcher indtager en selvstændig, vel ikke stærkt fremtrædende, men i sin Beskedenhed smuk Plads i vort Aarhundredes rige poetiske Literatur; og hans bedste Digte ville til alle Tider øve en Tiltrækningskraft, som ingen Omskiftelser kunne formaae Noget over.

DIGTE,

ÆLDRE OG NYERE.

Naar sparsomt til Besøg en Gjæst sig vover,
Er Husets Herre altid glad og blid: —
En saadan Gjæst ham spilder ingen Tid
Og ligger maaskee neppe Natten over.

Men tør der haabes samme gode Villie,
Naar han, som hidtil næsten kom for Spøg,
Aflægger nu for Alvor et Besøg
Og bringer med sig hele sin Familie?

Selv om han strengt har præget sig i Sinde,
At vælge kræsent blandt sin Børneflok,
Er muligt dog hans Strenghed ikke nok,
Thi Faderkjærlighed gaaer let iblinde. —

Dog altfor seent det er igjen at rykke,
Og Aftentimen stunder ogsaa paa, —
Han faaer at vove det med sine Smaa
Og stole paa sin gode gamle Lykke.

Maaskee som før han møder milde Blikke,
Og Huset er jo stort som et Palads:
Man under ham vel nok en lille Plads,
Og »store Fordringer«, — det gjør han ikke.

Fredensborg.

Omtaage Sandserne Forstanden,
Vil Bægret skumme over Randen —
Drag, Fredensborg! mig til dit Bryst!
Og lad det sværmeriske Stille
I dine Skove sødt formilde
Det Vilde i min Ungdomslyst!

Og nager Kummer paa mit Hjerte,
Er stum og dødelig min Smerte,
Da flyer jeg atter til dit Hegn!
Gaaer atter i de grønne Sale,
Indtil at dine Nattergale
Har smeltet Skyerne til Regn.

Ja, du skal leve i min Tanke,
Til Hjertet hører op at banke
For jordisk Fryd og jordisk Sorg!
Til Fuglen tier hist paa Qviste,
Og Træet bliver til en Kiste,
Og Graven selv til Fredensborg!

Den fromme Clara.

I Klostrets dunkle Celle, eensom stille
Hensidder Clara, sjunken dybt i Tanker;
Paa Kinden ubevidste Taarer trille,
Og heftigt Pigens unge Hjerte banker:
Halv sprungen ud, en Rosenknop i Vaar,
Om Verden har hun hørt saa ondt fortælle,
Nu vil hun hver en jordisk Attraa qvæle,
Og Sløret dækker tæt det blonde Haar. —

Dybt Solens Aftenguld i Vesten brænder,
Høit qviddrer Svalen paa de lette Vinger,
Og ømt et Blik den ind til Clara sender,
Imens den fri sig forbi Klostret svinger, —
Ak! Verden synes hende end saa smuk!
Hun sidder taus og seer med stille Smerte,
Og fra det fromme sødtbeklemte Hjerte
Sig trænger hemmeligt et Længselssuk.

Indspærret i et Buur ved Claras Side
En eenlig Sangerfugl vemodig qvæder.
Rørt hendes Blikke ned til Fuglen glide:
»Bi, Arme! jeg skal bryde dine Kjæder!« —

Hun aabner grædende det gyldne Buur:
»Flyv glad hen til de andre Fugle smukke,
Her skal du ikke længer trøstløs sukke
Og holdes bunden trods din frie Natur!«

Og glad den stiger mod den rene Himmel,
Forfulgt af Nonnens taarefulde Øie,
Den blander sig i Skovens vilde Vrimmel
Og sværmer frydfuldt med den i det Høie;
Men o! hvor skrækkes Clara, da hun seer,
At disse Falske Næbet i den støde,
At jublende de jage den tildøde
Og sprede rundt i Luften Fuglens Fjer.

Da lukker hurtig hun sin Celles Rude
Og folder angerfuldt de skjønne Hænder:
»Ak!« sukker hun, »det er dog slemt derude!
Lyksalig den, som Verden ikke kjender!
Som urørt ved dens falske Trylleglands
I Selskab kun med Gud sig barnlig fryder.«
Hun knæler ydmyg, Angerstaaren flyder
Og triller paa den Frommes Rosenkrands.

Jægerphantasi.

Naar Jægeren i Skoven gaaer,
Da fare tidt forbi som Lyn
Heel underlige Aftensyn,
Som Hjertet til at bæve faaer.

Er Alting dunkelt der og tyst,
Han ofte Ellepigen seer,
Som smiler til ham, vinker, leer
Og blotter ham det hvide Bryst.

Da kæmper han for ei at see —
Han gaaer og nynner smaat en Sang
Og lader Bøssen i sin Gang
Og la'er det bagved skoggerlee. —

Det rasler i det tørre Blad,
Det vorder stedse mere Nat, —
Nu pusler det i Busk og Krat:
Han brænder løs forhaabningsglad.

O Vee! da reiser sig et Skrig,
Og Alt er atter tyst igjen, —
Det sukker, jamrer og døer hen.
Mens Jægeren staaer som et Liig!

Han kaster bort sit Bly og Krudt,
Paa Panden er den kolde Sved,
Han iler bort med snare Fjed
Og tør ei see, hvad han har skudt.

Fra Græsset krybe Snoge frem
Og vikle sig omkring hans Been,
Han hænger fast ved Tjørn og Green
Og finder aandeløs sit Hjem. —

Dog — skinner Morgensol paany,
Gaaer atter Jægeren saa trygt
Og smiler af sin egen Frygt
I Skovens svale sikkre Ly.

Han streifer gjennem Skov og Mark,
Hans Phantasi er venlig varm;
Han kjender Ellepigens Barm
I Birketræets hvide Bark.

Han kjender ogsaa Stedet vel,
Hvor ubetænksom rask han skød,
Hvorfra ham Skriget rædsomt lød,
Som endnu dirrer i hans Sjæl.

Han samler dristig alt sit Mod
Og seer — ak, unge Jæger skjælv! —
Og seer et Billed af sig selv:
En stivnet Hare i sit Blod!

Drømmeren.

Hver Midnat i den skumle tolvte Stund,
Naar Hjertet døsigt i sit Fængsel banker,
Forlader Edvard taus de bløde Duun
Og stille ud i Nattens Øde vanker.

Hans Fader seer den underlige Færd,
Og i hans Hjerte Angst og Uro stiger,
Han spænder om sin Lænd det gamle Sværd
Og varsom efter Ynglingen sig sniger.

Men see! ung Edvard skrider stille hen
Med Smil paa Læben, lukt er Øielaaget:
Nu sukker han, nu smiler han igjen,
Nu er det, som han henrykt favned Noget.

Han mærker ei den gamle Riddersmand,
Som staaer halv undrende og halv forfærdet,
Som Blikket ei fra Sønnen vende kan,
Og støtter sig forventningsfuld paa Sværdet.

Og Ynglingen en Laage aabner brat,
Som fører ud til Borgens høie Tinde,
Hvorunder man dybt i den mørke Nat
Kan høre Floden brusende at svinde.

Did træder han med dristig sikker Fod,
Med udbredt Favn mod fjerne Stjernevrimmel,
Ei aner han den dulgte lumske Flod,
Men drømmer sig kun nærmere Guds Himmel.

Nu blegner Oldingen: »O, Jesus Christ!
O, alle gode Aander ham beskjermer!
Vaagn, blinde Edvard, vaagn! ak, see dog hist!
Ak! see, min Søn, den Afgrund, du dig nærmer!«

Og op slaaer Ynglingen sit vilde Blik,
Men flux han styrter fra sit steile Sæde,
Og mens han svælger Dødens bittre Drik,
Staaer Gubben bleg — og kan ham ikke redde! —

Hver Midnat i den skumle tolvte Stund,
Da rører det sig dybt i Flodens Strømme
Og hvisker svagt, som med en barnlig Mund:
»Ak, Fader! hvi lod du ei Edvard drømme!«

Dag og Nat.

(Skrevet som Musiktext.)

Med en svag og uvant Tunge,
Men med Hjertets stærke Slag,
Eders Lovsang her vi sjunge,
Hulde Søstre, Nat og Dag!
Dag! du muntre, skjønne, hvide,
Du, som rækker Livets Drik;
Nat! du dunkle, stille, blide,
Med det sværmeriske Blik! —

See hist, alt blusser venligt Østens Kind! —
Nu aabner Bonden taus sin lave Hytte
Og nikker til den aarle Skytte,
Der iler rask i Skovens Hvælving ind.
Med Triller stiger Lærken høit i Sky. —
Fra Skyen toner dæmpet Strubens Klang,
Den synger Rosen ømt en Morgensang.
Og Rosen stirrer mod det Høie,
Har Duggens Taarer i sit Øie
Og hører Sangen rødmende og bly.

Høiere paa Himlens Bue
Iler Solen i sin Lue,
Ret som vil den overskue
Grant den lykkelige Jord;
Druen vægtig Ranken tynger,
Frugten sval paa Grenen gynger,
Liden Smaafugl Psalmen synger
Ved det rigtvelsignte Bord! —

Den synker alt, og længer Skyggen
Sig strækker ud i Skov og Dale;
I Aftenguldet sværmer Myggen,
Og høit paa Jagt den lette Svale;
I Dands sig Pigen svinger
Ved Fløitens muntre Spil,
Fjernt Aftenklokken ringer
Saa brudeligt dertil.

Snart stiger Maanen med de Stjerner smaa;
End eengang Solen maaler
Den skjønne Jord med sine blanke Straaler,
Den trykker Kys paa Bjergets Toppe,
Misunder Søsteren histoppe
Og dukker blussende i Bølgen blaa. —

Mens ved Maanens blege Flammer
Jordens Børn end sværme om,
Sidder Natten i sit Kammer
Som en Moder øm og from;

Venter eensom paa sit Sæde, —
Seer sig skuffet i sin Glæde, —
Sukker med bekymret Hu:
»Ingen vender hjem endnu!«

Mellem Frygt og Haab i Kampen
Stirrer hun mod Døren frem,
Vægen brænder dybt i Lampen,
Endnu vender Ingen hjem! —
Stirrer hun mod dunkle Rude,
Hører kolde Vinde tude,
Sukker saa med bange Gru:
»Kan de glemme mig endnu«?

Tys! paa Trappen alt de støie,
Buldre saa af Døren ind:
En med Fryd i vilde Øie,
En med Graad paa blege Kind;
»Børn, hvor har I voldt mig Smerte!
O, kom Alle til mit Hjerte!
Siig mig, hvor er Nøden størst?
Ak, hvor skal jeg hjelpe først!«

Iler saa med Moderpleie,
Rækker Hver en Glemselsdrik,
Sysler ved de Kjæres Leie,
Dølger selv det vaade Blik;

Tvinger sig til glad at smile,
Nynner Alle blidt til Hvile,
Gaaer saa frem paa sagte Taa,
Vinker til de Drømme smaa. —

Fra skjulte Vraa sig svinger
Som flygtig Nattevind
Paa brogetskjønne Vinger
En munter Skare ind;
Den overflagrer nøie
Hvert Barn i første Blund,
Betragter Graad i Øie
Og Smil paa Rosenmund; —

Selv uvis og urolig
Er liden Drømmegud,
Om hvilken Hjertebolig
Sig hver bør kaare ud;
Nu sænkes blidt de spæde,
De gyldne Vinger ned,
De finde Alle Sæde,
Og rundtom aander Fred!

Frem gaaer med stille Gammen
Den moderglade Nat,
Udpuster hurtig Flammen,
Og Alt forsvinder brat;

Hun trykker da med Varme
Saa saligt og saa tyst
I Mulmets bløde Arme
Hvert Barn op til sit Bryst! — —

Nu slumrer dybt med sænket Øie
Den dunkle Jord dødtung og stiv! —

Hvert Døgn maa den sig ydmygt bøie
For Aanden af det store »Bliv!«

Kun Stjerner vidne i det Høie
Om Gnister i Naturens Liv!

Dog tør hver Skabning trøstig lukke
Sit Blik med en hengiven Aand:
Der svæver over Jordens Vugge
Velsignende en Faderhaand,
Som peger mod en himmelsk Mai,
Naar Læben bleg i Døden skjælver,
Og Øielaaget mat sig hvælver
Om Øiets brustne Glemmigei!

Den efterladte Rose.

Saa blødt som Silke bøier sig Papiret
Omhyggeligt omkring dit spinkle Løv:
Reliqviebevaret er dit Støv,
Og med en Guldrand var dit Leie ziret.

Den Qvindehaand forlængst er palmesmykket,
Som brød dit Blomster i en kjærlig Stund,
Ei heller aander meer den varme Mund,
Hvis Læber blev til dine Blade trykket.

Der findes intet Navn og Mærke givet,
Som kunde tyde paa: fra Hvem — og naar? —
Nei, — Hjertets Minde har en evig Vaar,
Og mange slige Roser har ei Livet.

Man fandt dig i den gamle Dødes Gjemme, —
Din Sarkophag, saa duftende og let,
Blev aabnet af den kolde Skifteret,
Som vittig Smilet neppe kunde tæmme.

Din Plads var ei blandt Pengedocumenter, —
Var dog fra Himlen selv et Document,
Hvis Rigdom vel din Eier bedst har kjendt,
Og som har bragt hans Hjerte gyldne Renter.

En Blomst du var fra Paradisets Have,
Hvor Amor i sin Uskyld sværmer om,
Mens Hjertet gjemmer som en Helligdom
Botanisk ivrig selv hans mindste Gave.

Og du skal leve op, du glemte Rose!
Naar over Sky de mødes Aand med Aand,
Du rækkes atter ham af hendes Haand,
Og Amor feirer din Apotheose!

Hr. Blok.

Naar Ved blev fældet hjemme,
Sad Bedstemoder ved sin Rok
Og sang med sagte Stemme
En Ting, hun kaldte for — »Hr. Blok.«

Hun sang: Et Stykke Brænde
Blev udseet af den hele Flok
Og reistes overende
Og kaaredes til Huggeblok.

»Ha!« skreg den, »hvilken Ære!
Mit Hjerte anede det nok:
Kun Træ maa Resten være,
Men ene jeg, jeg er en Blok!

Hug løs paa alt det Brænde!
Lad springe over Steen og Stok,
At man kan Forskjel kjende
Paa simpelt Træ og paa en Blok!«

Og Øxen klang og trælled
Den hele Dag igjennem, og
Omsider Alt laa fældet
Iflæng omkring den stolte Blok.

Med Nakken høit den kasted,
Da pludselig — o Vee, o Vok!
To Hænder sig formasted
At løfte slig en fornem Blok; —

Den følte Saugens Tænder
Og sprutted Eder, vel en Skok,
Og vred med sine Lænder
Og kaldte ivrigt sig Hr. Blok!

Den maatte Magten vige,
Kom under Gryden af vor Kok,
Skjøndt den blev ved at skrige:
At den var egentlig en Blok.

Turneringen.

Gjennem Nattens Øde farer,
Som en stormbevæget Sky,
Vilde fnysende Tartarer
Med et dæmpet Vaabengny. —
Ei i Kampen ærligt fældet,
Slæbe de som Bytte hen
Overrasket, overvældet
Tvende christne Riddersmænd.

Lænket, Armens stærke Sene
Tvinges koldt i Jernets Favn:
Don Rodrigo er den Ene,
Raimond er den Andens Navn.
Nys i Skjær af Elskovs Stjerne
Og i Sol af Ærens Glands
Skal de bløde i det Fjerne
Uden Taarer, uden Krands.

Maanen synker, og den skifter
Farven paa sin klare Kind,
Og fra Østens Bølge vifter
Kold den første Morgenvind;
Toget standser — Mørket viger,
Og i Solens Purpurgry
Fra de vaade Heste stiger
Dampen som en Morgensky.

»Her i Dalen vil vi blunde!«
Byder Høvidsmandens Ord:
»Skaaner end de christne Hunde,
Glem ei Eden, som I svor:
Vore Qvinder, vore Spæde
Har vi lovet Tidsfordriv,
Krydre vil vi med lidt Glæde
Deres kjedelige Liv!«

Og i Græsset han sig strækker,
Og med ham den vilde Trop,
Medens rundtom Dagen vækker
Fuglene i Palmens Top;
Fjernt i Guld sig Bjerget hæver,
Dalen fyldes sødt med Duft,
Og i vide Kredse svæver
Ørnen i den stille Luft.

Raimond sukker: »Er det ikke,
Som om Livets lyse Held

Samler sine ømme Blikke
Til et langt og tungt Farvel!
Som om Fuglen vilde smigre
Os med Haabets Morgenrød,
Mens den dysser vore Tigre
Dybere i Søvnens Skjød.«

Don Rodrigo svarer: »Ridder!
Meer end Livets kjelne Lyst,
Meer end Haabets Fugleqvidder,
Kalder Æren i mit Bryst:
Var ei lænket Haandens Evne,
Fik jeg Ørnens frie Ham,
Ved min Helgen! blodig hævne
Skulde jeg vor fælleds Skam!«

Vreden skygger med sin Rødme
Hastig over Raimonds Kind:
»Ei stod hidtil Livets Sødme
Mellem mig og Ærens Sind;
Frankrigs Ridder af den spanske
Ei skal lære Ridderskik,
At jeg kaster her min Handske,
Kan I læse i mit Blik!« —

Atter taus, mens Øiet flammer,
Gruble de i Smertens Aag; —
See! da gaaer fra Skovens Stammer
I det Fjerne frem et Tog:

Muntert Sværmen sig fordeler
Paa den friske Blomstervang,
Fra de travende Kameler
Høres Skrig og Cymbelklang.

Høit paa Puklen sidder kroget
Tartariets dunkle Mø,
Og Gevandtet seiler broget
Som et Flag i Luftens Sø;
Lystigt dingle store Kurve,
Hver en Rede fuld af Børn,
Midt iblandt de unge Spurve
Skotter frem en gammel Ørn.

Og den glade Tummel hæver
Røverskarens lette Blund,
Høit af Velkomstjubel bæver
Luften fjernt i Echos Mund.
Som en Træl Kamelen knæler
Klog — godmodig med sit Læs,
Og med raske Spring sig fjæler
Qvinden i det svale Græs.

Brune Piger, vilde Drenge,
Gusten Kjærling ved sin Stok
Frem til Fangerne sig trænge,
Glenter liig, en graadig Flok;

Tæt til Offret Sværmen triner,
Grisk og paa sit Bytte vis, —
Mørke hadefulde Miner,
Blikke som en Dolkespids!

Ungen, som sig knap kan kræve,
Vakler overmodig hen,
Truer med sin brune Næve,
Stolper atter bort igjen;
Mens hans Broder sig forskandser,
Sigter bag Kamelens Been,
Kaster mod det blanke Pantser
Klirrende sin skarpe Steen. —

Paa de tunge Riddervaaben,
Køllen og det brede Sværd,
Stirre de med Munden aaben,
Prøve Landsens Vægt og Værd;
Fra den staalbeklædte Ganger
Vendes Blikket med Foragt
Atter til de tause Fanger
I de lyse Brynjers Pragt.

Ved et Tegn af Høvidsmanden
Sluttes hurtigt og med Ro
Rummelig en Kreds af Banden
Om de lænkebundne To;

Ved et andet Vink sig sprede
Qvinderne med munter Larm,
Og de Fangnes tunge Kjæde
Hamres bort fra Fod og Arm.

»Herlig er en Jagt i Skoven!«
Taler Høvdingen med Ild,
»Hvor man lystigt og forvoven
Styrter sig mod Tigren vild;
Høiere dog Glæden stiger,
Staaer man tyst bag Træets Hang
Og seer Tiger imod Tiger
Rase i den dunkle Gang.

Yngel af en vantro Stamme!
Op ved Sparket af min Fod!
Hvæs nu Kloen til at ramme
Eget Kjød og eget Blod; —
Om Turnering — Ridderdyster
Taler Rygtet store Ord,
At erfare nu mig lyster,
Hvad der vel i Rygtet boer.

Selv I pryde kan i Tanken
Pragtfuldt Eders Ridderspil:
Mine tappre Mænd er Skranken,
Jeg er Hoffet, som seer til;

Paa Kamelen hist I skuer
Qvinder klattre op med Iil, —
Allesammen ædle Fruer
Med et lønligt Elskovssmil!

Prisen er den Stærke givet!
Kampen gaaer paa Liv og Død!
Den, som seirer, vinder Livet
Ved sit djerve Landsestød;
Frelst sit Eventyr han ender,
Smykt med Frihedens Juvel,
Mens han os og Døden vender
Sin forgyldte Ridderhæl.« —

Og de Fangne, uforfærdet,
Kaste de forhadte Baand,
Springe op og gribe Sværdet
Henrykt i den frie Haand;
Svinge sig i Hestens Saddel
Utaalmodig og med Hast, —
»Uden Frygt og uden Dadel!«
Funkler i hvert Øiekast! —

Festligt henad Banen dandse
Gangerne med lette Fjed; —
Pludseligt den skarpe Landse
Sænker sig til Angreb ned:

Bøiet over Hestens Manke
Skue de omkring med Harm,
Medens een og samme Tanke
Gjennemluer Begges Barm!

Og da nu den vilde Røver
Seer den mandige Natur,
Seer de unge stærke Løver
Slupne ud af Fangebuur —
La'er han frygtsomt Blikket vinke,
Og som Straalen af et Lyn
Tusind krumme Sabler blinke
Fjendtligt for de Fangnes Syn.

Men med Kraft som tvende Hære
Flyve de i samme Stund:
»For min Mø og for min Ære!«
Lyder som en Dødsbasun;
Alt, hvad dem imøde triner,
Knuses eller ændses ei;
Som to bragende Laviner
Er at skue deres Vei.

Slynget bort den brudte Landse,
Gribe de om Køllens Skaft;
Ret som Fjenden skulde sandse
Hvert et Vaabens Brug og Kraft,

»For min Mø og for min Ære!«
Køllen falder som paa Halm, —
Ingen Pandeskal kan bære
Dette frygtelige Malm! —

Men de rasende Tartarer
Styrte sig med Hævnens Skrig,
Myldrende i tætte Skarer,
Over Blod og over Liig;
Vælte sig som Bølger Alle
Mod det kjække nøgne Vrag —
Og de Christnes Køller falde
Mattere med dæmpet Brag;

Og de varme Purpurstrømme
Risle over Brynjens Staal, —
Læben stammer som i Drømme
Svagt endnu sit Seiersmaal!
End en Stund i Morgnens Vinde
Flagre Hjelmens lette Fjer, —
Snart de dukke og forsvinde,
Flyve ei til Seier meer. — —

Taus imod de fjerne Dale
Drager bort den mørke Hær;
Tredive i Dødens Dvale
Blev Turneringens Trophæ'r,

Stille Sværmen sig fordeler
Paa den friske Blomstervang,
Fra de travende Kameler
Lyder ingen Cymbelklang. —

Men paa Dalens øde Flade
Slumrer sødt ved Palmens Rod,
Under Skyggen af dens Blade,
Ridderskabets Helteblod.
Til sin høie Himmelsphære
Svang sig Aanden fri og kjæk, —
»For min Mø og for min Ære!«
Smiler fra de blege Træk.

Fuglen.

(Poetisk Fortælling)

1.

Marie.

Maanens fulde Midnatsflamme
Glimred gjennem Dunster graae
I den dybe stille Aa,
Hvor sig speiled Pilens Stamme. —
Frøen vaaged end i Kjæret,
Lyd gav mindste Blad, som faldt;
Luftigt Sølv var overalt,
Engens Dampe steg iveiret.

Alt stod færdigt, neden, oven,
Ventende i magisk Glands
Ellepigens Cirkeldands,
Alfers Echo hist fra Skoven:
Tys! da nærmer sig med Dvælen,
Ingen Alf i Maanens Skin,
Men en Qvindes svage Trin
Med Fortvivlelse i Sjælen.

Korte Drøm i Paradiset!
Hun har lydt, Natur, dit Bud,
Seet i Elskov blindt sin Gud,
Verden staaer med Flammeriset: —
Indtil nu med Kæmpestyrke
Skuffede hun Alles Blik,
Stred mod Skammens Dolkestik;
Men nu stiger Angst og Mørke.

»O Johannes! om Du vidste!«
Sukker hun i Sorgens Nat,
»Om du vidste, hvor forladt! —
Og at Hjertet snart vil briste! —
O Johannes!« — Navnet rummer
I sin svagtudtalte Lyd
Hendes Himmel med sin Fryd,
Hendes jordisk dybe Kummer.

Og paa Knæ ved Aaen nede
Bøiet over Vandets Strøm,
Stirrer hun som i en Drøm
Paa sin nylig fødte Spæde:
Knuger med de sidste Kræfter
Barnet i sin unge Favn.
»Nu Farvel i Jesu Navn!«
Hvisker hun, »Jeg følger efter.«

»Nu Farvel i Jesu Navn!«
Syndigt Læberne gjentage,

Men paany i hendes Favn
Vender Barnet frelst tilbage.
Tredie Gang i Nattens Stille
Bæver hendes sagte Røst:
Ak! da mægter fra sit Bryst
Ei sit Barn hun meer at skille. —

Dæmrende bag Taagesløret,
Sygner Maanens matte Lys,
Og en Vind med natlig Gys
Hvisker hende kold i Øret:
»Hvorfor vil du døe, Marie?
Hvorfor kalder du paa Gud?
Ti, og kast din Byrde ud, —
Let din Synd du kan fortie!«

Bleg hun reiser sig og gruer, —
Hvis var Stemmen, som har talt?
Taushed ruger over Alt,
Intet Levende hun skuer;
Dog bevæges Løv og Grene,
Skjøndt der lufter ingen Vind,
Og hun gyser i sit Sind,
Føler syndig sig og ene.

Pludselig, som gik et Dække
Fra den lune Sommernat,
Myldrer det i Skov og Krat,
Pusler det bag Busk og Hække: —

Hvirvlende omkring i Bue
Suser Ellepigen hen,
Og som tusind Lygtemænd
Staaer den hele Eng i Lue.

Hvor er Frelse for den Svage?
Skoven er ei, hvor den stod, —
Aaen skummer som en Flod,
Gynger fremad og tilbage;
Og en skummel Afgrund gaber,
Som har sluget Vei og Sti, —
»Alting, Alting er forbi!«
Høit hun jamrer til sin Skaber.

Tys! det larmer fjernt histnede,
Det er Glam fra Gaardens Hund,
Lys i Farens mørke Stund,
Stjernen, som kan hende lede.
Øiet lukker hun forvoven.
Blindt fortvivlet frem hun gaaer,
Og da Blikket op hun slaaer,
Er hun kommen alt i Skoven.

Der, i Taageklæder hvide,
Skyde sig med lange Fjed
Tause Skikkelser afsted
Ganske tæt ved hendes Side;

Og som Snoge Træets Rødder
Krybe under Løvets Hang,
For at hindre hendes Gang
Og forvikle hendes Fødder.

Barnet sig i Smerte vaander,
See, da glemmer hun sin Nød,
Skjælver kun for Barnets Død,
Priser Gud, da frit det aander. —
Men i samme Stund er svunden
Nattens hemmelige Færd,
Og i roligt Maaneskjær
Ligger Gaarden foran Lunden.

Storken staaer i natlig Dvale
Skarpt og stivt paa Tagets Skjæg.
Dæmpet brøler Staldens Qvæg —
Hunden logrer med sin Hale. —
Over maaneklare Tofte
Sniger sig Marie frem,
Finder snart sit Sorgens Hjem
Høit og eensomt under Lofte.

2

Hjemmet.

Lyksalighed! i Somrens gyldne Dage
At sprænge kjækt det lumre Fangebuur
Og flygte til dit Blomsterbryst, Natur!
Og vinde Rødme og Natur tilbage.

Og dobbelt gylden Lyst, naar Livets Alder
Endnu er vaarlig som det unge Aar,
Og varme Hjerter os imøde gaaer,
Og Barndomsminder klage ømt og kalder.

Da slaaer omsonst Minervas lærde Ugle
Sin Aftentrille i Cathedrets Sal;
Den overfløites af en Nattergal,
Ja af den Ringeste af Skovens Fugle. —

Johannes var blandt hine Sommerglade, —
Midt paa sit Gulv laa Candidaten krum
Og bragte Pakker til sin Kufferts Rum,
Som Bien bringer Honning til sit Stade.

Han vendte seirrig Ryggen mod Reolen,
I Kufferten han halvt var krøben ind,
Og Blodet steg ham i den fine Kind,
Der høilig trængte til lidt Brunt af Solen.

Han glemte ei, han gik fra Hovedstaden, —
Nedlagde derfor kjærlig og galant
En Æske med forskjelligt smagfuldt Tant
Til Søstre og Cousiner efter Raden.

Men Eet, som skulde gjemmes dybt paa Bunden,
Blev aabnet, før i Kufferten det sank,
Og Lysets lange Tande pudset blank,
Mens Smilet laae Johannes skjelmsk om Munden.

Og Gaven var — mon Nogen vel den gjetter?
En qvindelig og høirød Huepuld,
Af Bondeslags, brodeert med Sølv og Guld
Og rigt besat med tusinde Pailletter: —

Han lod den funkle smukt og Straaler sende:
»Den glæde vil Marie, — ja bestemt! —
Hun skal dog see, at hun er langtfra glemt,
Skjøndt Aaret strømmed mellem mig og hende.«

Den næste Dag, just da i Morgenstunden
Fra Hovedvagten Klokkeslaget klang,
En Postvogn raslende forbi sig svang,
Og han i den, med en Cigar i Munden.

Mod Aften samme Dag, da gik fornøiet
Paa Solskins-Veien fra en landlig Gaard
Letklædte Jomfruer med blottet Haar
Og speidede med Haanden over Øiet. —

Og der blev spøget kjækt — man var jo ene —
Og drillet lidt — Cousinerne var med —
Men Ingen kunde blive rød derved,
Thi Solen rødnede den hele Scene.

Og hist den gav sit Kys til Husets Guder:
Den gjæstfri Røg, som steg paa vanlig Viis,
Og Reenlighedens øienklare Dis,
Der funkled fra de blankpolerte Ruder;

Men indenfor betragted ret dens Flammer
Med gyldent Smil en moderlig Gestalt,
Hvis Blikke fløi som Solens overalt
I hver en Krog af Sønnens Gjæstekammer. —

Alt stod saa hjemligt der, saa muntert broget,
Fra Haven Blomsterduft og Fuglesang.
Og længer borte Skov og Sø og Vang, —
Slet intet mangled, — og dog mangled Noget:

Eet manglede, — som i Aladdins Bolig,
Thi pludselig i Moder Annas Træk
Stod malet aabenbar en huuslig Skræk,
Og paa Marie raabte hun urolig.

»Marie dog! at hun kan reent forglemme, —
Hvor er du, Pige? varer det en Dag?«
»Nu kommer jeg,« lød under Husets Tag
En blød, melodisk Bondepigestemme; —

Moer Anna ventede og faldt i Tanker:
Marie var af hendes egen Æt,
Men gik — skjøndt mere zirlig — bondeklædt
Og holdtes strengt til Arbeid og i Skranker.

Den Gamle saae mod Sengen, rynked' Brynet.
»Her mangler Noget« sagde hun med Vægt, —
Marie stammede — »en Støvleknegt«, —
Og ud af Døren foer hun rask som Lynet. —

Hun var en rank, blegrosenfarvet Lillie,
Med brune Øine, sky som Skovens Hind,
Og da hun atter pustende kom ind,
Blev Anna hende god imod sin Villie.

»Du kom fra Loftet nylig? — hør Marie,
Hvad gjør du der saa tidt ved Dag og Nat? —
Jeg troer, du leger med den sorte Kat
Og hindrer Killingerne fra at die!«

Marie stod i Skyggen i det Fjerne.
Dog var det, som om Aftenrøden varm
I en Secund fløi over Kind og Barm,
Og Øiet funkled uvist som en Stjerne:

»Naa? — siig mig smukt en Grund, og som er gyldig! —
Tys! Stille! — hør hans kjære, kjære Røst!« —
Og ned hun ilede med Moderlyst,
Men Svaret blev Marie hende skyldig. —

Snart gjenlød Huset høit af Spøg og Latter: —
Hun stod endnu og lyttede en Stund,
Da trak sig som til Graad Maries Mund,
Og sagte sneg hun sig — til Loftet atter. —

Den første Velkomstfryd var neppe svunden,
Før Anna indbød Alle til sit Bord:
»Hos os paa Landet«, lød den Gamles Ord,
»Man taler bedst med en Bid Brød i Munden.«

Og til Johannes — Modstand hjalp ham ikke —
Var sat en Livret, blot for hans Person,
Og rundtom saae han en Constellation
Af lutter tindrende og glade Blikke.

Vidt aabne stode Havestuens Døre,
Hvor Morten under Æbletræet laa
Og kjelent op i Træets Krone saae,
Mens Fugleqvidder kildrede hans Øre.

Langt ude høstedes paa Engen Græsset, —
Det var, som nærmede sig Høets Duft,
Han hørte henrykt i den stille Luft
Den hæse Klang af Leen, som blev hvæsset. —

Ja, indtil Smørret, — maatte Alt vurderes,
Det stod saa gyldent paa den hvide Dug, —
Han saae paa Brødets rene, gode Rug,
Og paa sin Moder saae han som paa Ceres.

Men Anna saae i ham, om ikke Paven,
Dog meer end en sædvanlig Candidat, —
Og da Johannes spildte lidt Salat,
Blev hun bekymret alt for Præstekraven.

Cousinerne drev lønlig deres Gammen
Og styrkede ved Vink hinandens Mod:
Tilsidst tog Glasset En, saa rød som Blod,
Og gratulerede til endt Examen.

Men Anna bød høitideligt at tie: —
»Ved Festens Skaal bør Alle være med!
Spring hurtigt et af Børnene afsted
Og hent et Glas og kald saa paa Marie!«

Der laa en skjult, electrisk Gnist i Navnet,
Som samled Alt, hvad der var spredt og glemt;
Johannes blev urolig, sødtbeklemt
Og følte sig af tusind Minder favnet.

Og da nu Pigen selv stod ved hans Side,
Og disse Øine ved den dunkle Glands
Saae løndomsfuldt og natligt ind i hans
Og syntes mellem Graad og Smil at stride, —

Da svimlede Johannes fast forskrækket,
Han maatte støtte sig ved Annas Bord,
Fornam af hendes Tale ei et Ord,
Og hvert et Glas gav Klang, som det var knækket;

Og da han atter drømmende tog Sæde,
Var Glæden ikke meer saa rosenrød, —
Den Gamle trilled Kugler af sit Brød,
Et sikkert Tegn hos hende til lidt Vrede.

Imidlertid var Solens Timer omme,
Og Maanens Skive over Skoven stod, —
For Annas huusligvante Blik den lod
Ret som en frisk, uhyre Æggeblomme;

Men for Johannes hang fra Himlens Blaanen
Dens bløde Runding som en yndig Frugt, —
Og Pigerne fandt Synet meget smukt
Og stirred efter Manden selv i Maanen.

Men Maanen saae saa stivt paa Allesammen,
At Ingen meer sad rolig paa sin Plads, —
For Annas Vel blev tømt det sidste Glas,
Og rundtom Bordet gik et klangfuldt Amen!

Nu vinked Haven med de dunkle Gange, —
Som muntre Bier sværmed Alle ned,
Kun Anna blev i Kuben paa sit Sted
Og hørte fjernt som Summen deres Sange.

Blidt slog Erindringen sin Rosenlænke
Omkring Johannes' Bryst og om hans Sind,
Den drog ham i hvert stille Lysthuus ind
Og tvang ham ned paa hver af Havens Bænke.

Og rask forbi fløi mangen svunden Scene
Af Ungdomslivets første muntre Act, —
Og mangt et yndigt Billede blev vakt,
Men atter skræmmet bort bag Busk og Grene:

Thi skinsyg skød den glade Pigeklynge
Sig mellem ham og Mindets skjønne Fee;
Han maatte dandse med dem, synge, lee
Og sidde lystig op i Havens Gynge;

Omkaps nu trak med Latter, uden Orden,
De bløde Pigehænder Gyngens Reb,
Og heftig svaiende ved hvert et Greb
Steg i Triumf Johannes op fra Jorden.

Han fløi, mens Haaret viftede om Kinden,
Høit mod de ranke Popler, Havens Ziir,
Tilsidst hans Blik gik over Poplens Spir,
Hvis Sølvblad skjælvede af Frygt for Vinden. —

Da saae han med en sød urolig Smerte
Fra Høiden af sin Flugt et jordisk Syn,
Der kom og svandt og hvergang som et Lyn,
Saatidt det kom, traf nedenfra hans Hjerte.

I Skjæret af den sidste Aftenrøde,
Stod fjernt Marie, skjult af Træets Hang,
Og bredte, naar Johannes op sig svang,
Med Ømhed sine Arme ham imøde.

Johannes hæved sig, som for at klæbe
Til Luften fast, saa ofte Gyngen steg,
Men ak! som Tantalus, saasnart den veg,
Blev Bægret hvergang revet fra hans Læbe.

Da voved han sin ene Arm at strække
Fra Høiden ud, — men som ved Sympathi
Sig gjorde ubevidst den anden fri,
Og Lidenskaben hævede dem begge.

»Stands Gyngen!« skreg i Angst den hele Vrimmel,
Han tryglede saa bønlig, men omsonst:
De vilde ikke mere see »den Kunst«
Og fik ham dragen hurtigt fra sin Himmel.

Endnu saa mangen Barndomsplet de søgte,
Og da tilsidst Godnat de bød til Hver,
Da tændte alt i Græsset hist og her
Johannesormen taus sin lille Lygte. — —

Johannes higed efter ensom Hvile.
Han ilte til et Stevne med sig selv: —
Hans Følelser var som en standset Elv,
Hans Mund var træt af evig glad at smile;

Og indenfor hans Kammers tause Mure
Kom endelig den skjulte Kamp til Brud:
Frit græd han Sorg og Glæde voldsomt ud, —
Selv Maanen gik bag Sky for ei at lure.

Forfrisket af sit Taarebad og trøstet,
Gik Candidaten langsomt op og ned,
Tilsidst, — som tog han af sig selv en Ed, —
Han standsede med Haanden lagt paa Brystet.

Og da hans Blod nu flød med svalet Varme,
Begyndte Annas Seng sin Tryllekraft,
Den tog imod ham i sin hvide Pragt
Saa blødt og kjærligt, som en Moders Arme. —

Seent slumred han, og ud paa Natten silde
Lød tyst fra Loftet sagte, sagte Trin, —
De flettede sig i hans Drømme ind
Og gik for ham endnu, da Alt var stille.

3.

Opdagelsen.

I Syd, hvor gamle Pan i Jorden blunder,
Er Sommerhimlens Sol bestandig huld
Og udbetaler blank som myntet Guld
Hver Levedag til Støvet nedenunder;

Her mere lunefuldt dens Blik os maaler,
Og mangen let og gylden Aftensky
Er næste Morgen tung og graa som Bly
Og sender os for Solens — Vandets Straaler.

Men selv en Regndag, ak som trist og vandet
Nedrasler hæsligt i den golde By
Og træffer kun paa Tag og Paraply,
Har Ynde og harmonisk Fald paa Landet.

Det er en Nadvere, hvor Alt sig qvæger,
Som rækker Marken Guldet til dens Neg
Og Skoven Marv og Skjønhed til dens Eeg
Og Blomsten Farve til dens Drikkebæger.

Og hvilken Prøvedag for Husets Qvinde!
Mens Skyen breder Dug paa Himlens Blaa,
Opklarer hendes Tanke Hjemmets Vraa,
Som var hun Solen, der var lukket inde.

For Fliden har hun Roes, for Brøden Naade,
For den Bekymrede et kjærligt Ord;
Thi »Sødhed vel i Fløiter, Harper boer,
Men venlig Tale er dog bedre end de baade «

Og virksom dreier sig foruden Bulder
Det indre Hjul ved hendes Varetægt,
Hun seer sig rolig om med Byrdens Vægt,
Og villig rækker frem Enhver sin Skulder.

Saaledes Anna stod, mens Alting ude
Var klædt i aarle Taage, Regn og Rusk,
Og Vinden slog med Træets vaade Dusk
Uhyggeligt mod Havestuens Rude.

Men, klogt fordeelt i Kjøkken og i Kjelder,
Fandt ingen ledig Haand et dovent Skjød,
Den travle Arm fik Kinden varm og rød,
Og Talen klang som Lyd af muntre Bjelder.

Selv mønstred Anna med forstandig Mine
Et herligt Vaar, rødstribet, uden Meen,
Og vendte Talen til sin Øiesteen,
Sit yngste Barn, den lille kloge Trine:

»Paa Loftet, veed du, staaer vor Fjedertønde,
Spring rask derop, hæv dig paa dine Tæer,
Og see i Tønden, om der mangler Fjer
Til Vaaret her og til et lille Hynde.«

Og ud fløi Trine, fulgt af hendes Blikke, —
Den Gamle klappede sit Dynevaar:
»Snart komme Dagene, hvorom der staaer,
At de os Mennesker behage ikke!

Og Eftertanken smukt maa komme førend,«
Og nu begyndte hun i Ro og Mag
For Døttrene et lille Foredrag,
Da Trine aandeløs foer ind ad Døren.

»Ak, Moder, skynd dig!« raabte hun med Stønnen,
»Der ligger iblandt Fjedrene i Skjul
En ganske levende, uhyre Fugl,
Som vælter sig omkring i hele Tønden!«

»I Tønden!« brummed Anna, »Hvad for Noget?
Jeg seer desværre, hvordan det er fat,
Det er igjen en Høne eller Kat,
Og Pigen har forsømt at lukke Laaget.« —

Fortrædelig hun reiste sig fra Stolen
Og steg mod Loftet som en Tordensky;
Den lille Trine fulgte hende kry,
Men holdt til Sikkerhed dog bag i Kjolen. —

I mystisk Mørke stod den høie Tønde
Blandt mindre landligt Huusgeraad iflæng,
Og nær derved Maries simple Seng
Med Renlighedens tarvelige Ynde.

»Hvad seer Du, Moder?« hviskede den Lille,
Da Anna ubevægelig og stum
Blev ved at stirre i dens dunkle Rum,
Og Alt omkring var ængsteligt og stille. —

»Jeg seer«, — lød Svaret med et Suk tilbage,
»Jeg seer — det var Indbildning, hvad Du saae, —
Forføi dig rolig ned igjen, Du Smaa,
Jeg selv har Noget her at varetage.«

Og neppe fandt hun Skridt og Miner trygge,
Før Anna bøiede sig atter ned,
Og Skræk, Forbauselse, Medlidenhed
Fløi over hendes Træk, som Lys og Skygge.

Dybtnede laae i Ly for hver en Fare,
Som i en Fuglerede, blød og luun,
Et deiligt Barn iblandt de bløde Duun,
Med aabne Øine, store, barneklare.

Sødt havde Glutten nylig morgenblundet,
Paa hver en Kind laae end et Valmu'blad,
Nu Munden atter gjerne drikke gad,
Og Haanden søgte, — buttet og bedunet.

Der er et Sprog, som kun en Qvinde næmmer,
Som kun en Moder hører og har seet
I al dets himmelske Naivitet,
Og som hun siden aldrig mere glemmer.

Og uden Anna selv ret vidste nøie,
Stod Barnet i sin Ham paa hendes Skjød:
Og Haanden afstrøg lempelig og blød
Den lille Papagenos Fjedertrøie.

Og medens Hjertet handled lyst som Dagen,
Sig modned Tankens Frugt paa skjulte Rod, —
Thi klog den gamle Anna var som god,
Og Frugten bar af Begge altid Smagen.

Hun bragte hemmelig, ei seet af Nogen,
Sit lille levende livsvarme Rov
Ind i den Helligdom, hvor selv hun sov,
Og Andres Sorger tidt holdt hende vaagen. —

Da hun igjen forlod sit sikkre Gjemme,
Kom hun tilsyne som en lukket Bog:
Hun var som altid rolig, mild og klog,
Kun mere Blødhed laae i hendes Stemme.

Hun flyttede til Døren hen sit Sæde,
Lod Rokken snurre i dens jevne Takt,
Men medens Haanden spandt, gav Øiet Agt
Paa Hver, som op til Loftet vilde træde.

Men Ingen kom, — i Kjøkken og i Kjelder
Den travle Arm fik Kinden varm og rød,
Og lattermildt de fjerne Stemmer lød,
Som en forvirret Klang af muntre Bjelder.

Omsider — tys! — sig nærmed Annas Øren
Et sagte Fodtrin, sagte og ihast.
Den Gamle saae iveiret — Traaden brast —
Det var Marie, som gik bag ved Døren.

Det var Marie, som kom frem fra Skjulet
Og smidig op ad Loftets Trappe sprang, —
Paany fik Anna Rokken sat igang,
Men Foden rystede, som traadte Hjulet.

Og atter var en føie Tid henrunden,
Da kom igjen Marie, dødninghvid,
Hun fløi forbi, — hun gav sig ingen Tid,
Og som et Luftsyn var hun brat forsvunden.

Med Annas Styrke lakked det tilende,
Dog blev hun paa sin Plads: »Klart vil jeg see:
Er der ei Andet for, — Guds Villie skee!
Hun kommer snart igjen, hvis det er hende!«

Og snart hun kom, — det var som tusind Snoge
Jog hende i Fortvivlelse omkring; —
Hun ændsed ikke Anna, — ingen Ting!
Og kasted Blikket vildt i alle Kroge.

Med Eet hun lyttede, — hvert Træk i Pine! —
Og styrtede til Loftet op igjen;
Da satte Anna Rokken stille hen
Og vented hende med sin ædle Mine.

Og da hun som et Billede paa Jammer
Kom atter hulkende og kraftløs ned,
Tog Anna Haanden, som Marie vred,
Og ledte hende blidt ind i sit Kammer.

Hvad der den Angergivne, dybt henrevet,
Har skriftet som for Himlens Tribunal, —
Og Annas Naade med den Armes Qval,
Blev vist i Skyen seet og underskrevet.

Men bitter, som naar Sorg med Vrede blandes,
Steenkold, som Tavlen med de ti Guds Bud,
Var Annas Mine, da hun traadte ud
Og nærmede sig uformærkt Johannes.

Han havde aabnet Vinduet og tømte
Den søde Lugt af Havens friske Hyld:
Uroligt digted Hjertet en Idyl,
Og med Horats han sukkede og drømte:

»Lyksalig, hvem de rige Guder give
Fra Livets Tummel fjernt et landligt Hjem,
Og saa« — hans Finger tegnede et M
Med klare Træk paa Rudens klamme Skive.

»Johannes!« udbrød Anna, »Du, som taler
Om rige Guder, — husk som Christen Een,
Hvis hele Rigdom neppe var den Steen,
Hvortil han kunde læne sine Qvaler:

Men han var Uskylds Ven og Lastens Fjende
Og nød en Jords Velsignelse til Løn, —
Kom nu, saa skal jeg vise dig, min Søn,
Hvor trofast du har gjemt hans Ord i Minde.«

Johannes følte høit sit Hjerte banke,
Han havde gjerne sagt en munter Spas,
Men alle Guderne med samt Horats
Jog Annas skarpe Blik bag Skjul og Skranke.

Paa Kinden tændte Ængstelsen sin Lue,
Han fulgte langsomt i den Gamles Spor,
Som taus, alvorlig, uden flere Ord
Ham aabned Døren til sin Sovestue.

Et Blik, — og hvad han længe havde anet,
Og Tanken stundom henrykt havde tænkt,
Sig formed for hans Øie klart og strengt,
Fra Phantasi til Virkelighed manet.

Der stod hun, liig den fulde Rose bøiet,
Nedtynget, som ved Kindens Purpurblod,
Til Hjertet trykkede hun sit Klenod,
Og Angerens Juveel bedugged Øiet.

Der var i Stuen tyst som i en Kirke,
Hvor Menigheden staaer i ydmyg Krands,
Enhver med Livets skarpe Dissonants,
Og Hver med Suk til Naaden om at virke.

Da hæved Følelser, ukjendte søde,
Dybt i Johannes' Bryst sin Bølgegang,
Natur og Kjærlighed sig øverst svang,
Og Ængstelsen forsvandt, og Frygten døde;

Og hurtig stod han ved Maries Side, —
Han bøied op til sig den Armes Kind,
Han blandte hendes bittre Graad med sin,
Og Begge tømte Sødmen af at lide.

Men ude deelte Solen Skyens Vande,
Igjennem Ruden strømmed Lysets Aand
Og lagde, som en varm og gylden Haand,
Sin Morgenstraale blidt paa Barnets Pande,

Og ømmere blev Taarerne og Sukket,
Og stedse tættere det stille Favn,
Og Anna følte et uroligt Savn,
Som var hun næsten glemt og udelukket.

Og først da ogsaa hendes Arme slynged
Sig mildt tilgivende omkring de To,
Opløste Smertens Knude sig med Ro,
Og Byrden svandt, som hidtil havde tynget.

Kong Christian den Ottende

†

(Januar 1848.)

Hiin stille Sommeraftenstund
Gaaer som en Aand forbi,
Da dybt det klang i Skovens Grund:
»Velkommen til din Ungdomslund!«
Hist ved dit Sorgenfri.

Det aabner nu sin nøgne Favn,
Men kold og hvid som du,
Og huser Hjertesorg og Savn
Og spotter høit sit eget Navn
Og mindes før og — nu. — —

Os Meget gav din rige Aand,
Nu staae vi ved dit Leer
Og stirre som ved Tryllebaand
Bestandig paa din høire Haand,
Og vente endnu Meer.

Det er, som om den Haand, der gav
Saa kongelig og huld,
Vil ikke stædes til sin Grav,
Før den har stillet Hjertets Krav
Og skjænket alt sit Guld.

Det er, som hviskedes i Løn
Igjen ved Balders Strand
Et helligt Ord, en venlig Bøn
Imellem Faderen og Søn,
Før Baalet tændes an.

Men det er, Odin, dig, som gaaer
Og skjænker ham din Høst. —
Du bygger paa hans Manddomsaar,
Og veed, at Balders Hjerte slaaer
Med Godhed i hans Bryst.

Selv stiger du ved Rotas Spyd
Bort fra den dunkle Jord,
Du hører Sang til Harpers Lyd:
»Velkommen til — Valhallas Fryd!«
Og — dybe Suk fra Nord!

Farvel til Marthes Kilde.

(Ved Nebbegaard i Jylland.)

Jeg kommer i den stille Qveld,
Vil dvæle hos dig ene;
Jeg er forelsket i dit Væld,
Tidt drømmer smilende min Sjæl,
At du er Hippokrene!

Først vil jeg under Træets Hang
Betragte ret din Kilde,
Saa nynner du mig smukt en Sang,
Tilsidst saa drikker jeg din Klang,
Og saa — Farvel, du Lille!

Du er en flygtig ødsel Dreng,
Som fandt en Skat begravet
Og dandser over Mark og Eng
Og spreder Sølvet rundt iflæng
Og springer saa i Havet,

Du er en Mø fra dunkle Hjem,
Hvem Beileren forfølger;
Du finder Jordens Dør paa Klem —
Smaaleende du kommer frem
I jomfrurene Bølger.

Du er — skjøndt Blidhed i dig boer —
En Sølverstreng af Harpen,
Som sammenstemt og kæmpestor
Udtaler tordnende sit Chor
Fra Terni og fra Sarpen.

Du er — et yndigt Kildevæld,
Som bag de dunkle Grene
Fortæller Eventyr i Qveld, —
Tidt drømmer smilende min Sjæl,
At du er Hippokrene! —

Jeg veed, det var ved Kornmod,
Og Rugen bragt i Lade,
Da Jørgen hist ved Bakken stod
Og stemmede sin jydske Fod
Imod den skarpe Spade.

Men Jorden rulled tør og hed
Hen mod den nære Havre,
Og Spaden kun saa trevent bed,
Skjøndt Jørgen pustede og stred —
Sad gladere ved Davre.

Endnu et dygtigt Spadekast,
Saa stirred han i Furen!
Thi Jorden sortnedes i Hast,
En liflig lille Aare brast
Dybt nede i Naturen.

Et Smil da Jørgens Læber brød,
Man saae de hvide Tænder, —
Han snildt et Rør i Gruset skød,
Mens Vandet klart som Sølvet flød
Over hans brune Hænder.

Saa drak han af det søde Vand
Saameget, som han vilde,
Og løb til Gaarden flux paastand:
»Min Husbond er en farlig Mand,
Nu fik han sig en Kilde!«

Og i den gyldne Morgenstund
Kom Alle festligt sammen,
Hver bøied sig mod Kildens Grund
Og gav dig hjertelig sin Mund
Til Velkomst og til Gammen.

De døbte dig og gav dig Navn —
Det kjæreste, de vidste;
Naturen selv holdt dig i Favn,
Og Kirken var din Fødestavn,
Hvor Fuglen sang paa Qviste. —

Nu hvælver alt Syrenens Pragt
Sin Kuppel om din Straale;
Det grønne Sæde rundt er lagt,
Foran to Graner holde Vagt
Med tusind spidse Naale.

Omkrandset er Bassinets Bred
Af fugtiggrønne Planter,
Og naar man nærmer sine Fjed,
Man hører Frøen plumpe ned
Blandt dine Diamanter.

Du nynner alt ved Morgengry,
Mens Taagen staaer paa Enge,
Mens Lærken drømmer sig i Sky,
Og Bonden fra den stille By
Gaaer ud i Skov og Vænge.

Naar Solen staaer i Løvens Tegn,
Og Hede Græsset bleger,
Blinker du fra dit svale Hegn
Og pladsker med din Middagsregn
Og vinker med dit Bæger.

Men stærkest virker din Magi,
Naar Solens Straaler vige:
Da samles Livets Poesi
Med Ungdom, Aand og Skjelmeri
Om Straalen i dit Rige. —

Farvel, du altfor korte Drøm,
Du friske landligmilde!
Modtag min Tak, saa varm og øm,
Jeg maa igjen i Livets Strøm, —
Farvel, du rene Kilde!

Fodsporet.

Du venter vist, min ømme fjerne Ven!
At, siden du forlod din arme Pige,
Hver landlig Fryd med dig var svunden hen?
Men du ta'er feil, — hør, hvad hun har at sige.

I Elleskoven, hvor den løse Jord
Bedækker altid fugtig Træets Rødder,
Opdaged jeg en Morgenstund et Spor,
Et dybt og tydeligt af — dine Fødder.

Af dig, min Ven; thi just paa dette Sted
Vi standsed Begge, — kan jeg vel erindre,
Desuden fandt jeg ganske tæt derved
Et Spor af andre Fødder, som var mindre. —

Du vel begriber, at det var en Fest!
Og har du nogensinde før seet Mage,
Det kjære Spor holdt ud, trods Regn og Blæst,
I hele otte lykkelige Dage!

Jeg luged bort ethvert nedfaldet Blad, —
Hvor sødt kan dog en Hemmelighed more!
Hver Time smutted jeg i Skoven glad,
Som havde jeg et lille Dyr at fore.

Men tænk dig nu min Skræk, og hvor fatalt!
— Uveiret kom, skjøndt ikke just fraoven —
Vi fik Besøg, — og Jørgen blev befalt
At skuffe Gangen reen i Elleskoven!

Der sneg han sig som en dæmonisk Aand, —
Nu saae jeg nok, min Glæde havde Ende:
Men skulde Jørgen med sin plumpe Haand —
Det kunde ikke godt mit Hjerte nænne!

Nei, kjærligt af mig selv det maatte skee,
Og for at bringe Sødhed i min Pine,
Jeg satte varsomt — du maa ikke lee —
Min Fod i Sporet ned paa en af dine.

Forunderligt! Var Jorden bleven hed?
Og kan man vel med aabne Øine drømme?
Jeg følte, hvordan Varmen sagte gled
Fra Jorden gjennem mig i milde Strømme;

Og du kan troe, min Ven, jeg var ei seen
Den søde Glæde dobbelt sødt at smage,
Og hurtigt satte jeg mit andet Been
Hen i dit andet Spor lidt meer tilbage.

Der stod jeg da, og næsten som paa Glød,
Usikker nok og vaklende som Sivet,
Men dog mit Bryst den hulde Forsmag nød,
»At vandre i dit Spor igjennem Livet!«

Og derfor dybt i Hjertet det mig skar,
At Jørgen ei tillod en fortsat Dvælen:
Thi mens min Tanke fast i Himlen var,
Var Bondens Spade næsten mig i Hælen.

Da tømte jeg den bittre, bittre Drik:
Jeg steg fra Paradiset ud paa Jorden
Og bragte langsomt og med bortvendt Blik
Min Søndagshelligdom i Hverdagsorden!

Philosophen.

Der er en Gjæring, paastaaer man, i Tiden,
Maaskee! men see, min Viin blev sjelden suur,
Naar Flasken altid kjønt blev lagt paa Siden, —
Sligt applicerer jeg paa min Natur:
Jeg ligger rolig, selv naar jeg ei sover,
Og haaber nok, min Gjæring skal gaae over.

Jeg har en Ven, og Een er nok i Grunden,
Han er min Damon, jeg hans Pythias,
Vi snakke smukt hinanden efter Munden
Og tørne sammen kun med vore Glas:
At gaae i Døden for mig, jeg ei beder,
Men han maa gaae sin Vei, naar han mig kjeder.

Min Glut er trind, og Brystet deiligt hvælvet;
Hvad Farven angaaer, — hver Couleur mig huer,
Er Øiet blaat, jeg flux »en Himmel« skuer,
Men i det Sorte seer jeg intet Helved:
Stor eller Lille — Sligt jeg ikke ændser,
Min Kjærlighed, — den er foruden Grændser!

Til hvem jeg regnes, de Servile, Liberale?
Jeg staaer paa denne Korsvei uden Qval;
Min Mening er: den regnes blandt de Gale,
Som ikke mod sig selv er Liberal!
Hver faaer sit Kors, dog — hvordan Sagen stilles,
Vil jeg dog bære helst paa de Serviles.

Hvad Folk hverandre hviske vil i Øret,
Naar jeg er død, mig volder ingen Vee,
Distancen er for lang, til jeg kan hør'et,
Jeg strækker mig i Skyens Kanapee;
Og skulde Tingen blive mig for broget,
Jeg trykker Skyen og la'er falde Noget!

Saaledes lever jeg foruden Sorger
Med god Samvittighed min Dag og Nat,
Jeg er i Kjøbenhavn en gammel Borger,
Som svarer sine Tynger og sin Skat;
Og jeg har Penge, — derfor vil nok Præsten
Engang ved Graven Jer fortælle Resten.

Til A. Oehlenschläger.

(I Studenterforeningen 1841.)

I Sjælens Dyb er en urolig Flamme,
En Drift, som savner Livets Poesi,
Som kæmper haardt mod Hverdagslivets Ramme,
Vil atter sværme lykkelig og fri:
Med Suk maa Hjertet over Skatte ruge,
Nedlagte for et rigt mangfoldigt Liv,
Og Følelser, som Verden ei kan bruge,
Som Døden høster med sin skarpe Kniv.

Hvad lindrer Savnet? Hvad kan Længslen styre?
To Magter sendt' til Menneskenes Trøst:
De søde Toner af en Digters Lyre,
Og, Elskov du! med al din rene Lyst!
I drage atter bort det mørke Dække,
Som skjuler Livets tabte Farvepragt,
Og derfor takker Hjertet Eder Begge
Med lige Ret, og fast med lige Magt!

O, Danmarks Skjald! bar Laurens skjønne Lande
Din Vugge hist, forgyldt af Sydens Sol,
Omslynged længst en Krands din Digterpande,
Rakt med Begeistring dig fra Capitol: —
I Nord, hvor selv Apollos Straaler vige
For Taagens Phlegma om den danske Kyst,
Seer Folket stolt dit klare Nordlys stige,
Men Jublen fængsles i det tause Bryst.

Dog høit skal her i Musasønners Klynge
Begeistringen sig svinge uden Tvang,
Og Glædens Fugl skal flagre frit og synge,
Kun bunden løst ved Takt af Bægrets Klang:
Mens udenfor den skarpe Nordvind kæmper,
Og Vintertid med mørke Miner staaer,
Vi hæve glade Bægret for November,
Som fødte Danmark Romantikens Vaar!

I A. Oehlenschlägers Album.

Forgjæves har jeg brudt min Hjerne
Og grublet dybt paa langs og tvers, —
(Ak, hvo skrev ikke, meer end gjerne,
Til dig de allerbedste Vers!)
Men Hovedtanken, jeg har funden,
Blev altid een, og ikkun een:
Hvad er et Digt til dig igrunden?
En Ugle baaren til Athen!

Og for sig værdig frem at trænge
Med Krandse til din lyse Aand,
Man maatte gribe Harpens Strenge,
Som funkler i din egen Haand, —
Men Hjertet kjender ingen Skranker,
Og troe mig, naar jeg siger frit:
Kan Hjertets Tak opveie Tanker,
Er intet Blad saa tungt som mit!

Sang „Den 8de Marts".

Vexlende med Sang og Viin
Atter gamle Rom vi gjæste, —
Phantasus, vor Veturin,
Os drog med de fyrige Heste!
Guden blandt os dvæler huld,
Rækker venlig fra sin Trone
Hver en Krands af Laurens Krone,
Viin fra Monte — »est!« — fiascone,
Solen skinner varm og fuld
Fra Orangens Duft og Guld!

Snart til Hjælp han Bacchus ta'er,
Dobbelt er hans Kraft formeret,
Vi Sanct Peter blive vaer
Med Kuppelen illumineret!
Har vort Ønske ikke Ro,
Endnu mere kan vi have:
Bacchus lærer os at lave
Biskop, Cardinal, ja Pave!
Han gjør salig, han gjør fro —
Bacchus har den rette Tro!

I en blaa og sydlig Glands
See vi Bjergene sig høine,
Og den muntre Folkedands,
Og de brune ildfulde Øine!

Solens sidste Aftenblus
Paa den fjerne Villa brænder, —
Bacchus hver en Ynde kjender,
Han har boet her længe, Venner,
Ak, der staaer hans gamle Huus
Rundt og lystigt som et Krus.

Med Begeistring følge vi
Phantasus og Fader Liber
Til et venligt Osteri
Ved den gule strømmende Tiber;
Finde — tro den vante Skik —
I sin Kreds den gamle Kjære!
Som en Sol i Kunstens Sphære,
Barnlig dog i al sin Ære!
Phidias! din Aand han fik,
Og Anakreon, dit Blik.

Glade tolke vi hans Ord,
Smerten, som hans Længsel vakte,
Naar hans Tanke tidt mod Nord
Fløi over det gamle Soracte. —
For vort Haab gaa Skaalen om!
Ordne ville vi hans Sæde,
Snart blandt os han er tilstede,
Bringer Jubel i vor Glæde!
Bytter Pantheon og Rom
Med vort Hjertes Helligdom!

Mundus og Paulina.

I stille Flammer sank den gyldne Sol
Og hæftede sit straalefulde Øie
Med Veemod paa det gamle Capitol
Og paa de syv urokkelige Høie: —
En Claudius misbrugte Kraftens Torden
Mod Heltelivets sidste ædle Rest,
Og Roma selv var sunken dybt i Vest
Og saae med Tigerøie over Jorden.

Forvildet og med grusom Phantasi
Drog Folket hjem fra Dagens vante Fester,
Gik ligegyldigt Templerne forbi
Og spottede de ørkesløse Præster.
Endnu dog klang med Ærefrygt i Øret
De dunkle Sprog fra Isis' Helligdom,
Bragt med Osiris til det sunkne Rom,
Men selve Isis rødmede bag Sløret.

Med Længsels Uro ventede i Løn
I Aftendæmringen ved Templets Trappe
Den unge Mundus, adelig og skjøn,
Indhyllet ziirligt i sin Romerkappe;

Den nøgne høire Arm med blanke Spænder
Af Guld og Rav var glandsfuldt sluttet ind,
Sødt dufted Lokken om hans fine Kind,
Og Stene glimted fra de hvide Hænder.

Og pludselig om Skulderen han slaaer
Med mere Flid sin Togas rige Folder,
Han ordner ilende sit Titus-Haar,
Forfængelig han sig til Skue holder!
Da nærmer sig en deilig Romerinde
I Ungdomsvaar til Helligdommens Sted, —
Med Alvorsblikket imod Jorden ned
Gaaer hun fordybet, tankefuld i Sinde.

Forgjæves venter Mundus paa en Haand,
Usynlig, sendt fra Amor i det Høie,
At løse hendes Tankers strenge Baand,
Og løfte hendes Hoved, hendes Øie;
Selv strammer han af alle Kræfter Buen,
Med Pilen brændende mod Maalet vendt,
— Forgjæves! — hendes stille Gang er endt,
Hun gaaer til Templet kold igjennem Luen.

Da sniger Ynglingen sig mindre kjæk
Bag Isistemplets brede Marmorpille,
For skjult at see de yndefulde Træk
Og læske sig i Skjønheds Rosenkilde; —
Svagt luer, som om Templets Tid var omme,
Med uvis Glimten Altrets Offerild
Og kaster funklende sin Flamme vild
Paa Isis' og Osiris' Helligdomme.

Paulina speider nøie Gudens Hal,
Hun seer sig ene paa den øde Tilje;
En Perlesnor af rødmende Koral
Hun løsner fra sin Nakkes hvide Lilje:
Sin Gave lægger hun paa Offerbordet,
Hun seer sig atter om med frygtsom Aand, —
Imod Osiris strækker hun sin Haand,
Og bævende fra Læben flyver Ordet:

»Osiris!
Du, hvis fulde Glands foruden Lige
Intet jordisk Blik kan taale,
Men som adspredt og med dæmpet Straale
Virker mildt paa Jorderige;
Du, hvis Morgenaande spreder
Aarle Dug paa Bjerg og Dal og Heder,
Du, hvis Øieglimt og sagte Tale
Er det Lyn og Tordenbrag,
Som den middagslumre Dag
Vederqvægende husvale!
Du, hvis Fingers Vink og Tegn
Viser Vei for fjerne Kloder,
Og hvis Tryk gjør Skyen Moder
Til en frugtbar Aftenregn, —
Osiris!
Idag du steg med Solen paa din Tinde,
Og langsomt over Verden hen du gik
Opmærksom med dit Faderblik:
Hist hæved du et ringe nedtrykt Straa,
Hist lod du Frugtens blege Kind forsvinde,

Og Frøet rørte sig, som under Mulde laae; —
Da gjæsted selv mit ydmygringe Kammer
Et Blink af dine gyldne Flammer,
Og dvælende betragted du min Lykke:
En Mand du skued, ædel, varm,
Lyksalig i sin Hustrus Arm,
Og Velstand, Livets sorgfri Smykke; —
Men Stilhed fandt du, et uvenligt Stille,
Ei Barnets glade Latter, muntre Skrig,
Og ingen Haand, som overgiven, lille
Mod Husets strenge Orden førte Krig. —
Osiris! nu din anden Sommerlue
Har seet vor Elskovs altfor stille Lyst,
Lad dig bevæge ved en bønlig Røst!
O, lad dit næste Sommerlys mig skue
Som Moder glad med Barnet ved mit Bryst!
Da skal jeg Gaven til mit Hjerte trykke
Og offre dig hvert andet Qvindesmykke!« —

Hun hæver sig og gaaer af Templet ud,
Dog ei, som nys, med sænket Blik hun triner;
At hun har talt i Hjertet med en Gud,
Det lyser end i hendes Gang og Miner,
Og Mundus vover ei at ile efter;
For første Gang hans Letsind mangler Mod,
Som lænket fast til Gulvet er hans Fod,
Trods alle Lidenskabens vilde Kræfter. —

Men som en Sphinx, med Fingren paa sin Mund
Osiris' Offerpræst ham lønlig vinker

Mod Helligdommens mystiskdunkle Grund,
Hvor intet Glimt af Dagens Straale blinker;
Der Ynglingen han dybt fortrolig møder,
Og Altret glemmes, Ilden staaer forladt,
Den slukkes — og den mørke Stjernenat
Nedknæler hurtig for Osiris' Fødder. — —

Ved Solens næste aftenrøde Skin
Paulinas Hu til Templet atter higer:
I Sløret hyller sig den Bange ind,
Og Husets Guder fromt Farvel hun siger.
Igjennem ringe folketomme Stræder
Undgaaer hun Mængdens Vink og Øiekast,
Og blussende, med utaalmodig Hast
Osiris' Tempel atter hun betræder. —

Forbauset maa hun standse; —
Osiris' Helligdom den strenge, øde,
Hun seer med Undren gløde
I Skjønhedsglands af friske Rosenkrandse;

Og krydret sødt er Luften
Med Virak, som igjennem gyldne Laage
Udsender rundt en Taage,
Der blander yppig sig med Rosenduften;

Ihvor hun Blikket vender,
Hun troer at kjende Venus' milde Sæde,
Vil bly tilbagetræde, —
Da lukkes Døren af useete Hænder.

Og allerdybest inde,
Hvor Aandernes Mysterier har hjemme,
Udgaaer en mægtig Stemme:
»Paulina, nærm dig, lykkelige Qvinde!«

Da zittrer halv bedøvet
Af Haab og Gru det svage Qvindehjerte,
I sød og hellig Smerte
Hun kaster paa sit Ansigt sig i Støvet.

Og fjerne klare Toner
Oplive trøstefuldt det dybe Stille,
Lig Nattergalens Trille,
Naar seent den klager ømt fra Skovens Kroner.

Hun skuer op og — bæver
Og tør ei troe, hvad stirrende hun skuer:
Belyst af Altrets Luer
Osiris fra sin Marmorstol sig hæver.

Da gaaer en dæmpet Torden
Igjennem Templets Hvælving og bebuder
En af de høie Guder, —
Og under Templets Grundvold ryster Jorden.

Han nærmer sig omvunden
Af Purpursløret, som bedækker nøie
Hans Pande og hans Øie,
Men ubedækket smiler venlig Munden.

Og hævet af hans Arme
Forsvinder for Paulina Jord og Himmel,
Hun favner Guden svimmel
Og føler skjælvende hans Aandes Varme:

»Frygt ei, du hulde Qvinde!«
Saa hvisker blidt Osiris i sin Naade;
»Lad Guderne kun raade,
De ynde dig; vær taus og følg iblinde!«

»En Rhea est du vorden!
Du Rom en anden Romulus skal føde,
Og Kraftens Morgenrøde
Fra dig skal atter lyse over Jorden!« — —

Altret blinker,
Viraksdampen bølger,
Guden vinker,
Ak! hun følger: —
Med blege Kinder,
Halv drømmende, halv vaagen,
Drages hun igjennem Taagen
Og — forsvinder. — —

Nu blussed Livet sødt ved Mundus' Bud; —
Han troned henrykt i Osiris' Sæde
Og drømte sig beruset selv en Gud, —
Hvergang han svælgede i Guders Glæde.

En Sky af Virak steg fra Alterflammen
Og smigred' hans forfængelige Sands,
Men hang ved Loftet som en Sørgekrands,
Der trak sig over Mundus' Hoved sammen.

Lidt efter lidt henvisned Smilet mat,
Som blomstred om hans Mund i Letsinds Dage,
Og over Panden lagde sig en Nat,
Der skræmmed Rankens lyse Blad tilbage;
Dyb Ensomhed han søgte i Naturen
Og vandred ofte seent, som i en Drøm,
Ved Tiberen, der drev sin gule Strøm,
Belyst af Maanen, tæt ved Tempelmuren.

Han elskede! For første Gang han lærte
At ære Qvindeligheds Ideal!
Hvad Ynde havde smilet ved hans Hjerte,
Og fyldt det med en sød og ukjendt Kval!
Blufærdighed og Reenhed havde knælet
I Støvet for hans Fod med ydmyg Aand,
Og kysset bly og bævende hans Haand,
Og ømt med Rødme i hans Favntag dvælet:

Han elskede! — Men deelte hun hans Lue?
Hun tilbad ham — han følte det med Blu,
Men aldrig vovede hun op at skue,
Og midt i hendes Ømhed var der Gru:
Det var Osiris — smertelige Tanke! —
Hvem hendes bange Ømhed havde meent,
Og kunde vel et Bryst saa himmelreent
For ham, den falske Dødelige, banke?

Og dog han følte dybt, at ingensinde
Var Kjærlighedens Løn han mere værd,
At glad han saae sit Hjerteblod udrinde
Blot for de søde Ord: »Du er mig kjær!«
Men aldrig traf Paulinas dunkle Øie
Med meer Foragt, end netop nu hans Blik,
Naar frygtsom efter hendes Spor han gik
Og bønligt stræbte hendes Sind at bøie.

Fortvivlet søgte han da Templets Hal,
Iførte trodsig sig Osiris' Smykke,
Tilbageholdt med Kraft den indre Qval
Og nød med Raseri den stjaalne Lykke;
Men naar den bittersøde Ruus sig endte,
Udbrød igjen Tungsindighedens Elv:
Forbandelser han slynged mod sig selv,
Og skinsygt Hadet mod Osiris brændte.

Da nærmed sig Saturnus' gyldne Fest:
Med Latter bar Enhver sin Sorg til Graven;
Det høie Rom bød Glæden selv til Gjæst
Og bytted Scepteret med Thyrsusstaven.
De muntre Hymner klang ved Evans Tempel,
Det glade Folk forglemte Blod og Drab
Og krandsede den skjæggede Priap,
Og Alt bar Friheds, Ligheds milde Stempel.

Den smilende Patricier stod krum
Og varted ydmyg op sin egen Slave;
Og Slaven skjendte paa ham fornem, dum,
Og rakte naadig hen en ringe Gave;

Ja, selv Matronen og den strenge Fader
Opgav til Gudens Pris den gamle Tvang
Og tillod Datteren en munter Gang
I Roms de myldrende og lyse Gader.

Der vandred de, liig Templernes Gudinder,
Med lette Fjed i Skjønheds Rosenvaar;
Ildfulde Øine, marmorklare Kinder,
Sølvnaalen i det rige dunkle Haar!
Og om det hvide Bryst, de runde Lænder
Flød malerisk det foldede Gevandt,
Der, bølgende i Ynde, steg og svandt,
Som meislet ud af græske Kunstnerhænder.

Men midt i Jublen taus en Yngling gik, —
Een evig Tanke holdt hans Smerte vaagen,
Ustadigt fløi det kummerfulde Blik,
Skarpt speided det blandt Vrimlen efter Nogen;
Med Eet han, som elektrisk truffen, standser,
Til Hjertet Haanden foer, og Blodet steg,
Og Kinden blussede, der nys var bleg,
Og Lidenskab omtaaged brat hans Sandser.

Ham var det — Mundus! og ved Mundus' Side
Paulina stod, — hun aned ei hans Skræk.
En stille Glæde livnede det Blide
I hendes elskelige rene Træk;
Det var, som om en Hemmelighed hvilte
Med Sødhed dybt i hendes Hjertes Vraa;
Hun hæftede sit Øie mod det Blaa,
Mens kjærligt Munden som i Drømme smilte

Da fatted den Ulykkelige Mod, —
Det var jo i Saturnus' gyldne Dage,
Da selv den Strengeste var glad og god —
Hvi skulde han alene da forsage?
Han nærmede sin Mund til hendes Øre,
Og sagte tog han hendes skjønne Haand
Og brød med Dristighed sin Tausheds Baand
Og hvisked ømt: »Paulina, lad dig røre!«

Men hurtig fløi en mørk og iiskold Sky
Hen over hendes Aasyns Lys og Varme:
Hun vendte sig med Afsky, vilde flye —
Da greb han hende vild i sine Arme;
»Paulina!« skreg han, »Rhea est du vorden,
Du Rom en anden Romulus skal føde,
Og Kraftens Morgenrøde
Fra dig skal atter lyse over Jorden.«

Bleg stirrede hun paa ham som et Liig
Og forskede med Rædsel i hans Mine; —
Da vakled hun, og med et Jammerskrig
Opløste sig den indre dybe Pine:
Hun sank, som truffen af et Lyn fra Himlen,
Osiris' nys saa lykkelige Brud!
Men Mundus brød i Vanvidslatter ud
Og styrted som afsindig gjennem Vrimlen.

Og Ingen saae ham meer, han var forsvunden,
Og snart hans Udaad glemt af Romas Folk;
Om han sin Fred i Tiberen har funden,
Om han blev truffen af Osiris' Dolk:

Det veed kun Hævneren, som evig vaager; —
Men hvi Paulinas skyldfri Hjerte brast, —
Det vil sig vise for vort Øiekast,
Naar Solen engang spreder alle Taager!

Opmuntring.

(Rom i October.)

— Men, Hr. Kunstner, seer jeg ret?
Denne Fernis - Atmosphære,
Denne Pensel og Palet
Kan du foretrække, Kjære!
Den meest solforgyldte, rene
Yndigste Octoberscene!
Og i Dag er Evans Fest;
Folkestimlen myldrer broget,
Hver sig kaarer til hans Præst;
Som til Indien gaaer atter Toget.
Skynd dig, kom, før Dagen helder!
Himlen som Ultramarin
Blaaner over Sang og Viin.
— Hør den raske Klang af Bjelder!
Det er gamle Romas Qvinder,
Unge skjønne Bacchantinder!
Gladbegeistrede af Vinen
Skinne deres Perletænder,

Mens de slaae de bløde Hænder
Knyttede mod Tamburinen!
Os det gamle Sagn fortæller,
Evan fik en dobbelt Fødsel;
Nu forstaaer jeg, hvad det melder,
Hvi Naturen var saa ødsel;
Første Gang han er at skue
I den tunge modne Drue,
Anden Gang fra Grottens Kjelder
Stiger han til Dagens Lys,
Klar og kraftig da han qvelder,
Og beruser ved sit Kys. —

Hør, hvor Raseriet stiger!
Folket bruser som et Hav,
Evan svinger høit sin Stav,
Fulgt af Mænd fra alle Riger:
Tydskeren med Knebelsbarter
Og med Tørsten i sit Øie
Ligner Gudens Leoparder
Paa de viinbekrandste Høie;
Faun og Satyr, klædt paa Moden,
Springe i de Franskes Række,
Mens de lange Klæder dække
Halerne og Bukkefoden;
Selv fra Rusland hele Skarer
Efter Thyrsusstaven ile,
Ret som tæmmede Barbarer
Under Aag af Gudens Smile;
Og den alvorsfulde Britte

Rødmer ved sin kolde Særhed,
Tumler glad i Togets Midte,
Greben sødt af Gudens Nærhed; —
Men, som Formand i at elske
Hede Kys og kolde Vine,
Jubler foran højt den Velske
Med sin muntre Mandoline. — —

Til Borgheses Villa strømmer
Folket med bevinget Fjed;
Selv vor store gamle Drømmer
Saae jeg smilende gaae med
Speidende hans lyse Øie
Seer i Dandsens lette Stil
Spor af det antike Høie,
Glimt af Gratiernes Smil;
Sig de spredte Glimt forbinde
Og befrugte blidt hans Aand,
Og en attisk Dandserinde
Danner svævende hans Haand.
Snart i hele Verdens Rige
Dandser hun i Ungdomsglands,
Ak! men han, den Lykkelige,
Fik den første, bedste Dands! — —
Glæde styrker Aandens Vinger,
Ud, min Ven, fra Kunstens Buur!
Lauren, som din Musa svinger,
Voxer i den fri Natur!

Aften ved Ariccia.

Her, hvor Bjergets stærke Aand
Hæver Skovens gamle Stammer
Høit i Aftensolens Flammer
Kjærligt med en Faders Haand;
Her, hvor Korsets Træ er bygt,
Nøgent uden Grønt foroven,
Men i Fromheds Tanke smykt,
Som det grønneste i Skoven;
Under dette lyse Hang,
Hvorigjennem Alfer smile,
Vil vi høre Fuglens Sang,
Og see Solen gaae til Hvile. —

Dalen damper under vore Fødder,
Jorden sondrer hemmelig sin Kraft,
Leder skjult en særskilt Saft
Til Olivens og til Rankens Rødder;
Som en vælig Ganger, lagt i Baand,
Damper den, men gi'er dog efter,
At den ei de ædle Kræfter
Spilde skal paa egen Haand. —

Bonden færdes dybt i Dalen,
Pusler rastløs som en Dværg,
Sorgfri svinger høit sig Svalen
I de friske Aftenvinde
Med sin muntre Elskerinde
Over ham og Dal og Bjerg!
Grubler ei paa Fremtids Vel,
Spildes et Par Korn af Hvede,
Nok for den til Dug at brede
For sin Børneflok i Qveld. —
Hvilken Yppighed og Duft!
Hvor den unge Foraarsluft
Virker mindende paa Sjælen
Længselvækkende og kjælen!
Gik maaskee dens Aande over
Fjerne Vandes salte Vover?
Ja, hvad glindser hist bag Ranken
Rigt med Ætherglands begavet?
Som et Hurra gjennem Tanken
Farer det med Hjertebanken,
Det er Havet — Middelhavet! —

Altsaa denne Bølge klar,
Dette lyse Glimmerdække
Var det, som Æneas bar
Tankefuld paa gyldne Snekke.
Sikkert var det Foraarstide,
Luften reen som nu og huld,
Da Italien, det blide,
Vinked i sit Aftenguld;

Kjølen skar med Kraft i Voven,
Som en Fugl fløi Skibet hen,
Og ved Bjerget hist bag Skoven
Gik han op med sine Mænd. — —
Altid disse lyse Blink,
Som sig om dit Øie samle,
Evig disse muntre Vink,
Som stod Alt end ved det Gamle.
Snarere du burde sukke,
Men du smiler, kolde Hav!
Kysser rolig Storheds Grav
Nu, som fordum Storheds Vugge. —

Solen synker, Dagen svinder,
Dalen og det lave Krat
Kæmper alt med Mulm og Nat,
Ikkun Klippens Tinder
Og Ariccias de blege Kinder
Rødme endnu aftenmat.
Høit den paa sin Klippeskammel
Sidder som en Qvinde graae,
Mumler om, at den var gammel,
Selv da Rom i Svøbet laae.
Blikket ud paa Havets Speil
Speidende bestandigt vanker,
Kan den øine fjerne Seil,
Falder den i dybe Tanker;
I de gamle Drømmeminer

Dunkle Syner gaae forbi,
Mangen Helteskygge triner
Selv fra Iliums Ruiner
For den vakte Phantasi.

Tys, hvad lyder?
Hvilken Munterhed og Sang!
Spøg og Latter gjennembryder
Skovens tause Hang: —
Dybt fra Dalens Viingaard stiger
Hist, hvor Sangen lød,
Som en Skare Elverpiger
Qvinder op af Jordens Skjød; —
Ceres smiler fra sin Sky
Ved at skue Ungdomskraften
Blusse i den trætte Aften
Frisk som Dug ved Morgengry. —
Hvilke ædle Former!
Hvilke rene Træk!
Minen fri — men aldrig fræk,
Skjøndt vel inde Blodet stormer,
Tændt ved Solens Brand,
Som en undertrykt Vulkan.
Kun fra Læbens varme Buer,
Under Øiets mørke Bryn,
Gaae de blanke Lyn,
Bryde frem de hede Luer. —
See, ved Korset hist de standse,
Fødderne vil gjerne dandse,
Hør den muntre Tamburin!

Rosa og den brune Stella
Springe rask en Tarantella,
Ungdomsild i hvert et Trin!
Gamle Tigger
Sidder glad ved Korsets Alter,
Glemmer Fattigdom og Pjalter,
Mens i Takt hans Hoved nikker; — —
Korset vinker fromt til Bod;
Endt er Dandsen, Rosa iler,
Og den Mund, som endnu smiler,
Trykker hun mod Korsets Fod. —
Stien sig romantisk svinger,
Fører mod Ariccia,
Hytten venter, Aftenklokken ringer,
Ak! nu ile de herfra. — —

Brat forsvandt den — see, de hvide Liin
Skimtes neppe meer bag Busk og Blade;
End lyder svagt den fjerne Tamburin,
Og Rosas Røst den lattermilde, glade.
Snart tier Alt, og atter er vi ene;
Men Glandsen af den milde Sol er svunden,
Den første Nattevind gaaer over Lunden
Og bøier susende de høie Grene.
I Oldtid spændte her Diana Buen
Og foer som Jægerinde gjennem Skoven,
Usalig Den, som dvælede forvoven,
Han bøded Livet for sin frække Skuen: —
Om nu hun kom at see de gamle Lunde
Og Gruset af sit høie Tempels Tinde, —

Fandt her os den fortørnede Gudinde,
Vi blev et Maal for hendes vrede Hunde!
— Kom bort herfra! Een Gud jeg veed fornøiet,
Skjøndt, hvor hans Tempel stod, staaer nu Ruinen,
Ham tør vi skue frit i Guddomsøiet:
Det Bacchus er, den ædle Gud for Vinen.
Op! lad os søge ham, han vredes ikke:
Af alle Guderne fra gamle Dage
Er han den blideste, som blev tilbage; —
Kom, vi vil suge Glæde af hans Blikke.

Mødet med Bacchus.

Frascatis friske Haver
Laae end som Børn i Vuggen
Og died Morgenduggen,
Da langsomt hjemmefra
Jeg styred Æslets Staver
Mod Monte Porcia.

Med kølig Susen strømmed
Fontainerne og løde
Om Tusculanums Øde
Som gamle Dages »Tys!«
Naar Cicero sig rømmed
Før Talens Fynd og Lys.

Smaaspurve graae og gule
Alt qviddrede og spøgte;
Mit Æsel gik og søgte
I Veiens brune Sand
Og løftede sin Mule
Og smilte med sin Tand.

Da hjalp det mig at føre
Et Par Castagnetter,
Som tidt i muntre Nætter
Mig fryded ved sin Klang,
Hen til hans lange Øre
Og rasle ham i Gang.

Saalunde ufortrøden,
Snart langsomt, snart med Ilen,
Og under fælleds Smilen
Vi listed frem i Mag
Og saae i Morgenrøden
Villa Dragonis Tag.

Nu sendte Solens Flammer
Sit Streifelys i Skoven.
En Høg slog ned fraoven, —
Og i sin Jægerdragt
Sneg bag de gamle Stammer
Sig Romeren paa Jagt.

Opad vi stege trøstigt,
Og varmere blev Solen;
Sødt dufted Caprifolen
Fra Bjergets steile Væg,
Hvor Geden klattred lystigt
Og gumled med sit Skjæg.

Og gjennem Æslets Skryden
Fornam jeg Klokken kime
I Messens aarle Time

Høit over mig i By, —
Det var, som svømmed Lyden
Paa Himlen som en Sky:

Bjergets den gyldne Tinde
Og Dalen med Ruinen,
Og Haverne med Vinen —
Jeg trykked Øiet i
Og sænked i mit Minde
Det hele Maleri.

Og da jeg fik at skue
Hiin By, som naaer tilbage
Til gamle Catos Dage,
Da higed jeg med Fryd
At qvæges ved den Drue,
Som »varmede hans Dyd«.

Og Æslet gik indviet
I mine glade Drømme,
Jeg brugte ingen Tømme,
Det speided Vejen snildt
Og holdt ved Osteriet,
Hvor Grenen hang som Skildt. —

Den sydligvarme Morgen
Udbredte alt sin Dvale,
O, hvilket lifligt Svale
Bag Murens dunkle Gang!
Ret som en Krands forborgen
Mig kølt om Panden hang!

En klippedyb Cisterne
Med Echos skarpe Gjalden
Stod sænket midt i Hallen:
Jeg skreg et »Evoe!«
Og flux det hule Fjerne
Mig svarede med tre.

Det var en munter Støien
Om Bacchus' gamle Alter;
Halvguder, klædt i Pjalter,
Gav Ordet Ild og Liv;
Løst hang om Skuldren Trøien
Og løst den blanke Kniv.

Men ved min Side strakte
En Yngling sig paa Bænken
I rolig Eftertænken
Og med et Drømmesmil,
Som dunkle Minder vakte
Om Kunstens Oldtidsstil.

Sandalen, som omgjorded
Hans Fod, var ziirlig knyttet,
En Arm hans Hoved støtted,
Den anden med sit Glas
Laae nøgen henad Bordet,
Som støbt af Phidias. —

Min Røst sig hæve maatte
I Kamp med velske Lunger:
»Viin!« raabte alle Tunger,

»Viin!« jublede mit Bud,
Og fra den dybe Grotte
Mig Guden bragtes ud.

Jeg gjød de køle Strømme
I Bægeret med Duften,
Holdt dem som Lyn i Luften
Imod den blanke Dag, —
Saa lod jeg ned dem svømme
I lange gyldne Drag.

Og da jeg Øiet sænked,
Traf mig hiin Ynglings Blikke, —
Nei, Midnat eier ikke
Saa stærkt et Stjernespil,
Mit Øie hang som lænket
Til denne muntre Ild!

Ham gotted min Extase,
Min Nydelse med Dvælen
Ret kildred ham i Sjælen! —
Jeg skjænked atter i,
Han hviskede: »Vi piace?«
Med muntert Skjelmeri.

Men da jeg paa hans Tale
Svang Bægret med sin Lue
Og priste Bjergets Drue,
Dens Ild og gyldne Grund,
Lødt koldt et »Non c'é male!«
Med Spotten fra hans Mund.

Jeg gjentog »non c'é male?«
Viis mig »un megliore!«
Han smilte: »Si Signore!«
»End denne?« udbrød jeg,
»Si«, svared han, »per Bacco!
Un meglio assai!«

Og livligt han sig hæved,
Ved Døren han mig vinked,
Snart Dagen om os blinked
I al sin Herlighed,
Og foran mig han svæved
Med lette Ungdomsfjed.

Jeg intet saae af Vejen,
Jeg saae kun hans Sandaler,
Hans Gang, som Intet maler,
Og nu og da hans Smil,
Naar Nakkens stolte Dreien
Lod skimte hans Profil.

Vi standsed ved hans Bolig,
En Oldtidsrest af Stene,
Som malerisk og ene
Sig hæved rødligvarm
Og lod sig favne rolig
Af Epheus vilde Arm.

En rusten Dør i Muren
Hans Finger let berørte,
I Dybet Trappen førte, —

Vi svandt fra Dagens Lys,
Og iiskold Bjergnaturen
Mig hilste med sit Gys.

Min Gang jeg maatte sinke,
Forsigtig frem mig lede;
En Lampe dybest nede
Stod mat ved Trappens Fod
Og kasted kun lidt Sminke
Igjennem Nattens Sod.

Da saae jeg alt hans Skygge
Gigantisk sig at strække
Omkring paa Loft og Vægge,
Fra Hulens dunkle Hjem;
Mens Vaersomhedens Krykke
Mig flytted langsomt frem.

Hans muntre Hænder gjøde
Nyt Liv i Lampens Bæger.
Han tændte alle Væger.
Og klart som Maanens Skin
Kom Lyset mig imøde
Paa Trappens sidste Trin. —

Det var et Høitidsskue!
Syv kunstigskaarne Fade
Med Løvværk og med Blade
Gik langs ved Grottens Rund
Og laae i Bjerget Bue
Som i en Jættes Mund.

De laae som fangne Kræfter, —
Et Trylleblund de finge
Ved Vift af Nattens Vinge,
At ei den frie Aand
I Gjæring higed efter
At sprænge Bast og Baand.

Og lænet stod med Ynde
Han, jeg ei veed at nævne,
Og holdt i muntert Stevne
Den glimrende Pokal:
»Signore, vi begynde!«
Lød Stemmen som Metal.

Og Hæverten den blanke
Sank hurtig som Vampyren
Ved Haandens lette Styren
Ned i det skjulte Hav
Og suged fra en Ranke
En lille Drue af.

Den farved netop Bunden
Med en undseelig Rødme
Og minded ved sin Sødme
Om Elskovs første Kys, —
Ak! Prisen var alt vunden,
Hvorom vi stredes nys.

Og Hæverten den blanke
Sank atter som Vampyren
Ved Haandens lette Styren

Ned i det andet Hav
Og suged fra en Ranke
En større Drue af; —

Rubinens hede Zoner
Har ei saa røde Taarer! —
Den varmed mine Aarer
Med Løvens Hjerteblod, —
Jeg kunde grebet Kroner
I Øieblikkets Mod.

Og atter liig Vampyren
Sank Hæverten hiin blanke
Og suged fra en Ranke
En lille Klase af;
Og listig smilte Fyren,
Da han mig Bægret gav.

Jeg hørte Vinen suse
Som fjerne Harpestrenge;
Det var, som drak jeg længe
Og dybt paa Helikon,
Og som Olympens Muse
Begeistrede min Aand;

Jeg jublede og priste
Gud Bacchus i det Høie,
Da funklede hans Øie,
Han Rækken oversprang. —
Det Syvende og Sidste
Blev Maalet for hans Gang.

Han sænkede Pokalen, —
Der kom en Ildcascade,
En Brusen som i Blade,
Og saa en Duft af Viin,
Der fyldte Klippesalen
Med Roser og Jasmin.

Og skumme lod han Straalen,
Til Funkerne de hvíde
Brast som en Pyramide
Hen over Bægrets Bo;
Da rakte han mig Skaalen
Blot med et »Eccolo!«

Jeg drak, mens Øiet stirred
Bag Gnister og bag Dampe, —
Det var en magisk Lampe,
Et mystisk Perleslør,
Hvori jeg saae forvirret,
Men skjønnere end før.

Mig var det, som Colonner
Fra Gulvet steg med Bulder
Og skød en Marmorskulder
Ind under Kupplens Last,
Og Epheu bandt Festonner
Om Murens Alabast; —

En sælsom Taage var der!
Med Eet de muntre Fade
Forsvandt fra deres Stade, —

Og alvorsfuldt der laa
Syv gule Leoparder
Med Labben krydset, skraa.

Da skued jeg bedøvet
Til Ynglingen med Smilet, —
Han stolt paa Thyrsus hviled,
Hans Blikke vakte Gys, —
Jeg tumlede i Støvet
Og stammed »Dionys!« — —

Hvi flere Ord vel spilde?
Da Tanken vaagned doven,
Laae jeg i Ly i Skoven
Paa Veien til mit Hjem,
Og Alt omkring var stille,
Og Aftnen rykket frem.

Og dorsk med lange Øren
Stod Æslet ved min Side
— Hvordan? maa Bacchus vide! —
Et Halm hang fra hans Mund,
Og Øiet stod som Døren
Paa Klem, i døsigt Blund.

Hvad hjalp det vel at grunde,
At forske tomt i Luften?
Jeg kaldte paa Fornuften —
Den præked i sit Huus:
»Det var en Viingaardsbonde,
Det Hele var en Ruus.«

»Det var jo kun en Bonde!«
Gjentog jeg trøstigt atter, —
Da lød en dæmpet Latter,
Og tæt ved Træets Rod
Jeg Formen skimte kunde
Som af en Bukkefod.

Op foer jeg fra mit Leie
Med panisk Skræk i Sjælen,
Mit Æsel følte Hælen
Og brugte sine Sko,
Mens paa de dunkle Veie
Det hviskede og lo.

Først ved Frascatis Have
Holdt Kogleriet inde,
Blev til en Drøm, et Minde,
En Gaade, mere sød
End mangen anden Gave,
Hesperien mig bød.

Og tidt gik jeg i Lunden
I Haabet ham at møde, —
Mit Haab gik sig tildøde;
Nei, Sligt kun een Gang skeer:
Han var og blev forsvunden,
Jeg saae ham aldrig meer. —

Julesang i Rom.

Velkommen Juul! du hver en Alders Glæde!
Tag Plads ved Juletræet, gamle Ven!
Og lad dit lyse Barneøie sprede
Sin muntre Glands paa Julebordet hen!

Kom frem med Alt, hvad muntert vækker Sandsen!
Gjør Hver i Aften overgiven glad!
Selv Thorvaldsen har nedlagt Laurbærkrandsen
Og byttet den med Rankens lette Blad;

Og intet Sted endnu du fik at skue
En saadan Julefest, ihvor du kom:
Thorvaldsen er det, som gjør Julestue,
Og Julestuen selv staaer midt i Rom!

Og intet Sted, ihvor du end dig vender,
En saadan Julegrød du fandt paa Jord,
Som baaren blev af tvende slige Hænder
Fra Kjøkkenmørket til det lyse Bord!

Eet mangler kun, for ret at have brammet,
En Gaas! opklækket i den velske Sol,
Og som i lige Linie nedstammed
Fra Heltegjæssene paa Capitol, —

Men fra den Stund, at Gjæssene kan prale,
Hvorlunde de har frelst det gamle Rom,
Er ingen ærlig Gaas at faae i Tale,
Løb man saa hele Pavestaden om.

Aa! lad dem leve, til de blive sorte!
Sligt ei forstyrre skal vort Glædeschor,
Især naar Bacchus smukt vil holde borte
Al Gaaseviin tillige fra vort Bord.

Ja, reen og kraftig Bacchus staa i Ære!
Hvo kryber vel i Aften feig i Skjul?
Og fremfor Alt ublandet Skaalen være,
Hvormed vi hilse paa den søde Juul!

Nemi.

(August.)

Som onde Dunster svæve over Graven,
Saa ruger nu Sirocco over Rom,
Hver Fremmed søger Vandringsstaven
Og iler bort, og Ingen seer sig om.
Den gule Tiber flyder mere guul,
Mens Munkene i lange Rader
Sig krumme i de lumre Gader
Og glæde sig til Klostrets svale Skjul. —
Kun Romeren er tro sin Helligdom;
Ældgammel Vane lærer ham at taale
Den blege febersvangre Straale:
Med Barnets Fryd han seer Navonapladsen
Forvandlet kunstigt til et lille Hav,
Hvori han kjører — henrykt ved Seiladsen;
Om Aftnen staaer han paa Augustus' Grav
Og følger med sit brune Øie
Rakettens Gang i Luften nøie
Og jubler og begriber ei,
Hvorfor den Fremmede vel gik sin Vei.

Sig selv omsider overladt,
Staae Oldtids skjøre Minder
Og Hellas' Guder og Gudinder,
Frie for de Dødeliges Skuen,
I Vaticanet i en mystisk Nat;
Nu laer Apollo synke Arm og Buen
Og strækker sine guddomsskjønne Lemmer, - -
Sin Lyra griber han og stemmer
Og seer sig om i Marmorsalen;
Minerva svæver ned fra Piedestalen,
Bevæget dybt i Aanden,
Med Veemod i sit Tankeblik:
Mars iler frem og rækker Venus Haanden
Og faaer sin Tak i et huldsaligt Nik:
Thalia kommer skjelmsk paa sine Sokker,
Med hende Melpomene stor
I Spidsen for de høie Musers Chor,
Og Alle sig om Guden flokker;
Selv Jupiter bevæger sine Lokker
Forventningsfuld: —
Da griber han i Lyrens Guld
Og synger smeltende en Klage
Om gamle, svundne, store Dage. —
Og altsom han mon qvæde,
Den sorrigfulde Høie,
Sig Hovederne bøie,
Og Taaren rinder
Ned over marmorhvide Kinder, —
Olympens Guder stille græde.
Dog tys! sig nærmer Dødeliges Gang —

Brat tier Lyrens Klang
Og Tonerne de rene,
Forsvunden er med Eet den dunkle Scene:
Et Afskedsblik — og Jovis skjønne Datter
Bedækker sig med Haanden atter,
Paa ny Apollo sigter i sin Hal,
Og Python føler atter Dødens Qval. —

— Tilgiv, idylliske Natur,
At midt i dine friske Glæder
Jeg mindes end hiin gamle Muur,
Som gjemmer mine Vinterkjæder:
Men Rom er et fortryllet Buur,
Og ingen Fugl paa hele Kloden,
Som holdtes fangen eengang blot deri,
Sig føler siden ganske fri,
Men mærker en usynlig Snor om Foden.
Men, Nemi, ogsaa du har Trylleri!
En magisk Kreds af duftigskjønne Høie,
Hvori du har mig manet ind;
Dianas rene Speil du holder mig for Øie,
Som sødt forfrisker Legeme og Sind;
Din Arm jeg føler om min Hals sig bøie,
Din sunde Aande paa min Kind!
Ei mere liflig Pigen er at see,
Naar Hjertet første Gang uroligt banker
Bag den nysfaldne Jomfrusnee,
End Druerne bag dine lyse Ranker;
Ak, siig! hvor kunde
Diana være kold i disse Lunde,

Hvor Grenen sig som Amors Bue krummer,
Til Brug for Elskovsguden sat;
Hvor yppig Straalen lysner frem og skummer
Med Sølv fra Kildevældet,
Og Nattergalen slaaer i Myrthens Nat,
Mens Aftensolens Lue kysser Fjeldet!

Morgen i Nemi.

Lyt, Albert! det er sikkert Dag, —
Jeg tæller Morgenklokkens Slag,
Som over Søen fra Genzano runger;
Hør Bondens Seng, den rasler med sin Halm,
Og Barnet græder, plages alt af Hunger;
Op! vi vil ende Nattens Qvalm!
Betænk, vi boe paa Klippens Spidse,
Hvor Mørket undes kun et flygtigt Læ.
Husk paa vor Rude er af Træ,
See, Lyset pibler gjennem hver en Ridse, —
Kom, lad os jage Ravnen ud,
Der flagrer i vor lille Stue;
Luk op for Dagens lyse Due;
Fra Livet bringer den os atter Bud.
Forsigtig dog! ak, Lyset blender; —
Vi hilse maae den klare Morgenlue
Fast som en Aabenbaring selv fra Gud
Og dække skye vort Blik med begge Hænder. —
Syden yndigt sit »God Morgen« sender;
I Krandsen af de grønne Klippehøie
Staaer som et blankt Metal den runde Sø

Og stirrer paa os med et sjælfuldt Øie;
Hist bøier sig Genzano, liig en Mø,
Med Morgenrødme over Vandet;
I stille Ro og Velbehag
Den speiler sig med omvendt Taarn og Tag
Og vover ei et Aandedrag fra Landet;
Thi see! det mindste Suk, som stiger,
Fordunkler Speilet — Synet viger. — —
Den svale Morgen vinker aarle Livet,
Jeg øiner Fiskeren i Krattet dybt dernede,
Han synger alt om Elskov glad
Og skyder Baaden ud fra Sivet
Og flyder hen ad Søen som et Blad;
Histovre ved den anden Bredde
Han styrer snildt sin lille Baad med Flid;
Der svælgede Tiber i gammel Tid,
Lod bygge sig et Skib af gyldne Planker,
Indlagt med Elfenbeen og ædle Stene,
Og om den høie Mast og Stang
Gik kunstigt Vinens lyse Hang,
Mens sjeldne Fugle sang i Busk og Grene.
Fra Jorden svandt de gamle Minder,
Og Skibet sank til Søens dybe Grund
Med al sin Pragt, med Guder og Gudinder!
Men Sagnet lever fort i Bondens Mund,
Og fattig Fisker kaster her sit Anker;
Thi Karpen søger i den fede Grund
Sin Næring nu iblandt de gyldne Planker,
Og Aalen skyder langsomt sig med Lyst
Henover Venus' runde Marmorbryst. —

Nær ved Søen faldt et Skud, —
Det var Jægeren, den raske,
Som i Træet sendte Bud,
Og stak Fuglen i sin Taske;
Ved Dianas sjunkne Bolig,
Hvor endnu Ruinen staaer tilbage,
Lader han sin Bøsse atter rolig; —
Ak! var det i gamle Dage,
Snart han havde Jagten glemt,
Stod bag Træet, skjult og ene,
Stirred gjennem Blad og Grene,
Bævende og sødtbeklemt; —
Nu i Revnen af de skjøre Mure
Uglen med sin kolde Klogskab boer;
Nyttig Ploven skjær sin dybe Fure
I den altarhellige, den kydske Jord —
Der er ingen hemmelige Spor,
Ingen Nymper mere at belure. —

See, hvor den hvide Dunst sig hæver,
En Datter af det kolde Morgengry,
Blødt former den sig til en Sky,
Som højt mod Monte Cavos Spidse svæver;
Og mens Livet smiler lyst og broget
Ned til Dalens morgenfriske Søn,
Stakkels Munk maa eensom læse Bøn,
Højt paa Bjerget — hen i Taaget! —

Solen straaler stedse mere mægtig,
Hvilket Syn at skue fra vor Klint!

Hvor sig Dalen breder riig og prægtig
Som en tavlet frugtbar Labyrinth!
Paradisiske Natur!
Sø og Dal og runde Klippemuur,
Alt sig bølger her som Poesi!
Udenfor Campagnens gule Flade
Gaaer som Livets Prosa streng forbi, —
Og det fjerne, grændseløse Dække,
Havet med sin Sølverrand,
Vinker Tanken bort fra begge
Hen mod Evighedens Land!

Sang den 28de Januar 1833 i Rom.

Nu dækker Vintersneen hvid
Den danske Vang,
Selv Bølgen standser for en Tid
Sin raske Gang.
Forlængst gav hen hvert Blomster mildt
Sit kjelne Blad,
Og Stormen synger atter vildt,
Hvor Fuglen sad; —
Dog blomstrer det Bedste i Norden!

Ja, ei blev født i liflig Vaar
Ved Rosens Rødt
Den Drot, hvis Sjæl ved Danmarks Saar
Har stridt og blødt,
Som Nordens Sne sig hvidt hans Haar
Om Issen snoer,
Men i hans Bryst et Hjerte slaaer,
Som varmer Nord:
Og det er Kong Fredrik den Sjette!

Hver Borger nævner stolt idag
Hans ædle Navn;
Matrosen heiser høit sit Flag
Fra Skibets Stavn;
Hver Kriger byder for hans Held
Sin egen Død,
Og Bonden tømmer paa hans Vel
Sin bedste Mjød,
Og Alle velsigne Kong Fredrik!

Og vi, som fjernt fra Danmarks Kyst
I Syden boer,
Naar slog vel høiere vort Bryst
Mod Nord, mod Nord! —
Lad Velskland under Maske gaae
I Glæden bedst —
Vi juble uden Maske paa
Til Danmarks Fest:
Gud signe vor elskede Konge!

Gjenkomst til Nemi.

Med Længsel gik jeg dig imøde,
Med Jubel seer jeg dig paany,
Du fagre lille Klippeby
Med Taarnet i den stille Aftenrøde!
Din gamle Skov staaer rank og leer
I Ungdomskraft usvækket,
Og paa dit Speil, saavidt jeg seer,
Er Glasset ikke knækket. —

Vi med hinanden før har talt,
Du muntre Huus paa Fjeldets ydre Tinde;
Du faaer i Vildskab dog isinde
Et Spring engang — og det gaaer galt! —
Hvor er Maria! er hun inde? —
Ak, ti! jeg seer det Hele alt!
Der staaer den Lille jo og græder;
Den arme Smaa
Har alt sin Sørgekjole paa
Af Moders gamle brune Klæder;
Maria død! Hun var mig kjær, —

Jeg hørte gjerne hendes Stemme,
Naar aarle hun ved Morgenskjær
Paa Klippen syslede herhjemme;
Fik møisomt Hønsene forenet,
Bar travlt og kjærligt Føden frem,
Men holdt med Kosten borte dem,
Der ikke bar den røde Lap om Benet. —
Nu er dit lille Dagværk endt!
Du er hos ham, som kalder Alle sammen,
Hvis Miskundhed har ingen Forskjel kjendt
Og holder Ingen borte, — Amen! — —

Teresina! seer jeg ret?
O Forvandling uden Lige!
Ikkun Psyche saa kan stige
Fra sin dunkle Larves Net!
Nys en Knop i Gaaders Rige
Slutted du dit Blomster tæt —
Gaaden blev — en yndig Pige!
Skjul ei skamfuld Øiets Glands,
Aabn mig dine smukke Hænder!
See Teresa! Paven sender
Dig fra Rom en Rosenkrands!
Hulde Smil! Hun seer fornøiet
Og taknemlig mig i Øiet,
Rødmer lidt og trykker Gaven
Til sin friske Rosenmund —
Gid jeg var den skjulte Grund!
Ak, men nei, det gjælder Paven! —

Hvilken Spalte hist i Muren!
Her har været Jordskjælv nys?
See, man skimter Dagens Lys
Ængstende igjennem Furen!
Ja, du leer, du muntre Blod,
Nu da tryg sig Himlen hvælver,
Men hvor er dit Pigemod,
Naar den hele Klippe skjælver?
»Ak Madonna nok beskjermer
Naaderig vort lille Huus,
Og naar Faren ret sig nærmer,
Hjælper Sanct Emidius.«
Faste Tro! som aldrig slipper,
Og som dybt fra Hjertets Vraa
Ei alene flytter Klipper,
Men faaer Klipper til at staae! —
Dagen lider,
Solen synker bag de dunkle Vande;
Snart bryder Morgnen frem i fjerne Lande
Med Dug og Fugleqvidder,
Mens her den stjerneklare Nat
Henruller hurtigt over Jorden,
Ei dvælende som i det høie Norden —
Paa Dagens Lystspil falder Tæppet brat.

Men selv den sidste Dæmringsscene
Har landlig Ynde bag de dunkle Grene.
Teresa alt sin Conca hævet har
Og iler rank med Pigerne til Kilden;
Hør, hvilken Latter, Spøg og Drillen,

Mens Vandet sprudler i det kolde Kobberkar.
Den trivelige Franciscaner
Gaaer skottende forbi paa hellig Viis,
Det hører til hans fromme Vaner
At sagtne Gangen her og ta'e en Pris. —

Der flammer Blus omkring i Dalen,
— En enkelt Stjerne titter frem,
Paa Bjergets Sti gaaer Bonden langsomt hjem
Og synger drøveligt om Elskovsqvalen;
Det sorte Sviin ham følger hundekjelen
Og gryntende i Hælen. —

See Søen i den stille Sommerqveld,
Hvor klar og rolig! som den Vises Sjæl:
Mens Havet hist i evig Gjæring hildet
Bestandig gynger en urolig Slægt,
Den lille Sø staaer i sin Ligevægt
Og viser Himlens rene Billed, —
Man hører Klippekildens fjerne Fald,
Til Søen risler den i krumme Gange,
Men driver Møllen først med sit Krystal.
Om Kilden tale Oldtids Sange;
Det var Egeria den ømme,
Da Numa blegnede i Dødens Stund,
Som vandred i Erindringsdrømme
Med stille Graad i Nemis Lund.
Men hendes Elskovssukke førte Vinden
Hen til Dianas strenge Øre,
Som elsked kun at høre

Det sidste Suk af Hjorten og af Hinden;
Da harmedes Gudinden:
Egeria forsvandt — den skjønne Pige
Opløstes til en evig Graad;
Snart saaes Nemi-Sø fremstige.
Diana smilte til sin Daad:
Ja, end det glæder hende saare
I Maaneglands, til Elskovs Skræk,
At speile sine kolde Træk
I denne store Elskovstaare!

Paa Fregatten Bellona i Nordsøen 1835.

Du Bølge fra den danske Kyst,
Med Jubel hilse vi dig atter!
Paany sig vugger ved dit Bryst
Din unge krigeriske Datter;
Din mørke Pragt os hellig er
Som Danmarks Vei til Magt og Ære,
Og nu vort Hjerte dobbelt kjær
Som Veien hjem til vore Kjære.

Fra Middelhav og spanske Sø
Bellona venlig Hilsen bringer;
Der fløi hun om, den raske Mø,
Paa Frihedens de første Vinger;
Da svang hun sig, saa smuk som stærk,
Til Landet, rigt paa Kunst begavet,
Og tog en herlig Kunstners Værk
Og bar det høit igjennem Havet!

Og Kunstneren er Danmarks Søn, —
Hans Aand tilhører alle Lande;
Og ingen Laurbærkrands er grøn
Som den omkring hans ædle Pande;
Hans Værk i Danmarks Kongestad
Skal lyse som en Kunstens Stjerne,
Fremlokke mangt et Digterqvad
Og mangen Fremmed fra det Fjerne!

Op, Venner nu! et Hurra frem!
Og høit Bellona skal det gjælde!
Hun drager som Minerva hjem
I stille Majestæt og Vælde.
En Skaal for hendes Reises Maal
Hesperien det lykkelige!
Men fremfor Alt vor bedste Skaal
For Fredrik og hans gamle Rige!

Fiskeren i Nemi.

Ave Maria lød fra Klostrets Hal, —
Det var, som svaltes Luftens Strømme
Ved Aftenklangen af det svævende Metal,
Den brune Dæmring sænked som i Drømme
Sit Slør om Bjerget og den stille By;
Men Maanen tændte blankt sit Ny
Og glimted dybt i Søens Speil dernede
Med Fiskerhytten og den runde Kraterbredde.

»Slip Vinen!« raabte Pjetro, »hvis du kan!
Og fjas ei længere med Nanni;
Ved Sanct Antonio! nu støder jeg fra Land,
Saa kan du svømme efter mig, Gjovanni!
Tag Mandolinen kun i Baaden med,
Ræk Aaren mig! og nu afsted!
I Garnet spræller Fisken med sin Hale,
Nu vil vi hente dem, mens Timerne er svale.«

Og Aaren pladsked i den tause Nat,
Ved Søen Nanni lytted længe, —
Ildfluer funklede igjennem Busk og Krat,
Og smeltende lød Mandolinens Strenge

Henover Vandet, Natten var saa smuk!
Hun gik tilbage med et Suk,
Og, mens hun tændte Lampen i sin Hytte,
Var Mændene paa Dybet alt ved deres Bytte.

»Mit Garn er let, men dit er tungt som Guld!«
Udbrød Gjovanni over Baaden,
»Godt at vi dele, Pjetro! Een er Lykken huld,
Desmindre føler da den Anden Braadden!
Brug dine stærke Arme, Pjetro! frisk!
Det skinner som en vældig Fisk,
Men stille ligger den mod Fiskens Vane,
Op med den! — ha! det er et Sølvskjold, per Diane!«

Et herligt Værk det var fra Oldtids Stund,
Som atter opsteg fra de Døde;
Medusas Slangehoved paa den blege Grund
Saae Fiskerne forstenende imøde.
Men Pjetro krysted med afsindig Lyst
Det kolde Sølv til Mund og Bryst:
»Gjovanni!« skreg han med fortvivlet Mine,
»Jeg slipper Skjoldet ei, men Baad og Garn er dine!«

Da blev den Andens Kind saa hvid som Snee
Og Haanden famled under Klædet:
»Spøg ikke, Pjetro! Hver sin lige Ret skal skee,
Hvis du vil komme levende fra Stedet!«
»Hvad Ret!« skreg Pjetro rasende, »hvad Pagt!
Bort fra mig, tag dit Liv iagt!«
Og Kniven blinked, tyst og grumt var Mødet,
Og Baaden gynged voldsomt op og ned ved Stødet.

Da Natten svandt, og Morgenen brød frem,
Og Duggen stod paa Blad og Grene,
Klang atter Aareslag, og Baaden vendte hjem;
— Men taus i Baaden Pjetro sad alene;
Fra Fiskerhytten hurtigt Nanni gik:
»Gjovanni?« spurgte hendes Blik:
Da hæved Pjetro Skjoldet sølverklaret,
Og af Medusas stive Aasyn fik hun Svaret.

— — Ved næste Sommertid stod Hytten ny,
Og smykket var den lave Stue;
Som Eier Pjetro sad i Figentræets Ly,
Og Solen modnede hans egen Drue,
Men mørk han gik, som Fjeldets hule Elv,
Kold, stum — indsluttet i sig selv,
Var helst hos Søsteren, den stille Nanni,
Og aldrig nævnedes imellem dem Gjovanni.

Sit Garn han rørte kun ved høilys Dag,
Og tidt naar Julisolens Øie
Drev Alt, hvad levede, til Skygge under Tag,
Laa han derude, speidende med Møie
Den dunkle Grund med Stænger og med Næt, —
Kom modløs hjem, til Døden træt, —
Dog næste Morgen vaagned atter Modet
Og drev ham ud, mens Sygdom rasede i Blodet.

— Det var ved Midnat, Alt omkring var Ro,
Men dybt ved Søen Lampen brændte,
Og Nanni vaagede ved Pjetros Leie tro,
Og for Madonna Lysene var tændte.

Hun sad forgrædt med sorgnedbøiet Aand,
Holdt Rosenkrandsen mat i Haand, —
Da sank med Eet de tunge Øienlaage,
Og Alting blanded sig forvirret, som i Taage.

Dødsstille var i Værelset, kun lød
Fra Lysene en fugtig Knittren; —
Den Syge reiste sig, hans Blik var som en Glød,
Og Hænderne drog Dækket bort med Sittren;
Paa Ruden leged Maanen med sit Lys,
Did stirred han i Febergys;
Det var, som vinked ham derude Nogen,
Som tvang usynlig ham en Magt at aabne Laagen.

Midnattens Aande pusted paa ham kold, —
Den runde Sø, hvor Maanen blinked,
Blev for hans Stirreblik til et uhyre Skjold,
Hvor Sølvet rundtom bølgede og vinked;
Han bredte Favnen mod sit Gjøglesyn
Og var i Baaden som et Lyn,
Og hurtigt ud paa Dybet blev han baaren,
Mens Vandet lysnede og klang som Sølv om Aaren.

Og bøiet over Fiskerbaadens Rand
Begyndte han sin Baad at lade;
Han øste til sig af det maaneklare Vand,
Som skummede han Sølv af Søens Flade; —
Men pludselig gik Maanen rund og blank
Bag Skyens Slør — og Sølvet sank,
Og da dens blege Straaler atter fløde,
Drev Baaden vildsom hen ad Søen med den Døde.

Til Thorvaldsen.

(Den 8de Marts 1828.)

Svæv, Evan! ned og nærm dig til vort Sæde
Og kryst din bedste Drue, blide Gud!
Pokalen skal med Ærefrygt og Glæde,
Med flammende Begeistring tømmes ud!

Det gjælder ham, som bort fra Danmarks Strande
Gik som en Jason ud med Kraft og Mod
Og lagde seirende i fjerne Lande
Den tabte gyldne Kunst for Danmarks Fod!

Det gjælder ham, som svundne Gudeslægter
Guddommeligt har tryllet frem i Leer,
Som slog sin Lyra med sin Meisel-Plekter
I høie Heltesange med Homer!

Det gjælder ham, hvem Davids Orgeltoner
Sank dybt med Vælde i det rørte Bryst!
Som skrev i Billedet af en Forsoner
En anden Høisang fuld af Aand og Trøst!

Hans skjønne Dag vi herligt saae sig svinge
Med Blomsterfylde over Syd og Nord;
Gid Natten seent ham hæve paa sin Vinge
Bort fra en sørgende, veemodig Jord!!

Svæv, Evan! ned og nærm dig til vort Sæde
Og kryst din bedste Drue, blide Gud!
Pokalen skal med Ærefrygt og Glæde,
Med flammende Begeistring tømmes ud!

Piazza Barberina.

(Rom 1830.)

Den lumre Nat har skjænket sine Gaver,
Og frisk som et Glas Vand er Morgenluften:
Igjennem Vinduets Aabning strømmer Duften
Fra Roms orangerige Haver. —

Granittritonen paa sin Muskelskal
Belaver sig paa Dagens Varme,
Har hævet sine nøgne Arme,
Med Hornet presset til sin Mund,
Og henter dybt fra Jordens Grund
En vældig Straale op med Bulder,
Som overskummer Bryst og Skulder
Og ender susende sit Fald. —

Jeg hørte Tonerne i Nattens Stund,
Men mere hviskende og ømme,
De dyssede mig sødt iblund
Og gik igjen i mine Drømme. —
Tritonen færdes ikke meer alene;
En skægget Flok stridbare Geder

Har hurtig leiret sig iflæng
Omkring det kølige Bassin
Og paa de fugtigkolde Stene:
De bringe efter gammel Skik
Til Rom en landlig Morgendrik,
Og vagtsom staaer den brune Hyrdedreng,
Som kløgtig Hjorden leder,
Og hviner i sit grønne Blad,
Saa selv Gud Pan maa smile glad!

De stolte Barberiners Slot,
Hvis høie Tag alt Solen maler,
Seer ned paa Hyrden fornemt og med Spot,
Hans spidse Hat og støvede Sandaler —
Man læser i dets Mine godt,
At bag dets Muur nu drømme Cardinaler,
At selv en Pave udsprang fra dets Rod,
En Folkehyrde, som at malke nok forstod.

Ak! fra det Dunkle Storhed frem kan stige,
Og Krybben fjæle det Guddommelige!
Hiint lave Skur, som ydmygt trækker
Sig bort fra Fyrsteborgens Fløie —
Hvis nøgne Væg det grove Lærred dækker,
Og som endnu kan vise Sporet,
Hvor Heste forhen vrinsked og blev foret —
Har fængslet til sin Plet Europas Øie;
Og hver, som Vei til Rom kan finde,
Hver Aandrig selv af Kongerang,
Han styrer did sin Pilgrimsgang,

Thi see! der er en Genius derinde!
Det er, som ved dens Magt sig Loftet hæver,
Som om hvad ei er ædelt flyer,
Som Murens Drapperier synes Skyer,
Hvor Skjønhed frem paa Marmorfoden svæver,
Omgiven af Olympens Gudeæt
Og Christendommens milde Majestæt.

Alt løfter Morgenen sin Vinge,
Det dages over Kunstens Tag.
Og Meisler røre sig og klinge,
Som Marmorblokkens Villie betvinge
Ved smaa, men aandigt førte Slag;
Det gule Leer fra Tiberflodens Strøm
Har reist sig op paa Cavallettens Bræder,
Men skjult og hyllet ind i vaade Klæder
Staaer Skikkelsen som i en Drøm,
Foruden Livets Lys og Varme,
Og troer sig end i Bølgens Arme.
Fra Capucinerklostret kalder Messens Klang, —
Nu kom der Liv paa Piazza Barberina!
»Buon gjorno, Rosa! Ben levata, Coelestina«!
Og hen mod Klostret styrer Hver sin Gang:
De brune Øine, Dagens mørke Stjerner,
Som sødt beruser ved sin Glands,
Meer sødt end selv den lifligste Falerner,
Er fæstet paa den fromme Rosenkrands
Og holder for en Stund sin Ild i Tvang.

Paa Torvet samle sig Campagnens Bønder,
Solbrændte Mænd med Flammeblik.

Men til Enhver har Lethe rakt sin Drik,
Og glemt er Friheds Krav og Fædres Mod,
De huske kun at gjøre daglig Bod
Og fordre Aflad kun for deres Synder:
Og dog — hiin Mand, som stirrer paa Tritonen,
Indhyllet i sin Kappe, med et Øiekast,
Som kunde støde en Tyran fra Tronen
Og sprænge Lænker, Baand og Bast —
Hvor lig en Brutus selv, der holder
Sit Frihedsstaal beredt i Kappens Folder —
Hiin Mand maaskee — ak nei, der mangler Aanden!
Det Hele dunster bort i Phantasi:
See Munken, hvor han vralter ham forbi,
Og Brutus, hvor han pludselig fik Hast,
Og Hatten af og — kysser ham paa Haanden! —

Til Høire, der hvor Torvet ender,
Ved Hjørnet med det lille Kildevæld,
Hendrages nu min hele Sjæl. —
Den aarle Morgenstund er omme,
Og hvad jeg speider efter snart vil komme:
Ei sorte Øines Pragt, som brænder,
Min Hu staaer til, nei lyseblaae,
Et Stjerneblik, som Danmark sender,
Et Nordlys, som i Rom man stirrer paa:
Jeg vidste det, mig Haabet skuffer ei,
Hist kommer han og gaaer sin vante Vei
Henover Torvet; Folkets Blik og Miner
Er ham en Hyldest hvert et Skridt, han triner;

Ja, selv Tritonen synes rask at tvinge
Fra Kilden op endnu et større Ran,
For susende sin Hilsen ham at bringe
Paa Veien til hans lille Vatikan.

Han kommer fra sit tause Kunstnerhjem,
Hvor tidligt alt hans Genius har været,
Og i hans Haand er endnu Lidt af Leret,
Som travlt han krammer, alt som han gaaer frem; —
En høi og mandig Vext, og dog saa blød,
Og hvilken Pande, fuld af Aand og Tanke!
Og Haaret, vægtigt som en lille Manke,
Der vifter Kindens endnu friske Glød, —
Den lette, jevne Morgenfrakke,
Som strax beretter hist og her,
At den kom Gipsen lidt for nær —
En Hat, som bred mod Solen værner,
Og Kravens reenlig hvide Skjær
Er al den Stads, hvormed han ta'er tiltakke,
Og kunde dog — var Lysten dertil vendt —
Bedække Brystet som et Firmament
Med lutter Kors og blanke Stjerner!

Hans Gang mig lidt om Bølgen minder,
Naar blødt den dukker op og ned —
Snart seer jeg kun hans sidste Fjed
Ved Muren hist, hvor han forsvinder.

Nu Alt blev tomt! Ja, Klarheden er vegen,
Den kom og endte med hans Gang, —
Jeg føler tungt, at Sydens Sol er stegen,
Og længes efter Danmarks Bøgehang.

I Appenninerne.

I Maanskin hæve sig de gustne Klipper
Som Gjenfærdsskygger i den tause Nat;
Bag Tidslen krummer sig den lumske Viper,
Udklækker Giften, eensom og forhadt;
Her Bonden korser sig, mens Modet glipper,
Og aander først igjen i Dalens Krat:
For hvert et Feiltrin ligger Dødens Snare,
Og dog — hvor sælsom kjær er denne Fare!

Du kommer, Tungsind! aned jeg det ikke!
I Aftenskumringen, naar Alt er tyst,
Jeg møder her de sværmeriske Blikke,
Der sænked sig med Sødhed i mit Bryst:
Du har dig valgt, mod andre Qvinders Skikke,
En skummel Klippe til din Ungdomslyst,
Og det er dig, man hører natlig ene
Nedrulle stundom Fjeldets tunge Stene.

Den første Aften, du lod mig betragte
I Afstand dine marmorhvide Træk,

Urolig Længsel i min Sjæl du vakte,
Mens Vinden sused over Klippen væk;
Du stirred mod det nordlige Soracte,
Og med dit Blik min Tanke fløi med Skræk:
O Gud! mit Hjem og mine fjerne Kjære!
Det var mig, som jeg aldrig saae dem mere. —

Mig Solen skar i Øiet med sin Lue,
Og dybt i Hjertet Munterhedens Lag;
Kun Maanen hang mig liflig fra sin Bue
Som Frugt paa Træet af den lumre Dag;
Da kom jeg hid, for sødt at kunne grue
Og tømme Smertens Kalk i lange Drag:
Du saae min Qval med undertrykket Glæde
Og delte med mig alt i Tanken Sæde. —

Men min helbredte Sjæl nu kjender Slangen,
Der hæfter funklende sin Øiesteen
I Livets Træ midt iblandt Fuglesangen,
Indtil dens Blik har giftigt truffet En.
Ved Kogleri den Arme holdes fangen
Og daler klynkende fra Gren til Gren,
Indtil han tumler, ubevidst, bedøvet,
Ned fra sin sidste Gren til dig i Støvet!

— Og derfor bort fra disse blygraae Fjelde,
Hvor Døden angler lumsk i Tungsinds Sø, —
Jeg hører atter Livets Kilder qvælde,
Mig spirer atter Glædens Himmelfrø!

Synk selv i Dybet med afmægtig Vælde,
Du lokkende, du falske Afgrundsmø!
Smil kun, som om jeg atter kom imorgen, —
Jeg flyer din Honning, som forgifter Sorgen!

Athenodorus.

I Rom gik atter Ry af fjerne Seire
Til Glands for Keiserdømmets unge Sol,
Og Lykkens Tempel smykkedes med Krandse
Og Dagen henfløi under Jubelraab; —
Mod Aften strømmed Folket over Forum,
Og Trængslen steg foran August's Palads,
Hvor tusind brune Øine stirred op,
For end at see et Glimt af Dagens Afgud;
Om Borgen stod de seirende Cohorter,
De blanke Hjelme kasted Lyn i Solen,
Og over Lynet svæved Romas Ørn,
Og over den kom som i Marmorskyer
I Borgens brede Fag August tilsyne,
Lig Jupiter, mens Folket tordned Bifald.

Men ved Augustus' Side stod en Olding,
Uvilligt dragen frem for Mængdens Blikke:
Det var Athenodorus, Philosophen,
Berømt for Viisdom og for strenge Sæder, —
Til ham sig læned Keiseren fortrolig,

Og Jublen steg ved sligt et ædelt Syn.
Dog saae der Ingen Gubbens skarpe Blik
Og Smilet, da han Øieblikket efter
I Hallen ene med Augustus udbrød:
»Er jeg nu færdig? Kan Philosophien
Gaae trøstig nu tilbage til sin Vraa
Og vente ydmygt, til den atter bruges?«
»Din Fod har samme Frihed som din Tunge,«
Gav ham Augustus høflig kold til Svar,
»Men før du gaaer, hør selv et Sandhedsord:
Hvo laante vel den Anden Glands idag?
Du stræber rastløs efter Verdens Agt,
Jeg — efter at beherske just den Verden,
Hvis Agtelse din Higen kæmper for!
Jeg voved Livet tidt for min Idee,
Hvad voved hidtil vel Athenodorus?«
»Du feiler«, svared Stoikeren ham,
Den Verden, som du ængstlig troer at eie,
Har længst jeg overvundet og behersker nu
I Tryghed ved Forsagelsernes Scepter!
Tag paa min Trone Plads, hvis du har Mod,
Hvis ei — hvo er vel Keiser af os Begge?«
»Mit Valg er gjort«, tilsmiled ham August,
»Om end det ringeste — jeg er ei skinsyg:
Byg kun i Sky din ideale Trone
Og hersk i Savnets vidtudstrakte Rige,
Jeg vil ei trættes om, hvo der er mægtigst;
Men vogt dig vel for nogentid at blande
Idee med Handling, optræd aldrig daarlig
Imellem mig og hvad min Villie attraaer,

Du kunde ellers altfor snart erfare
Dit sande Riges meget snevre Grændser!« —

Den Gamle gik, ledsaget af August,
Til Borgens Forhal, hvor den gyldne Skare
Af Hoffets Embedsmænd saae Verdens Hersker
Sig bøie fast med Ærefrygt til Afsked:
Flux løi hver Mine rundtom Tankens Dybsind,
Alt veg ærbødigt for Athenodorus,
Som svøbt i Kappen og med sænket Pande
Skred taus forbi de keiserlige Aber. —

Da ud fra Marmorfliserne han traadte
I Aftenluften, daled Solen alt,
Og Nattens første Time gjød balsamisk
Sin stille Klarhed over Høiene,
Og Luftens Aande var som lønlig Hvisken
I Dunkelhed fra sydligvarme Læber. —
Med Fløitespil og Sang begav sig Folket
I lange Skarer hjem fra Dagens Fryd;
Alene vandred Ingen, selv den Mindste
Fandt ved sin Side Echo af sin Latter;
Men for Athenodorus var hans Tanke,
Altsom han gik, en skjult og aandrig Ven,
Der stundom bragte Læben til at smile
Og stundom hævede hans Blik mod Himlen:
Kun svagt han hørte Folkehavets Brusen
Og saae ei Faklerne, som fornemt bares
Foran Patriciernes stolte Ungdom,
Der ilede med Fryd til natligt Stevne;

Ja, kun et flygtigt Øiekast han skjænked
Selv ham, Augustus' lykkelige Digter,
Som ungdomsglad fra Midten af sin Kreds
Tilvinked Oldingen en venlig Hilsen;
Den Gamle rysted faderlig sit Hoved,
Men gav dog mild ham Hilsenen tilbage. —

Udreven af sin Grublen standsed han
Og overskuede den travle Mængde:
Da traf hans Blik med Studsen paa en Vandrer,
Der, lig ham selv, gik eensom med sin Tanke;
Men hiin var ung, og Livet vinked ham,
Og dog var Tanken en Vampyr, som graadig
Ham havde suget Blodet ud af Kinden
Og lagt en rædsom Qval i alle Træk.
Han var af Almuen, en kraftig Romer,
Kun bøiet ved sin Kummers svare Byrde,
Og undveg sky de klare Faklers Skin: —
Hans Vei gik did, hvorfra den Gamle kom,
Og som en truende Comet han foer
Forbi Athenodorus' stille Maane; —
Men Gubben vendte sig og fulgte ham
Med Øiet først — og siden i hans Spor.

Ved Keiserborgen standsed Romeren
Og stirred, uden Sands for Mængdens Trængsel,
Saa uafbrudt med Had paa Murene,
Som vilde han dem smuldre; Philosophen
Gik nærmere og lagde blidt sin Haand
Paa Mandens brede Skulder: »Laan din Kraft«,

Han bad, »blot for et Øieblik en Olding,
Som skal mod Strømmen, men formaaer det ei!«
»Athenodorus!« udbrød hiin med Bæven,
O, det er Guderne, som skikked dig!
Jeg kjender dig, ja hele Rom dig kjender.
Et Ord af dig kan skabe nu min Lykke, —
Aabn Veien mig til Keiseren, men nu
I dette Øieblik! Ak, al min Velfærd
Afhænger af en Times farlig Nølen,
See her mig knæle!« — »Stille!« bød den Gamle,
»Har du dit Bønskrift under Kappen her? —
Hvad nu — et Sværd? Og med saa spids en Tunge
Troer du at kunne røre Cæsars Hjerte?
Jeg mærker, Søn, at jeg maa lede dig,
Og derfor bort herfra! gjør ingen Modstand,
Nær ingen Mistro! — See Nyfigenheden
Omkring os skjærper alt sit Speiderblik: —
Betving dit Blod, og hvisk saa, mens vi gaae,
Din hele Daarskab i mit gamle Øre,
Som sjelden hørte ædlere Musik.«

Han drog ham bort, og med en dæmpet Røst,
Afbrudt af Hulken og af Raseri,
Gav Ynglingen sit pinte Hjerte Luft.
Alt som han hvisked, rynked Oldingen
Sit hvide Bryn, og et sarkastisk Smil
Oplyste som et Lynglimt blegt hans Aasyn:
»Klart er det Hele,« mumled han tilsidst,
»Din Hustru er, hvad Verden kalder deilig,
Og Keiseren har Smag — og Magt tillige,

Og nu vil han — naar, siger du, er Tiden?
— Alt om en Time! ja, for store Herrer
Er Tiden kostbar — nu vil han i Løndom
Sin Bærestol i Nattens Time sende, —
Vær stille, Søn! Vil nu paany du rase?
Du vil tilbage? Nei, ved Stjernen hist,
Som ufravigelig sin Bane gaaer,
Nu skal du rolig lede mine Fjed
Hjem til dit Arnested og uforstyrret
Mig lade klare mine Tankers Strøm,
Maaskee jeg skimter da lidt Guld paa Bunden.«

— De vandred tause sammen og betraadte
Hiin Side Tiberen de øde Gader:
Den Unge bed i Læben sig, mens Ordet
Forvandledes til Sukke, og hans Skridt
I Angst bestandig var foran den Gamles,
Som kun med Møie fulgte ham; med Eet
Han rev sig løs og iled mod en Bygning,
Hvor inde alt var mørkt og Døren spærret, —
Han gav et Tegn, — da Svaret længe nøled,
Steg frygteligt hans Uro — »Julia!
Luk op i Himlens Navn! mig er det — Cajus!
Jeg sprænger Døren, hvis du dvæler længer!«
En svag og frygtsom Haand berørte Slaaen,
Og Cajus drog Athenodorus ind
Og slutted hurtigt Dørens snevre Aabning.
Da Lampen tændtes, førte Manden taus
Sin unge, skjønne Hustru hen for Gubben,
Der, lig en Ørn, som uskadt seer i Solen,

Betragted rolig hendes høie Ynde,
Men speided lønligt efter Sjælens Skjønhed
I Qvindens Smerte og Blufærdighed.
Hans strenge Træk blev stedse lysere,
Og smilende han vendte sig mod Cajus:
»Nu først jeg veed, hvordan Philosophien
Bør fremstaae for min keiserlige Lærling,
Hvis han skal elske den: Minerva lig,
Han seer den helst i qvindeligt Gevandt:
Hans høie Villie skee — saavidt som muligt.
Laan, Cajus, hurtigt mig den Høitidsdragt,
Hvori din Hustru tækkes bedst dit Øie, —
Staa ei forbauset, Mand! men hurtig! skynd dig,
Mens end vi herske over Øieblikket; —
Lad nu din Julia med øvet Haand
Indhylle mig i Drapperiets Folder;
Iaften priser jeg de vise Guder,
Som nægted Høide mig og Legemsfylde,
Hvorover tidt i Ungdomstid jeg knurred: —
Nu, Julia, giv hid dit lange Slør, —
Det er som skabt for Isis' Helligdomme;
Der er de alt! Ja, lad dem banke kun!
Bedæk mit Hoved, — ryst ei saa paa Haanden,
Den kunde blive let til vor Forræder;
Ræk mig dit Sværd, min Søn, der skjult skal træde
Istedetfor Minervas Hjelm og Spyd;
Bort med din Hustru nu, og flyt saa Lampen!
Vi tør ei længer friste deres Taalmod;
Aabn Døren, Cajus, og ledsag mig ud
Med Taushed og sørgmodig Lydighed.«

Alt hørtes udenfor i Nattens Stille
En ivrig Hvisken mellem Trællene,
Og Husets svage Indgang trængtes heftigt;
Nu ved dens Aabning styrted ræd
Enhver tilbage, og da Cajus førte
Den tæt Tilslørede til Bærestolen,
Blev Byrden hævet op i skyndsom Hast,
Og hurtigt fjerned de sig bort fra Manden,
Som sendte rørt taknemmelige Blikke
Igjennem Natten til Athenodorus. —

Den Gamles første Tanke dybt i Eenrum
Var bitter, som en Smag af Skuffelse:
Augustus var ham kjær ved Vanens Magt;
Han haabed stedse dog at skimte Spiren
Af det med Kamp nedlagte Frø, og nu —
Saa store Evner og dog Sandsers Træl,
En saadan Høide, fast til Skyerne,
Og — Pjedestalens Fod i Dynd og Støv!
«Ak!» sukked Gubben, «hvo formaaer at raade
Den indre Sphinx i Menneskets Natur!« —
Hans Sjæl sank hen i Grublen; efterhaanden
Indvirked Nattens Ro paa Oldingen,
Hvis Dag var viet Aandens svære Kampe;
Den sagte vuggende Bevægelse
Var som et Trylleri fra Barndomstiden,
Og Trællenes afmaalte, lette Trin
Og Vandets Rislen fra Fontainerne
Og Hjertefreden i hans eget Bryst, —

Alt blev en Valmue, hvis Slummerkraft
Omsider lukkede hans trætte Øine. —

Men, mens han slumred og i Drømme selv
Fortsatte Tankens Flugt, var Lidenskaben
Lysvaagen i den keiserlige Borg. –
I hiint Gemak, hvis gyldne Adgangsnøgle
Var smeddet kun for Keiseren alene,
Stod lyttende August; — hans stolte Aasyn,
Der ellers i sin stille Marmorro
Var som en Sarkophag for skjulte Tanker
Gav frit sit Spil til en urolig Attraa,
Som hævede hans Bryst: — en Duft af Ambra
Flød sagte aandende fra Lampens Flamme,
Og Lyset faldt, forædlet gjennem Rav,
Med Varme paa hans høie Skikkelse
Og bæved paa de yppigt malte Vægge,
Paa Loftets Guld og paa det blanke Sølvspeil
Og Purpurleiets silkebløde Bolster. —
Med Eet opklaredes hans Mine; — rask
Han hævede med egen Haand tilside
Det tunge Forhæng, og i samme Nu
Kom Trællene tilsyne, nedlod Byrden
Og fjerned tause sig med sænket Blik. —

Augustus stod ved Maalet, men hans Stolthed
Selv Blodets Flamme vilde kold beherske;
Han dvælede — og først da Speilet viste
De kolde uudgrundelige Træk,
Udstrakte han med kunstlet Ro sin Haand

Og aabned Bærestolen; — stille henstrakt
Paa Hynderne laa ubevægelig
Den fine, slørindhyllede Gestalt; —
»I Afmagt!« sukkede August, »O Svaghed!«
Han hæved langsomt Slørets Flig, men veg
Med Frygt tilbage, — magisk Lampens Skjær
Faldt paa Athenodorus' ædle Aasyn,
Hans hvide Lokker, tankefulde Pande,
Osiris lig i halvtilsløret Pragt,
Og Øiet lukket i uskyldig Slummer. —

Usikker nærmed atter sig August
Og fæsted mørkt sit Blik paa Oldingen;
Men ufrivillig stod han snart fordybet
Som i en aaben gammel Viisdomsbog,
Hvori han læste skjønne, klare Tanker,
Der som en Olie dæmped Blodets Bølger; —
Den vrede Fure mellem Brynet svandt,
Et Smil opløste Mundens faste Strenghed
Og vexlede og veg tilsidst sin Plads
For dyb og umodstaaelig Beundring; —
Med Lethed lagde han sin Haand omsider
Paa Gubbens Pande, og Athenodorus
Opslog sit Øie, hæved sig iveiret
Og saae paa Keiseren med stille Fatning. —
»Det vover du mod mig?« udbrød August
Og gav sin Stemme hele Dødens Kulde.
»Du seer det«, svared rolig Philosophen,
»Athenodorus vover ogsaa Livet
For sin Idee.« — »Du veed da, hvad dig venter?«

Tog Keiseren til Orde; Gubben smilte:
»Hvo veed vel det? Jeg veed med Vished kun,
At nu staaer Verdens allerstørste Mand
Foruden Værge, i sin lette Natdragt
Priisgiven for enhver hevngjerrig List,
Og at til Held det blev Athenodorus,
Der næsten halvt i Drømme bringer Sværdet,
Som just var slebet for en saadan Time —
Her lægger jeg det for din Fod, August!
Til Brug imod mig selv, hvis saa dig tykkes,
Men glem kun ei, at muligt bringer Hevnen
Det selv den næste Gang, og Hevnen, veed du,
Den sover aldrig.« — Med Forvirring nu
Greb hurtig Keiseren det skarpe Vaaben
Og veied det en Stund i Haanden taus;
Da lod han Sværdet falde, tog den Gamle
Med Inderlighed i sin tætte Favn
Og udbrød uforstilt med Følelse:
»Lad gjelde Liv for Liv, Athenodorus!
Og finder Mageskiftet du for ringe,
Da evig Fred tillige for dem Begge,
Som du beskytter!« —

Nattens lyse Stjerner
Modtog med himmelsk Tindren Oldingen,
Da ud han traadte i den friske Luft,
Og Slottets Løndør atter lukked sig.
Han drog med sine Lungers hele Kraft

Et Aandedrag, for grundigt at fordrive
Indtil den sidste Rest af Ambraduften,
Og vendte Skridtet, efter fuldendt Dagværk
Og med sin lille Qvindebylt i Haanden,
Imod sit Hjem. —

Rundt fra de aabne Haller
Udstrømmed Glædens Blus i Sommernatten
Og viste Philosophen mangt et Billed
Af Livets Fryd, men standsede ham ikke;
Dog lytted han, da høit Augustus' Navn
Klang ham imøde fra en festlig Høisal,
Der glimrede af Lys og Epheukrandse; —
Han nærmed sig — ak, det var Digteren,
Som i sin Kreds af henrykttause Venner
Just med Begeistring foredrog en Ode
Til Hæder for Augustus' høie Dyder; —
Den Gamle rødmed og gik videre
Og standsed først sin Fod ved Cajus' Huus,
Hvor Angstens Dæmon skygged over Taget;
Han jog den bort med sine klare Blikke
Og bragte atter Lys og Fred tilbage. — —
Det var alt Midnat, da han træt omsider
Hensatte Vandringsstaven i sin Krog
Og søgte Hvile paa det haarde Leie,
Hvor først han agted efter gammel Vane
At gjennemgaae den svundne Dag med Strenghed;
Men Søvnen favned ham midt i hans Regnskab —

Dog halv i Slummer var det Oldingen,
Som hæved sig iveiret Loftets Grund,
Og Viisdoms evigstraalende Gudinde
Lod sig tilsyne, bøied sig alvorlig
Og trykked sine Læber til hans Mund!

Frederik den Syvende.

†

(15de November 1863.)

Den blege Død greb med et Spring sit Bytte
Og trak sig lumsk og snigende tilbage, —
Om hele Danmark græd for anden Gang
Ved Balders Liig, — den slipper ei sit Greb:
Men, hvis hans Aand forlade kan sin Himmel,
Da veed vi, hvor den er: den færdes nu
Foruden Rast ved Danmarks gamle Gjerde,
Den svæver natlig om de mørke Skandser
Og har ei Ro, før Alt er vel fuldbragt.
Som Skygge skrider den henover Sundet
Og staaer useet i Sveas Kongehal
Og stirrer paa sin Broders Blik og Mine,
Men flyver i sin Uro flux tilbage; — —
Du ædle danske Konge! ak, hvi blev
Din Grav ei høinet hist ved Dannevirke
Paa Oldtidsviis! Det blotte Syn af den
Var nok for Dannemænd i Kampens Stund

Til dobbel Stordaad; tifold vee den Fod,
Som fjendtlig vilde trampe paa dit Hjerte! —
Men i dit Hjertes Dyb stod skrevet Slesvig,
Hiint minderige, dyrebare Navn,
Og derfor fylker sig det danske Folk,
Det frie danske Folk, og svinger Sværdet
Og være vil din Tankes djerve Tolk
Og gjennemføre Tanken uforfærdet!

I Foraaret.

Nu sænker sig Vaarens svangrende Luft,
Og Knopperne briste, og Blomsten faaer Duft,
Og Bølgen, som længe smægted i Tvang,
Gaaer atter sin blinkende Gang; —
I dunkle Lund,
I dæmrende Stund,
Bag Løv, som skjærmer,
En Nattergal sværmer, —
Og Tonerne synke dybt i mit Bryst
Som Suk, som Savn, som smeltende Lyst!

Nu gløder i Rosen Eros sin Piil
Og svinger sin Bue med Trods og med Smil,
Han stiger fra Jord som qviddrende Fugl
Og speider bag Skyen i Skjul:
O vogt nu tro
Dit Hjertes Ro!
Hans Piil er baaren
Af Duften i Vaaren —
Den træffer som Lyn og fylder dit Bryst
Med Suk, med Savn, med smeltende Lyst!

Til B. S. Ingemann.

(Den 28de Mai 1859.)

Hvert Digterskib har tonet høit sit Flag
Og hilser dig med Kongeskud idag;
Selv mindste Snekke møder til din Fest
Og svinger Vimpelen, som den kan bedst,
Mens Sorø holder kjærligt dig i Favn
Og tegner i sin gyldne Bog dit Navn: —

Dit Navn! For mig det er en Tryllestav,
Som bringer Perler op fra Tidens Hav:
Jeg nævner det — og i sit Rosenskjær
Staaer Ungdoms søde Drøm mig atter nær;
Dit første Harpeslag med Vaarens Lyst
Igjennembæver atter dybt mit Bryst —
Jeg seer mig selv, hvordan jeg dengang gik,
Forelsket fast som i en Piges Blik,
Hvordan jeg stod fordybet i dit Syn,
Din blege Kind, dit Øies Tankelyn —
Ja selv, hvordan jeg stjal med Angst og Gru
Din Haandskrift — ak, jeg eier den endnu! —
Kun Digteren og Elskovs første Smil
Kan saare med saa sværmerisk en Piil.

— Mon nu forandret er min Hu? O nei!
Saa gammel Kjærlighed den ruster ei:
Mit Øie følger dine Stjerneskud,
Som naae, hvor Tiden ei kan sende Bud;
Dit Nordlys leder magisk hen mit Blik
Til gamle Tiders svundne Romantik, —
Og nu, da sagteligt det gaaer mod Qveld,
Din Orgeltone freder om min Sjæl: —

Tag Hjertets Tak! Gud signe hver din Vei,
Du ædle Gave fra den danske Mai!

I Lunden.

(Romance.)

Jeg speided i den grønne Lund:
Han kom saa kjæk og glad —
Hans Stemme klang, hans friske Mund
Slog Smeld i Lindetræets Blad: —
Jeg gik bag Bøgens Hang i Skjul,
Did styred han sit Skridt
Og skar et Navn i Træets Bul,
Et Navn — og det var mit!

Farvel min Elskovs Morgengry!
Saa salig, ak, saa kort!
Med Torden steg den mørke Sky
Og kaldte Danmarks Sønner bort; —
Han gav sit unge Bryst til Skjold,
Da Lynet flammed nær;
Han stod paa Thyras gamle Vold —
Jeg saae ham aldrig meer!

Nu drages lønligt al min Sjæl
Til Lundens dunkle Sal —
Der hører jeg i stille Qveld
De søde Minders Nattergal:
Jeg drømmer om hans aabne Favn
Og om hans Øine blaae, —
Jeg stirrer paa mit eget Navn,
Men — hans jeg tænker paa!

Natten.

I Midnatstimen ved Maanens Skin
Sneg Sørgmods Engel sig stille ind;

Ei vilde Sjofna paa Leiet strøe
Med milde Hænder sit Valmufrø:

De svundne Dage som Skygger gik
Og vinked med Smil og Taareblik;

Dem fulgte paa Vandring min indre Sands
Og fandt din Gravhøi i Maanens Glands.

»Min tabte Rose! Min Ungdoms Lyst,
Hvor Alt er øde om dig og tyst!

Er slukt med Asken hver jordisk Gnist?
Fulgte dig Intet? Jeg haaber det vist!

Som Bien suger min Veemodshu
Honning af Mindets Blomst, — men du?

Ak, har du Længsel, hvad er da Baand
Og Stjerners Afstand for dig — en Aand!

Ja, følte du Længsel, jeg saae dig nu!« —
— Da kom kun Taushed med natlig Gru,

Og længe Sjælen som Bølgen stred,
Før Søvnens Manna sank ned med Fred. — —

Da kom du frem i Drømme
Saa ung og yndefuld, —
Jeg glemte, at du hvilte
Forlængst i Gravens Muld.

Jeg saae dig i dit Øie,
Jeg tog din Haand saa blød, —
Mig aldrig kom i Tanke,
Jeg taled med en Død:

De mange Aar, som ginge,
Og Mindet, som de gav,
Var pludselig forsvundet
Som ved en Tryllestav.

Og Tidens Viser dreied
En Haand, som Alt formaaer,
Og standsed, da den viste
Igjen paa Livets Vaar. —

Du stod som før hernede
Uskyldig, god og glad,
Dog aanded mig imøde —
Jeg veed selv ikke hvad; —

Hvi spurgte jeg dig ikke,
Hvorfor, hvorfra du kom —
Maaskee du havde aabnet
Mig Himlens Helligdom!

Nei — Drømmens Gud behændig
Udfoldede sit Flor,
Som dæmrede min Tanke
Og hæmmede mit Ord. —

Opvaagnet saae jeg svinde
Alt, hvad mig henrev nys,
Og Vinterdagen sendte
Mig kold sit Morgenkys;

Jeg stirred hen til Ruden —
Den stod i frossen Pragt
Med underfulde Blomster
Og sælsom Bladedragt.

Den stod med lyse Runer,
Skabt af mit Aandedrag,
I Midnats stille Time,
Og Hjertets varme Slag.

Var det et mystisk Billed
Fra Drømmegudens Haand —
En Skrift om Nattens Glæde,
Oprullet for min Aand? —

Ak, før jeg kunde raade
Det dunkle Runebrev,
Udsletted Solens Finger,
Hvad Nattens Aander skrev.

Høstminde.

Lad Andre med forelsket Aand
Besynge Mai! din kjelne Lyst
Og Rosen ved dit unge Bryst
Og Nattergalen i din Haand, —
Jeg fletter helst til dig min Krands
Brunlige Høst i Aftenglands!
Naar Leens Klang
Fra fjerne Vang
Blander sig mildt med Droslens Sang!

Din Luft jeg drikker reen og sval,
Den qvæger mig som kølig Viin,
Der skjænkes af en Haand saa fiin
Og rækkes i en Guldpokal;
Sød er min Ro paa Markens Straa, —
Over mig Himlens dybe Blaae,
Den lille Sky,
Som purpurkry
Seiler til fremmed Land og By!

Og vandrer eensomt jeg i Qveld,
Da kommer hvert Minut et Bud
Fra Himlen selv — et Stjerneskud,
Som aander Længsel i min Sjæl,
Og Venus staaer i al sin Pragt,
Kogler med sine Straalers Magt, —
Da svæver du
Forbi min Hu,
Du, hvem mit Hjerte hvisker nu!

Og døer det sidste Farveskjær,
Har Skovens Fugl sin Trille bragt
Og Fløiten under Vingen lagt,
Og Taushed ruger fjernt og nær, —
Da lægger ogsaa jeg dig hen,
Min lille Luth, min fuldtro Ven:
Du har dit Hjem
Bag Vingens Gjem,
Til Aandens Flugt gaaer atter frem!

I Galop.

(Til en Musik af Kuhlau.)

Træk mig frem min Brune
Med de flinke Been!
Hun har Ild og Lune,
Er min Øiesteen;
Naar koket hun kneiser,
Spanker frem paa To, —
Let man nedad deiser
Da i Mag og Ro:
Hurtig frem med Tøiet!
Pynt min lille Ven —
See den Skjelm i Øiet,
Veed, hvor den skal hen —
Ja, der vanker Sukker
Af en Haand, som smuk er, —
Stille! først lad kjønt os slippe op —
Nu afsted! afsted i vild Galop!

Lad kun Vinden suse,
Vind os standser ei —
See, hvor Træ'r og Huse
Dandse paa vor Vei!

Hist staaer Bondemanden,
Korser sig og gru'r
Troer: »Nu rider Fanden
Sig sin Morgentour! «
Foran Alt os flyer
Ænder, Gjæs og Lam,
Bag os Støv som Skyer,
Hyl og Hundeglam, —
Man ved Bommen sover —
Vi maae sætte over —
Hurra! Brune, du er ei forsagt!
Ha, det gik! — som Volmers vilde Jagt!

Nu lidt mindre bister,
Alt jeg seer vort Maal, —
Foden slaaer jo Gnister
Som det skarpe Staal,
Lyd dog hvad jeg siger, —
Vel! saa følg din Hu,
Sødt min Længsel higer
Uden Rast som du.
Lønnen snart os rækker
Hendes Haand saa hvid,
Hvis vi ikke knækker
Halsen før den Tid —
Seer du hende vinke!
Frem, du dovne Sinke!
Kraft og Ynde altid Seier vandt, —
Courbetteer! — og nu pareer galant!

Til C. Hauch.

(12te Mai 1860.)

Naar Solen gaaer sin Aftengang
Hen over Skov og Enge,
Da glimter det bag Træets Hang
I gamle Fredriks Havevang
Som gyldne Harpestrenge.

Og Nattergalen venter tyst
Paa Himlens første Stjerne,
Saa hæver den sin søde Røst
Og Stjernen skjælver som af Lyst
Dybt i det stille Fjerne.

Ved Klangen hist fra Kirkens Uhr
Gaaer frem hiin Digters Skygge,
Som eied her sit Sommerbuur,
Hvorfra hans himmelske Natur
Udbredte Sangens Lykke.

Hans Blikke fæste sig paany
Til Støvets gamle Minder: —
Ham hilser Lundens sagte Gny,
Mens Nattergalen tier bly
Alt for sin Overvinder; —

Han drømmer om sin Søndermark
Og om de hvide Svaner
Og om den gamle Patriark,
Som styred rundt i Havens Park
Med kongelige Faner:

Men fremfor Alting over Muld,
Dig, Hauch! sit Smil han sender,
Du var hans Ven, saa tro, saa huld,
Og dybt i Slægt med Harpens Guld,
Som funkled i hans Hænder!

Han finder dig, — du sjeldne Gren
Af Danmarks ædle Stamme, —
Lig Tycho fordum paa sit Hveen
Med Tankens klare Ædelsteen
Og Hjertets dybe Flamme.

Han saae dig, som en Yngling bold
Høit hævet over Vrimlen;
Nu seer han Musernes Herold,
Der har en Lyra i sit Skjold,
Som hæver det mod Himlen.

Sit Broderkys ved Laurens Krands
Han aander paa din Pande; —
Naar seent er slukt din Aftenglands,
Skal evigt blive nævnt med hans
Dit Navn i Bragis Lande!

En Rose.

Rose, min Glæde og Lyst, Foraarets yndige Datter!
Kjærligheds rødmende Tolk, Taushedens stille Symbol!
Nys blufærdig udfoldet, svang dig usynlige Hænder,
Fast som en Virak til Gud, frem og tilbage med Fryd;
Dernæst med Dug i dit Blik, saae du forundret mod Himlen,
Hørte Fuglenes Sang, som bevinget fløi dig forbi:
Mest du forbausedes dog ved Sommerfuglenes Flagren,
Brogede Blomster saa lig, løsnede frit fra sin Stilk, —
Og du kruste dit Blad og stræbte at gjøre det Samme,
Ak! men du følte dig svag fremfor den Haand, som dig bandt:
»Altsaa« udsukked du dybt, »her skal jeg ende min Bane,
Her skal uddustes mit Liv, fængslet, mens Andre er frie!«
Da skjød sig pludselig frem imellem dit Bæger og Himlen
Noget du hidtil ei saae: Pigens det funklende Blik,

Og du følte dit Blomster lempeligt hævet fra Jorden,
Skjalv da af Glæde hvert Blad: »Nu først begynder mit Liv!
Hendes det blændende Bryst bliver mit Lilliesæde,
Hvorfra jeg skuer omkring, ført af bevingede Fjed!«
Ak, du min yndige Blomst! Ingen kan raade sin Skjæbne:
Hun, som dig tog i sin Haand, gik kun med langsomme Skridt,
Hovedet bøjet og taus, bar hun dig hjem i sin Bolig! —
Her, og alene med dig, gav hun dig længe et Kys,
Derpaa hun greb med et Suk Silkens de snærende Traade,
Bandt dig i Kredsen, hvor alt Flere nedkuede sad,
Og, som forfriskende Dug, fik du de hedeste Taarer,
Hentede dybt fra en Qval, ukjendt med Lindring af Tid; —
Atter hengik en Stund, da laa du paa sortmalte Fjæle,
Sorte som Jorden, men ak! uden dens kjærlige Kraft,
Og, istedetfor Sang af Skovens de lystige Fugle,
Hørte dit bævende Blad Orgelets mægtige Klang: —
Atter henrandt en Stund, og de sænked dybt dig i Graven,
Dig med din Rigdom af Duft, da Livet vinked dig sødt —
Ja — og du ramtes af Muld, haardeligt kastet fraoven,
Indtil din Lue var slukt, og Mørket tog dig i Favn!
Eet dog maa bringe dig Trøst: Kjærlighed skjænkte dig Livet,

Kjærlighed atter det var, som dig indvied til Død,
Og hvad dig times paany — ganske forgaae kan du ikke —
Glæd dig, min Rose, min Blomst, det raader Kjærlighed for!

Guldbryllupsdigt.

De steg i Baaden Haand i Haand
Ved Danmarks blide Strande,
Og Begge hjalp med munter Aand
At løsne Seilet fra sit Baand —
Og Børen bar fra Lande.

Han greb om Rorets Egepind,
Sig Baaden maatte føie —
Hun sad med Smil paa Ungdomskind
Og saae ham ømt og trofast ind
Alt i hans milde Øie.

Hun tænkte: »Styr i Fred vor Vei
Fra nu til Aftenrøden!
Hvorhen? hvorfor? jeg spørger ei,
Der, hvor du styrer, følger jeg
Iblinde indtil Døden.«

Han tænkte: »Ei paa viden Hav
Det Skib er nu at finde,
Opfyldt med Perler, Guld og Rav,
Som jeg igjen til Bytte gav
Den Fragt, jeg her har inde!«

Saa lod han ud mod Dybet staae,
Lod der sit Anker slippe
Og bjerged Seilene de smaa
Og lod en Stund saa Baaden gaae
Og dreie sig og vippe.

Her sad de under Himlens Sky
Og saae bag Bølgevrimlen
Den nys forladte Kirkeby,
Hvor Spiret tegnede med Bly
Sit fjerne Kors paa Himlen:

Did peged han og tog i Favn
Sin unge, fagre Qvinde:
»Vi seile vil i Himlens Navn!
Saa naae vi vel den sikkre Havn
Trods Mulm og barske Vinde!

Og skifte vil vi her vor Magt —
For Een er ei det Hele.
Jeg holde vil med Sceptret Vagt,
Og du skal bære Kronens Pragt,
Og Æblet — vil vi dele.«

Og atter gik det fort og fort
Med Mod og muntert Øie, —
Men Livets Ocean er stort,
Og stundom Skyen blev lidt sort,
Og Bølgen tung at pløie:

Da trylled Kjærlighed med Ord,
Som den kun har igjemme,
Og Sorgen — var den nok saa stor —
Flux maatte springe overbord
Ved Kjærlighedens Stemme; —

Dog, mens fordybede de sad
Og styred liden Snekke,
Var Tidens Haand ei heller lad,
Men vendte useet Blad for Blad
I Livets Bog for Begge.

Mod Aftnen af en deilig Dag,
Da Bølgen gik saa linde
Som deres Hjerters eget Slag,
Skjød pludseligt et Jubelflag
Sig frem fra Mastens Tinde.

Og rigt i Aftenguld laa Kyst
Og Havnen, halv forborgen, —
Og Livets Vaar var bleven Høst,
Men Begge stode Bryst ved Bryst
Som Reisens første Morgen!

Til Christian Winther.

(Den 29de Juli 1866.)

Omkring din Harpe er idag en Trængsel,
Som burde holde klogt tilbage
Den Gamle og den Svage —
Men Hjertet har endnu sin varme Længsel,
Er uberørt af Livets Vinterdag
Og flyver dig imøde med sit Slag!

Vær hilset festligt dine gyldne Strenge!
De har et Glimt som Blomstens Guld
Paa Danmarks lyse Sommerenge
Og Oldtidssmykkerne i Høiens Muld!

Hil Harpens Klangbund! kunstigt skaaren
Af Skovens løvrigfriske Bøg,
Hvor Droslen og den skjelmske Gjøg
Og tusind Fugle hilste Vaaren!

Og tifold Tak til dig og Held
Hvis Sang selv i din Aftens Rødme
Opfylder Luften med en Sødme
Lig Honning fra Hymettus' Fjeld —

Lad Tidens Strøm kun rastløs ile —
Naar seent du gribes af dens Elv,
Vil Harpen tone af sig selv
Og aldrig, aldrig gaae til Hvile.

Den gamle Greve.

Paa Skrænten bag de grønne Træer
Stod Grevens Slot i Morgenskjær
Og strakte Spiret søvnigt op,
Som Armen fra den Dovnes Krop; —
Skjøndt Lærken slog sin Trille klar,
Hang Silken ned for hvert et Glar,
Og indespærret som en Skat
Var end den korte Sommernat; —
Men Søvnen har kun stakket Ro,
Hvor Elskovs Uro fæster Bo,
Og aarle alt ved Borgeled
To unge Hjerter taltes ved:

»Ak Hans! vær ei saa mod i Hu,
Mig Greven aldrig saae endnu;
Det er jo kun ved Morgengry,
Som liden Fugl jeg kommer sky;
Jeg knap faaer Vingen sammenlagt,
Saa gjenner du mig bort med Magt, —
Og, om mig ringe Barn han saae,
Hvad Fristelse mon deri laa?

Saa byrdig Herre i sin Glands
Vil høiere end vi, min Hans,
Ja, tidt i al din Angst og Vee,
Jeg har min Nød for ei at lee.«

»Du tie, Inger! tie qvær,
Hvis du din Rolighed har kjær!
Jeg er hans Jæger, kjender grant
Den Herre længst paa hver en Kant:
Han er med Adelskjold og Hjelm
En gammel, ond, letfærdig Skjelm;
Om han dig saae, som her du staaer,
Med Duggen i dit lyse Haar
Og Rødmen paa din friske Kind,
Du gik ham aldrig ud af Sind;
Han fandt fra nu til Evighed
Slig Rose ej i noget Bed!«

»Ak!« endte Hans med Smil og Suk,
»Du vedst ei selv, hvor du er smuk!«
»Eet veed jeg,« svared hun og loe
»Saadanne brune Øine to,
Hvori det varme Solskin boer,
Har ingen Greve her paa Jord!«
Saa drog hun ned hans Hoved blidt
Og kyssede dem ømt og tidt;
Og Jægeren stod henrykt krum
Og lod sig kysse blind og stum;
Men da hans Blik iveiret steg,
Blev han med Eet om Kinden bleg, —

Thi midt i Karmen af sit Slot
Laa med sin røde Fløils Calot
Den gamle Greve alt en Stund
Og stirrede med aaben Mund;
Da greb selv Inger Angsten kold,
Hun slog et Kors, som for en Trold,
Og brugte sine unge Been,
Der meer i Luften fløi, end treen:
Saa hvirvles hen et Rosenblad,
Naar Stormen splitter Rosen ad;
Hun brat forsvandt bag Busk og Hæk,
Og Hans stod ene med sin Skræk.

Paa Snegleviis den Gamle trak
Tilbage sig i sit Gemak
Og maalte der med lange Skridt
Frem og tilbage Gulvet tidt.
Den svundne Nat ham havde qvælt
Med Gøglesyn og Drømme fælt;
Det var ham, som om Sengen sank,
Som Bolstrene af Svovel stank,
Som Pokker ham om Halsen faldt
Og vilde kysses med Gevalt
Og satte ham, der stred imod,
Paa Enden af sin Bukkefod
Og lod ham ride Ranke der
Med Hopsasa! til stort Besvær. —
En saadan Nat var ikke god
Og drev til Anger og til Bod, —

Men Ingers Syn, livsaligt, smukt,
Jog Nattens Gru igjen paa Flugt:
Og derfor gik med Hanefjed
Den gamle Greve op og ned.

Lidt efter lidt sig rørte træg
Det vante Liv bag Muur og Væg:
Der lød, som halvt i Drømmeri,
En Lyd af Døre op og i
Og Trin, som huult med Gjenlyd klang
Og tabte sig i Slottets Gang;
For Morg'nens friske Aandedrag
Blev aabnet hist og her et Fag,
Og Arnens Røg tilsidst man saae
Fra Taget stige mod det Blaae —
Saalunde Morgenen hengled,
Et Billed af den dybe Fred;
Og altsom Solen Styrke vandt,
Den bange Jægers Frygt forsvandt.
»Maaskee var et Mirakel skeet,
Og Greven havde intet seet —«
Hvert Slag fra Slottets Seierværk
Af Haab ham gjorde mere stærk,
Og tryg han sysled alt en Stund
Med Bøsse og med Hønsehund
Og takked i sit Hjerte Gud
Og tænkte paa sin lille Brud,
Sin Inger, med en Myrtekrands —
Da Grevens Stemme raabte »Hans!« —

Det traf, som naar et vildt »Hallo!«
Med Eet forstyrrer Skovens Ro,
Og op han foer, lig Hjorten sky,
Men hvert et Skridt var tungt som Bly.
»Min gode Jæger, hør et Ord! —
Du jager nok i Andres Spor:
I Andres Spor du jager snildt
Og beder dig det bedste Vildt;
Hvad var det for en Lilievaand,
Du nys saa venlig tog om Haand?«
»Ak!« svared Hans kun lidet glad:
»Det var slet ingen fornem Brad,
Det var vor Fiskers Ingerlil,
Min Fæstemø, om Greven vil.« —
»Hør du, min gode Jægersmand,
Du føre hende hid paastand!
Det er vor Rettighed og Roes
At kjende Alle paa vort Gods, —
Hun møde her ved Aftenrød,
Hvis du vil spise Grevens Brød!«

Saa steg han op ad Vindeltrin
Og gik i Fruerstuen ind,
Hans Gang var luskende og spag
Som Maarens til et Dueslag:
»Hil sidde I, min ædle Viv,
Ved Eders fromme Tidsfordriv!
Eia! hvor rapt og ærbart gaae
Alle de Jomfruers Fingre smaa,

Til op at see faaer Ingen Tid,
Men Nakken svulmer rund og hvid;
Skjænk Hvile lidt, min Frue god,
I øder jo det unge Blod!«
Saa smidsked han, mens Øiets Lyn
Blinked under de tykke Bryn.
Men hver en Jomfru dukked ræd
End dybere sit Hoved ned,
Som naar en Høg i Luften staaer
Og ængster Bondens Hønsegaard;
Kun Fruen hævede sit Blik,
Og strengt det over Alle gik,
Og Greven fik det haanligt sagt:
»Jeg kjender dig og holder Vagt!«

Den Herre sig i Læben bed
Og satte sig til Hvile ned;
Han længe lod, som blidt han sov,
Mens Øiet plirede paa Rov;
Tilsidst fik Rokkens duse Sprog
Dog Dvale paa hans Øienlaag,
Og, da han vaagen saae sig om,
Var længst alt Fruerstuen tom:
Da smak han Døren i saa vred,
At Slottet drønede derved.

Men, medens Greven fik sit Blund,
Hvor var vel Hans? Med sagte Mund
Og dybt paa Knæ i Slottets Hal
For Fruen skrifted han sin Qval,

Og Faren, som var nær og stor,
Lod ingen Tid til fagre Ord,
Men bød at glemme Stand og Rang
Og sige Sandhed uden Tvang.

Med Haand paa Panden, klar og hvid,
Grevinden grundede en Tid,
Da hæved hun sit Hoved stolt,
Og hvert et Træk var fornemt koldt:
»Hvor tør du, Træl, i høien Sal
Fremføre Ord mod min Gemal
Og knurre mod din Herres Bud
Og tyde det til Slethed ud?
Han vil kun Ære dig betee,
Hvor tør dit Hovmod Andet see?
Adlyd hans Bud, gaa blindt hans Vei, —
I Slottet hersker han og — Jeg!«

Som i den honningsøde Skjemt
Tidt Biens Braad kan ligge gjemt,
Saaledes ofte haardest Nød
Har bag sin Skal en Kjerne sød,
Og trods Grevindens barske Røst:
Det sidste Ord var Hans en Trøst.

Indtraadte nu den Frue god,
Hvor sjelden kun hun satte Fod:
Med skarpe Blik hun saae sig om
I Grevens gyldne Helligdom,

Hvor Alt bar Blødheds kjelne Præg
Fra Gulvet indtil Loft og Væg; —
Betænksom vendte hun sit Fjed
Mod Ydrehallens Dunkelhed,
Hvor Dagen knap sig stjaalent tvang
Igjennem Blomst og Bladehang,
Her glimted i den tomme Hal
En Vase kun, — et mat Krystal,
Men fyldt bestandig til sin Rand
Med duftende Lavendelvand; —
Grevinden kjendte Grevens Skik,
— Paa Qvindeviis —, til Punkt og Prik:
Hans Nervers Angst, som stod paa Luur
Mod hver en djerv og frisk Natur
Og tvang ham med forsigtig Haand
At stænke hver en ureen Aand,
Som nærmed sig, af ringe Stand
Med Helligdommens Vievand. —
Grevinden greb det slebne Glas —
Dets Duft var hende ei tilpas —
Hun tømte Vasen haanlig kjæk
Og fyldte den igjen med — Blæk;
Saa svøbte hun sig i sin Skrud,
Lod Tiden ruge Æget ud. —

I Grevens Skov paa denne Dag
Sprang Vildtet om med Velbehag;
Skjøndt Hans var Jæger nok saa gram,
Saa gjaldt idag dog Jagten h a m;

Sligt mærked selv den mindste Fugl,
Og Alt forlod sit trygge Skjul; —
Tilsidst gik Mikkel frem i Mag,
Tog roligt Hvile paa sin Bag
Og sendte ham et eget Blik,
Som ligned Grevens paa en Prik.
Den Haan var Jægeren for stor,
Og som et Lyn en Straale foer
Fra Bøssen, kastet til hans Kind,
Og Blyet gik i Rævens Skind; —
Saa iled harmfuld han afsted
Fra Skov og Mark til Søens Bred,
Hvor Fiskerhytten ydmyg laa
Og speilede sit Tag af Straa;
Og Lindring her hans Smerte fik
Ved Ingers trøstigt glade Blik,
Mens hendes Røst fra Brystet klang,
Som Lærkens fra en Foraarsvang,
Og Ordet med uskyldig Fynd
Jog bort selv Skyggen af en Synd. —

Alt Solen dybere sig skjød
Og flammed mere gyldenrød;
Og Skyggerne, som nylig led,
Fik atter Vext og Førlighed,
Og hver sig gjorde trodsig lang,
Jo mere Fjenden gik sin Gang; —

Den stille Sø med Baad og Siv
Laa drømmende og uden Liv,

Kun naar en Fisk gav blank et Spring,
Kom, som et Smil, en lille Ring; —

Paa Engen stod den brune Ko
Og tykked Aftendrøv i Ro
Og gjorde med sin Bas bekjendt,
At Dagens Værk var heldigt endt;
Og hjemmefra bar Pigens Haand
Alt Spanden med de blanke Baand —
Det gamle, landligmilde Syn
I Aftensolens sidste Lyn.

Men ak! for Hans var Aftnens Guld
En gylden Kalk af Smerte fuld;
Med Inger Hytten han forlod,
Kun støttet svagt til Pigens Mod;
Saa vide om hans Tanke foer,
Og karrig blev hans Mund paa Ord.
Han standsed i den tause Skov,
Hvor Ræven nys fik sit Behov, —
Der greb han atter Krudt og Bly
Og laded barsk sin Flint paany,
Saa gik han frem med trodsigt Fjed,
Og trøstigt fulgte Inger med. —

I Slottets Fag, bag røden Muur
Stak Grevens Hoved frem paa Luur: —
Der var en Dands af muntre Myg
Omkring den duftende Paryk;

Hans Kniplingshaand foer blandt dem hen,
Men evigt Dandsen kom igjen.
Han rystede sit Hoveds Pragt,
Men ingen Myg kom ud af Takt; —
Selv Oldenborren nu og da
Kom brusende, Gud veed hvorfra,
Og slog i Flugten, tung og blind,
Plumpt mod den ædle Herres Kind, —
Ja, som en Borre hang sig Een
Alt med de laadne Kravlebeen
Og kildred ham ved Øret — hu!
Saa Greven isnede af Gru —
Han Vinduet slog i med Klang,
Drog ned Gardinets Silkehang
Og tændte Sølverstagens Lys,
Urolig og med Febergys;
Saa lusked han paa sagte Taa
Til Ydrehallens dunkle Vraa; —

Han lytted, — »Ha!« — og greb paastand
Sit duftende Lavendelvand:
Han hørte sagte Fjed, som kom —
Med Frygt blev Laasen dreiet om,
Og dvælende gik Inger frem,
Mens Hans holdt Døren tro paa Klem;
Nu Grevens Arm foer op og ned,
Som vanded han et Blomsterbed,
Ham Iveren saa mægtig drev,
At ingen Draabe levnet blev;

Saa førtes Inger hurtigt ind
For Lysets fulde, klare Skin. — —
Men Inger var ei meer at see —
En Sky formørked Pandens Sne,
Mens sorte Strømme skjød sig tyst,
Som Snoge over Hals og Bryst;
Selv Haaret, guult som Høstens Rug,
Var plettet af en giftig Dug,
Og Pigens Øine glindsed mat,
Lig Stjerner i en sludfuld Nat: —

Der er i Blæk en lønlig Magt,
Som gjør selv Lucifer forsagt,
Og Greven baglænds sprang et Skridt
Med Mund og Øine spiled vidt,
Det var ham, som en Øgle foer,
Hvor nys han saae et Rosenflor, —
Og Nattens svundne Kogleri
Gik atter fælt hans Syn forbi.
Han stormede med Rædsel: »Fort!«
Som maned han et Gjenfærd bort,
Og Inger tyded Ordet grandt,
Hun vendte hurtig Ryg — forsvandt
Og løb som uden Vid og Sands
Og faldt i Armene paa — Hans. — —

Ved Aftentaflet Greven sad
Og stirrede paa Glas og Fad: —
Han stak med Gaflen hid og did,
Men gav sin Mund ei mindste Bid;

Grevinden taus iagttog Alt,
Skjøndt Øiet ei paa Greven faldt;
Tilsidst hun mæled honningblidt:
»Men hvor er Grevens Appetit?
I er saa bleg — det spaaer ei godt, —
Gud Eder fri fra lønlig Sot!
Lad føle Eders Puls — min Gud!
Vi maae til Lægen sende Bud, —
Og hvad er det? — Jeg seer med Skræk,
Manchetten kulsort er af Blæk! —
Det ender, som jeg tidt har sagt:
I øder Eders Liv med Magt:
I vaager, skriver seent i Qveld
Og træller Eder selv ihjel,
I taaler ikke mange Stød:
Husk Eders Faders bratte Død!« —
»Hold op!« bad Greven, »hvis I ei
Vil see mig vandre samme Vei!« —
Hun klapped ham ved blegen Kind:
»Saa vær da ei for Faren blind,
Men lov med Ære mig og Tro
At unde Eders Svaghed Ro,.
Og ei at lokke Døden frem
I Eders lykkelige Hjem.« —
Og Greven mødte hendes Blik
Og gav et sky, forvirret Nik. — —

En Stund gik atter stille hen,
Da lød Grevindens Røst igjen:

»Jeg sidder just og grunder paa,
Hvor Himlen er os god som Faa, —
Hvor let det er for os, næst Gud
At dele Fryd og Lykke ud:
Jeg veed, at Hans, vor Jæger tro,
Sig ængster for at sætte Bo,
Han fæstet har en fattig Mø
Hist ved den fiskerige Sø;
Vælg ham til Foged i vor Skov,
Hvor nu Krybskytten gaaer paa Rov,
Da fremmer I to Sjæles Tarv
Og faaer Velsignelse til Arv!« —

Grevindens fine Kind blev varm,
Hun reiste sig og tog sin Arm
Om Grevens Liv: »Ei sandt, min Ven,
Jeg talte ei i Luften hen?
Jeg Eders noble Hjertelag
Kun laante Ord i denne Sag;
Dog — hele Glæden faaer I ei —
For Begges Fremtid vaager jeg!«
Taus Greven sank den bedske Drik
Og gav det andet store Nik.
Grevinden neiede i Hast
Og trak i Klokkens gyldne Qvast,
Saa gik de Begge Arm i Arm,
Med Smil paa Mund, som uden Harm,
Forbi det hele Tjenerskab,
Som hilsede med Buk og Skrab. —

Der hengik kun en føie Stund,
Før Greven laa i Edderduun;
Grevinden sysled øm og god
Ved Hoved snart og snart ved Fod:
Med Spidsen af sin Finger fiin
Hun rørte selv hans Medicin:
Et Pulver, kølende og mildt,
Naar Blodet løber lidt for vildt, —
Saa slukkede hun Lampen brat
Og bød ham Tusinde Godnat!

De Forelskede.

I Sommeraftnens milde
Og svalende Ro
Jeg fulgte ganske stille
De lykkelige To:
Hans Blik sig freidigt hæved —
Lyksalig saae hun ud,
Og over Begge svæved
Olympens lille Gud;

Og, som naar Venus truer
Paa hendes Himmelflugt,
Og flux de vilde Duer
Maae lystre Tvang og Tugt —
Saa brugte han fraoven
En Tømme, luftigt snoet,
Og styred ind i Skoven —
Den smilende Despot!

I Solens Aftenrøde
Sig rørte Bøgens Hang
Og hilste Gudens Møde
Med Duft og Fuglesang:
Bag Stammen standsed Hjorten
Paa Springet til sit Hjem,
Og frygtsom titted Morten
Fra Bregnerne frem. —

Trods Paradisets Øgle
Staaer Eden nu som før,
Og Guden har en Nøgle
Til Havens skjulte Dør:
Og elske To hverandre,
Og ret af Hjertets Grund,
Da faae de Lov at vandre
Derind en liden Stund;

Og Minderne! de tindre
Som gyldne Stjerner smaa —
Et ømt: »Kan du erindre?«
Vil aldrig Ende faae:
Hvad Amor fik at høre
Vel tusind Gang i Rad,
Han smukt maa laane Øre —
Han kan det udenad!

Og med nyfigne Blikke
Jeg op til Guden saae —
Han kjeded sig dog ikke,
Den himmelske Smaa!

Han brugte Piil og Bue,
Og intet Dyr blev fri,
Selv Myren i sin Tue
Gik ikke Ram forbi. —

Imidlertid sig bøied
Med Ynde Pigen ned,
Og rundtom søgte Øiet
En Blomst i Græssets Bed,
Og med sin søde Stemme
Hun gav den til sin Ven,
Jeg hørte »aldrig glemme!« —
Saa døde Lyden hen.

Og han, den henrykt glade,
Tog frem en siirlig Bog,
Og mellem hvide Blade
Den fandt en kjærlig Krog:
Men ak, de falske Vinde!
Et lille Brev fløi ud,
Som ogsaa laa derinde —
Et blegt, dæmonisk Bud!

Det faldt for hendes Fødder,
Hun bukkede sig alt —
Han greb det som paa Gløder,
Som om det Livet gjaldt:
Hun bad — hun vilde vide! —
Hun fordrede med Harm, —
Tilsidst hun fra hans Side
Sled løs med Graad sin Arm.

Jeg saae til Guden atter,
Og næsten sorrigfuld —
Da hørte jeg hans Latter
I Aftenens Guld:
Den klang i Bøgesalen
Som lifligt Kildevæld
Og som naar Nattergalen
Slaaer Triller sødt i Qveld.

Med Pilen ned han peged —
Der stod hun alt en Stund
Og læste — og bevæged
Sin nydelige Mund:
Hun tyded Brevets Runer,
Og Smilet kom paany,
Og alle Elskovs Luner
Tog Flugt i vilden Sky!

Hun trak ham til sit Hjerte
Med overgivent Sind
Og kyssed bort hans Smerte
Og Blusset paa hans Kind;
Men Brevet blev forinden
Til Sommerfugle smaa,
Som boltred sig i Vinden
Med hvide Vinger paa. —

Paany i Elskovsdrømme
Førte dem Guden blindt
Alt ved sin gyldne Tømme
I Skovens Labyrinth:

Da sænked Løv og Grene
Sit grønne Tæppe tyst
Og lod mig staae alene
Med Længsler i mit Bryst; —

Og Brevet? Naar jeg søgte
Og mindste Stykke fandt,
Kom flux en Vind og spøgte
Og tog det og forsvandt, —
Eet greb jeg ved dets Hale,
Og det beholdt jeg dog:
Der stod et plumpt »betale«
Og — jeg blev lige klog!

Et Suk fra Skoven.

Forlængst er visnet mit lyse Hang,
Forlængst forstummet min Fuglesang —
Kun Ravnen kommer i Blæst og Slud
Og tynger min Gren og hviler sig ud;
Til Tak den varsler med hæse Skrig,
Som om den rundtom lugtede Liig:
Den spaar mig kun stakket min Foraarsdragt,
Og Skovbundens yndige, stille Pragt;
Den haaner min hvælvede Sommersal,
Hvor Vinden vifter saa sund og sval;
Den hvæser, at jeg har Pengeværd,
Men ikke, saalænge jeg dovner her,
Og skriger, at nu har Fornuften talt,
Og Øxen ligger ved Roden alt. —

Ak! Mennesket lever — det husker jeg godt —
Dog »ikke af Mad og Drikke blot,«
Det bringer mig Trøst, thi ydmyg jeg troer,
At ogsaa jeg er et lille »Guds Ord,«
Som aandigt i Menneskets Fryd har Deel —
En Spire til Skjønhed i hans Sjæl:

Vi Begge har fælleds Moder god,
Ved hendes Hjerte er knyttet min Rod,
Og saarer han dybt sin Moders Barm —
Hun let kunde løfte til Tugt sin Arm. —

Hvor mindes jeg glad de kjærlige To,
Som standsede her i min eensomme Ro!
Han bad — og hun hæved sin skjønne Haand
Og løsnede Lokkernes Silkebaand:
Da rullede ned en Strøm saa fuld
Af Freias det lyse, bløde Guld,
At Ynglingen stod som henrykt en Stund
Med Guldet trykt til sin varme Mund; —
Hvad følte han da? mon gjerrig Sands
Til Skatten at sælge, naar den blev hans?
Nei — kom en Frister med Penge og Sax,
Jeg raaded ham bedst, om han flygtede strax: —
Endnu hævder Ynde og Skjønhed sit Navn! —
Det letter mit Sind — nu fløi min Ravn.

Eros.

Midt i Kampens Lyn og Torden,
Midt i Verdens vilde Stræben,
Svæver Eros over Jorden
Trøstig med sit Smil paa Læben:

Hvor det milde Blik han hæfter,
Seer han Mørkets Aander række
Mennesket de skjulte Kræfter
For at myrde, ødelægge!

Men mod Alt, hvormed de true —
Projectiler, Staaldæmoner,
Sætter han sin gyldne Bue,
Sigtende mod alle Zoner —

Sætter han de varme Blikke,
Naar en Qvinde kjærligt smiler —
Anden Ild han bruger ikke,
Det er Gudens Projectiler.

Blødt, som Vox, hensmelter Staalet,
Tifold selv om Hjertet smedet,
Naar hans Øie søger Maalet,
Og hans Haand har Pilen ledet.

Ja, for Hver, som sank til Hvile,
— Livet slukt i Krigens Jammer —
Sender Eros tusind Pile,
Tænder tusind nye Flammer!

Skal end længe Jordens Stjerne,
Som sig fast i Vanvid dreier,
Fra Lyksalighed sig fjerne,
Blind for alt det Held, den eier —

Sikkert Timen dog oprinder,
Ihvor giftigt Slangen hvisler,
Da hans Rose overvinder
Alle Jordens fæle Tidsler!

Fiskeren.

En Fisker sad saa stille
Og stirred over Baadens Rand
Og saae de Smaafisk spille
Dybt i det lyse Vand —
Og blandt dem alle Een især,
Som funkled med sit gyldne Skjær.

Med List han greb sin Snøre
Og satte bedste Mading paa
Og vidste den at føre,
Hvor Fisken monne gaae;
Da nipped alle, en og hver,
Kun ikke den med gyldent Skjær.

Med Madingen den friske
Han rastløs sendte Krogen ned,
Og alle de Smaafiske
Svam gridske hen og bed;
Let fanged han dem hver især,
Kun ikke den med gyldent Skjær.

Og Dagen gik saa fage,
Alt lakked Solen dybt mod Vest,
Og ei der var tilbage
Af Mading mindste Rest,
Og Mørket skumred meer og meer
Og slukked først det gyldne Skjær.

Da maatte han sig græmme,
At Hjertets Haab blev lagt i Tvang,
Og altid lød en Stemme:
»Forsøg endnu en Gang!«
Og see, med Eet kom ganske nær,
Ret som til Trods, det gyldne Skjær;

Rask foer hans Haand imøde
Og dukked ned fra Baadens Karm —
Da greb to Hænder bløde
I Bølgen om hans Arm,
Og Svanen lig steg hurtig frem
Havfruen fra sit Perlehjem.

Veemodig Glands var blandet
I hendes Blik med kjærlig Lyst,
Og Maanen flød i Vandet
Som Sølv om hendes Bryst,
Om Skuldren Haaret var at see
Som spundet Guld paa falden Sne.

»Hvi stirrer du saa bange?«
Hun smilte med sin Rosenmund:
»Mig er det, som er Fange
I denne tause Stund!

Nys elsked du mit gyldne Skjær,
Ak! er jeg nu dig mindre kjær?«

Hun saae ham stivt i Øiet
Og hviskede saa ømt hans Navn,
Og svag, som Sivet bøiet,
Han sank i hendes Favn —
Da lukked sig den dunkle Strøm,
Og Alt var som en sælsom Drøm. —

Sølvbryllupssang.

Landlige Ynde! køligstille Skygger!
Her, hvor ved Taget Svalen roligt bygger,
Vær du, mens Tvedragt rundtomkring maa rase,
Fredens Oase!

Her lyder Krigssang kun af muntre Fugle,
Kun Frugt paa Træet runder sig som Kugle,
Her kun en Byge listig overfalder,
Tordnen kun knalder.

Eros, som flygtig ellers vidt sig svinger,
Fandt her et Paphos, folded sine Vinger,
Dvæled i Aarviis, fulde Fem og Tyve,
Glemte at flyve.

Guden sin Sølvblomst fletter glad iaften,
Omkrandser Ynde, smykker Manddomskraften,
Lægger i Blomsten Duft, som aldrig svinder:
Kjærligheds Minder!

Bacchus! kryst Vinen af din bedste Drue!
Eros den vies, Guden og hans Bue!
Maatte han Krandsen ømt i Tidens Fylde
Aftenforgylde!

Annine.

»Nu hæver sig en Aftenvind,
Og Duggen falder;
Annine, Søster! ak, kom ind,
Før Moder kalder!
See, Mosekonen brygger alt,
Og giftigt damper hendes Malt,
Og hist og her en Stjerne
Har tændt sig i det Fjerne.«

Nei, Søster, end en liden Stund
Med Lyst jeg nøler;
Jeg er saa hed om Kind og Mund,
Og Duggen køler;
See, Maanen frem bag Skoven gaaer,
Og — tys! hør Nattergalen slaaer! —
Og snart de lette Dampe
Faae Sølv fra Nattens Lampe.

»Annine, mind dig Moders Dom:
De Kinder hvide
Har Maanen for sin Sværmenom
Ved Nattetide;

Hvad Nattergal? O Phantasi!
Sanct Hansdag er jo længst forbi;
Nei — Rudolph gaaer og føiter,
Og det er ham, der fløiter.«

Min Søsterlil! I Ungdomsvaar
Du vil fornemme,
Man hører i det hele Aar
Dens søde Stemme —
Om det var Rudolph eller ei,
Vil jeg erfare paa min Vei —
Lad ene mig kun trine,
Og vent paa din Annine!

Lorenzo.

Fra de skjønne velske Dage
Bragte jeg som Trøst, o Rom!
En Reliquie tilbage,
Ranet i din Helligdom;
Ærlig dog — tro mig paa Ordet —
Gik jeg Helgener forbi,
Min er kun en Splint af — Bordet
I Lorenzos Osteri.

Meget, ak! for mig er blegnet,
Tiden løsner Mindets Baand,
Men, Lorenzo! Du blev tegnet
Altfor skarpt for Tidens Haand;
Naar jeg vil, jeg end kan læse
I dit kloge Øies Lyn,
See din ægte Romernæse
Og de barske Øienbryn.

»Ave« toned end i Luften,
Solen neppe var til Ro,
Før din Arne sendte Duften
Ud paa Torvet fra din Bo;

Langsmed Bordets smale Planke
Glimrede som en Bouquet
Druen fra Velletris Ranke
I den klare Fogliet.

Hvor var vel et ledigt Sæde?
Her det gjaldt, at komme først —
Hvilken Tummel, Kunstnerglæde!
Hvilken Appetit og Tørst!
Som en Hest, man rask vil spore,
Raabte Alle paa dit Navn,
Og et evigt: »Si Signore!«
Bragte Alles Skib i Havn.

Ak, hvor ofte, uden Praten,
Stod du taus og alvorsfuld
Og conderede Salaten
Med en Olie som Guld;
Saae du da, at Lampens Flamme
Mindskedes og brændte flau,
Gav du trøstig af den samme
Kande Lampen sit Behov.

Yppigskjønne Romerinder
Smykkede dit lyse Bord,
Og Campagnens brune Qvinder
Henrev Kunstnerne fra Nord;
Alt i Smug fik En og Anden
Listet frem sin Skitzebog,
Men et Dolkeblik fra Manden
Gjorde ham itide klog. —

Nærmede sig Midnatstide,
Løftedes den tunge Dug,
Og man skar af Bordets Side
Sig en Splint til Mundens Brug.
Ja, Lorenzo! Sommer, Vinter
Gjentog sig det muntre Lag,
Og dit Bord gik op i Splinter —
Smalere fra Dag til Dag.

End bevogtes i mit Gjemme
Slig en Splint som en Trophæ —
Den har hist i Syden hjemme,
Har en Duft som Mandeltræ;
Hævet let af mine Hænder,
Viser den sin Tryllemagt,
Og jeg seer de gamle Venner
Og, Lorenzo, al din Pragt!

En Festskaal for Rom 1868.

Nys svulmed kjækt den gamle Tibers Strømme,
Som om den aanded frit,
Og Folket vaagned op af dybe Drømme,
Af Seclers Mareridt.

Det kyssed ei den Haand, som Paven rakte
Fra Vaticanets Stol,
Man saae kun den, som Marc Aurel udstrakte
Fra Romas Capitol.

Og stærk som Thor, en Helt opfisked Krybet
Trods Lyn og Havets Storm:
Men Loke kom — og atter sank i Dybet
Den fæle Midgaardsorm. —

Du stolte Rom, med Oldtids Idealer,
Med tusind Minders Duft!
Vi elske dig, vi føle dine Qvaler,
Vi aandet har din Luft!

Med Tro til dig vi drømme os i Aanden
Didhen, hvor Kampen stod,
Og række kjærligt hver en Romer Haanden,
Som viste Romermod!

For dig er hævet nu mod Himlens Stjerner
Vor blinkende Pokal —
Gid Vinen var den ædleste Falerner,
Og evigt endt din Qval!

Himlen aaben.

Nu endelig fra Himlens Pol
Det blege Graa sig fjerner —
Mig hilser atter Dagens Sol
Og Nattens lyse Stjerner!

Da nys det Høie laa i Skjul,
Og Skyen stod som muret,
Var Jorden lig en fangen Fugl,
Der sad forladt i Buret.

Nu taler Solen gyldne Ord,
Mens Taagerne sig dele,
Og hvisker til den lille Jord:
»Du hører til det Hele.«

Og løndomsfuld gaaer Nattens Ild
Paa Vandring dybt i Grunden,
Og Stjernens Blink er som et Smil
Med Fingeren paa Munden!

Skjulte Kræfter.

Ei nogen Tanke, klædt i Ord,
Gaaer paa sin Livsflugt reent tilgrunde, —
Om end dens Vei er uden Spor,
En evig Virken i den boer,
Den hendøer ingenlunde:
Den kjæmper med, naar det er Tid,
Hvis den er god — for Lysets Strid,
Men var den ond, gaaer den at stride
For Dybets Aand paa Mørkets Side.

Ved et Tab.

Hvad her vi elske, eies kun paa Borg,
Paa uvis Frist, saa er Naturens Orden,
Og vil du være fri for Savn og Sorg,
Da maa du Intet elske her paa Jorden;

Men Sorgen er en Engels dunkle Haand,
Som luttrer, hvad os jordisk kjært er vorden,
Og løfter mod det Evige vor Aand —
Og derfor skal du — elske her paa Jorden.

Et Varsel.

Rød sank til Hvile Dagens Stjerne
I Guld og Pragt
Og vinked frem sin blege Terne
Til Nattevagt;
Men varm endnu af Kys fra Solen
Var Vind og Luft,
Og rundtom sendte Natviolen
Sin søde Duft. —

»Naar Solen synker, vil jeg møde,«
Hun loved bly —
»Os Haven med de tause Døde
Skal skjænke Ly:
Der speider intet Blik og Øre
Vort skjulte Spor,
Kun Moder skal i Graven høre
Dit Afskedsord.« —

Og paa hiin Bænk ved Aftentide
Hun trofast sad —
Jeg satte mig ved hendes Side
Veemodig glad;

Som dybe Suk de sagte Vinde
Forbi os drog,
Af alle Hjerterne derinde
Kun vore slog.

»Farvel« er kun et Ord saa lille,
Men det har Magt —
Og Taaren kom fra Hjertets Kilde,
Da det blev sagt;
Jeg trykked kjærligt Pigens Hænder
Til Bryst og Mund —
»Du seer mig glad, naar Reisen ender,
Vær trøstig kun!«

Da stirred hun med Eet og bæved,
Og op hun foer —
Ved hendes Fod sig langsomt hæved
Den sorte Jord —
Af Angst sneg dunkel sig en Skygge
Ind i min Sjæl,
Det var, som blegnede vor Lykke
I samme Qveld.

»Kom!« hvisked jeg, »hvorfor vel grue?
Det Intet gjaldt —
En Muldvarp skjød sin lille Tue,
See, det var Alt!
Men bort! her skeler Dødens Dvale
Til Livets Held —
Her synge ingen Nattergale
Til vort Farvel!« — —

Ak, sælsomt skifter Livets Scene
Knap svandt et Aar,
Da sad jeg atter — men alene,
Hvor Bænken staaer:
Det elskte Navn jeg maatte skue
Paa Gravens Bræt
Og gyse for den lille Tue,
Som dog fik Ret.

Mod Slutningen.

Tak Gud! for hver en Glæde,
Din Kjærlighed mig gav! —
Snart maa jeg vel staae rede
Med Pas og Reisestav.

Hav Tak for Sangens Gave
I al din Miskundhed,
Og giv, at jeg maa have
Den til mit sidste Fjed!

Maaskee det turde baade,
Om end du gav mig Rast, —
Der er saa mange Traade,
Som endnu holde fast.

Endnu er svag min Vinge,
Og du saa hellig stor, —
Jeg føler mig saa ringe,
Jeg er saa tung af — Jord!

Vel blinker i det Fjerne
Din Almagts lyse Pant;
Dog vinker end den Stjerne
Mig sødt, hvor Livet svandt —

Den Jord, du har husvalet
Med Shakspears gyldne Sang,
Hvor Rafael har malet,
Og Mozarts Toner klang! —

End tænker jeg paa Graven
Kun med en frygtsom Aand,
Og »Ordet«, Pilgrimstaven,
Er sjelden i min Haand.

Held hvo i Uskyldsalder
Din lyse Himmel seer! —
Den Sjæl, som seent du kalder,
Er ei saa værdig meer;

Men, Gud! du er den Samme,
Er Kjærligheden selv,
Og du vil mild annamme
Mig uden »Vee!« og »Skjælv«!

Indhold

Side

Ludvig Bødtcher. En biografisk Pennetegning af Kr. Arentzen. . . . . 1.
Indledningsdigt . . . . . 3.
Fredensborg . . . . . 5.
Den fromme Clara . . . . . 6.
Jægerphantasi . . . . . 8.
Drømmeren . . . . . 10.
Dag og Nat . . . . . 12.
Den efterladte Rose . . . . . 17.
Hr. Blok . . . . . 19.
Turneringen . . . . . 21.
Fuglen . . . . . 31.
Kong Christian den Ottende . . . . . 55.
Farvel til Marthes Kilde . . . . . 57.
Fodsporet . . . . . 62.
Philosophen . . . . . 65.
Til A. Oehlenschläger . . . . . 67.
I A. Oehlenschlägers Album . . . . . 69.
Sang „Den 8de Marts“ . . . . . 70.
Mundus og Paulina . . . . . 72.
Opmuntring . . . . . 84.
Aften ved Ariccia . . . . . 87.
Mødet med Bacchus . . . . . 93.
Julesang i Rom . . . . . 105.
Nemi . . . . . 107.
Morgen i Nemi . . . . . 111.
Sang den 28de Januar 1833 i Rom . . . . . 115.
Gjenkomst til Nemi . . . . . 117.

Side
Paa Fregatten Bellona i Nordsøen 1835 . . . . . 122.
Fiskeren i Nemi . . . . . 124.
Til Thorvaldsen . . . . . 128.
Piazza Barberina . . . . . 130.
I Apenninerne . . . . . 136.
Athenodorus . . . . . 139.
Frederik den Syvende . . . . . 152.
I Foraaret . . . . . 154.
Til B. S. Ingemann . . . . . 155.
I Lunden . . . . . 157.
Natten . . . . . 159.
Høstminde . . . . . 163.
I Galop . . . . . 165.
Til C. Hauch . . . . . 167.
En Rose . . . . . 170.
Guldbryllupsdigt . . . . . 173.
Til Chr. Winther . . . . . 176.
Den gamle Greve . . . . . 178.
De Forelskede . . . . . 193.
Et Suk fra Skoven . . . . . 198.
Eros . . . . . 200.
Fiskeren . . . . . 202.
Sølvbryllupssang . . . . . 205.
Annine . . . . . 207.
Lorenzo . . . . . 209.
En Festskaal for Rom 1868 . . . . . 212.
Himlen aaben . . . . . 214.
Skjulte Kræfter . . . . . 215.
Ved et Tab . . . . . 216.
Et Varsel . . . . . 217.
Mod Slutningen . . . . . 220.

N.P.

ANDR. FRED. HØST & SØNS FORLAG.

AUGUSTUS CRAVEN
En Søsters Fortælling.
2 Bind. Pris 8 Kr., eleg. indb. 11 Kr.

X. B. SAINTINE
Picciola
Pris 3 Kr., eleg. indb. 4 Kr. 25 Øre.

GUSTAVE DROZ
Under fire Øjne
Pris 3 Kroner.

GUSTAVE DROZ
Miraklet
En Nutidsroman
4 Kroner.

OCTAVE FEUILLET
Et Ægteskab
i den fornemme Verden
Pris 2 Kr. 75 Øre, eleg. indb. 4 Kr.

CH. GANDRUP
Savonarola
Tragedie i fem Akter.
Pris 2 Kr. 50 Øre, eleg. indb. 3 Kr. 75 Øre.

CARLO GOLDONI
Een Tjener og to Herrer
Lystspil i 3 Akter.
Pris 1 Krone.

ANDR. FRED. HØST & SØNS FORLAG

HOLGER DRACHMANN
Ungt Blod
Tre Fortællinger fra vor Tid.
Pris 4 Kr. 50 Øre, eleg. indb. 6 Kr.

M. GOLDSCHMIDT
Hjemløs
3 Bind. Pris 10 Kr.
En Jøde
Anden Udgave. Pris 5 Kr.
Svedenborgs Ungdom
dramatiseret Skildring
1 Kr. 50 Øre.

ALESSANDRO MANZONI
De Trolovede
En majlandsk Fortælling
Pris 7 Kr., eleg. indb. 9 Kr. 35 Øre.

PROSPER MÉRIMÉE
Udvalgte Noveller
Pris 3 Kr. 50 Øre, eleg. indb. 4 Kr. 75 Øre.

MOLIÈRES LYSTSPIL
fuldstændig dansk Udgave
3 Bind 15 Kr., eleg. indb. 19 Kr.

Ossians Digte
ved **F. L. Mynster**
Pris 5 Kr., eleg. indb. 6 Kr. 50 Øre.

KARDINAL WISEMANN.
Fabiola
eller Katakombernes Kirke
Pris 4 Kr., eleg. indb. 6 Kr.

SALLY B. SALOMONS BOOK.